

VET-READY

WP2: Έκθεση χαρτογράφησης σχετικά με την ευαισθητοποίηση για τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης

Αριθμός έργου: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Συνοπτική παρουσίαση	4
Εισαγωγή	5
1ο Μέρος – Μελέτη βιβλιογραφίας	7
Τμήμα 1: Πλαίσιο ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές στην εκπαίδευση και κατάρτιση επαγγελματικής κατάρτισης	7
Λετονία	7
Ισπανία	8
Τουρκία	8
Ισλανδία	9
Κύπρος	9
Ουκρανία	9
Ενότητα 2: Καλές πρακτικές στην εκπαίδευση για την αντιμετώπιση καταστροφών και στις δεξιότητες διάσωσης	11
Καλές πρακτικές για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης στη Λετονία	11
Καλές πρακτικές για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης στη Ισπανία	13
Καλές πρακτικές για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης στη Τουρκία	13
Καλές πρακτικές για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης στη Ισλανδία	15
Καλές πρακτικές για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης στη Κύπρο	16
Καλές πρακτικές για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης στη Ουκρανία	16
Ενότητα 3: Ευκαιρίες μάθησης	18
Λετονία	18
Ισπανία	19
Τουρκία	19
Ισλανδία	20
Κύπρος	20
Ουκρανία	20
Ενότητα 4: Ανάλυση παραπληροφόρησης και μύθων	22
Τμήμα 5: Ανάλυση της νομοθεσίας και των πολιτικών	24
Λετονία	24
Ισπανία	25
Τουρκία	26
Ισλανδία	27
Κύπρος	27

Ουκρανία	28
Τμήμα 6: Προσβασιμότητα για τις κοινότητες της διασποράς	30
Λετονία	30
Ισπανία	30
Τουρκία	31
Ισλανδία	32
Κύπρος	32
Ουκρανία	32
Περίληψη – Έρευνα γραφείου	34
2ο Μέρος – Έρευνα Τομέα	36
Τμήμα 7: Αποτελέσματα έρευνας πεδίου	36
A. Προφίλ των συμμετεχόντων	36
A1. VET Προφίλ εκπαιδευτικών	36
A2. VET Προφίλ των μαθητών	37
A3. Διάσπαση που επιτεύχθηκε στις χώρες-εταίρους - προφίλ των συμμετεχόντων	38
b. Τρέχουσες ευκαιρίες κατάρτισης	39
VET Εκπαιδευτικοί	39
VET Μαθητές	40
Διασπορά	41
c. Μαθησιακές ανάγκες	41
VET Εκπαιδευτικοί	41
VET Μαθητές	42
Diaspora	42
d. Desired lifesaving skills	43
VET Εκπαιδευτικοί	43
VET Μαθητές	44
Diaspora	45
e. Knowledge and attitudes towards disasters	46
VET Εκπαιδευτικοί	46
VET Μαθητές	47
Diaspora	47
f. Sources of information	48
VET Εκπαιδευτικοί	48
VET Μαθητές	49
Diaspora	50
g. Exposure to misinformation and myth	51

VET Εκπαιδευτικοί	51
Μαθητές	52
Diaspora	52
Summary - Field Research	53
VET Εκπαιδευτικοί	53
VET Μαθητές	54
Διασπορά	55
3ο Μέρος – Ομάδες Εστίασης	56
Ενότητα 8. Πληροφορίες για τους συμμετέχοντες και διαδικασία πρόσληψης	56
Ενότητα 9. Ανάλυση των απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο της ομάδας εστίασης	57
Σχόλια σχετικά με την έκθεση χαρτογράφησης	57
Συστάσεις και προσδοκίες για το πρόγραμμα σπουδών WP3	58
Πρόσθετες στρατηγικές δέσμευσης και κίνητρα συμμετοχής	60
Συνολικές σκέψεις της ομάδας εστίασης	61
Περίληψη – Ομάδα εστίασης	62
Συμπεράσματα και συστάσεις	64
ΑΝΑΦΟΡΕΣ	65

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Οι καταστροφές —είτε φυσικές (σεισμοί, πλημμύρες, πανδημίες) είτε ανθρωπογενείς (συγκρούσεις, βιομηχανικά ατυχήματα)— είναι απειλές χωρίς σύνορα που απαιτούν παγκόσμια συνεργασία. Η έκθεση χαρτογράφησης WP2 υπογραμμίζει την κρίσιμη ανάγκη για τυποποιημένη εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών, ιδίως στα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), προκειμένου να δημιουργηθούν ανθεκτικές κοινότητες σε όλο τον κόσμο.

Αυτή η λεπτομερής έκθεση χαρτογράφησης συνθέτει τα ευρήματα του Πακέτου Εργασίας 2 (WP2) του έργου VET-READY, με στόχο την αξιολόγηση του τρέχοντος τοπίου όσον αφορά την ευαισθητοποίηση για τις καταστροφές, τις εκπαιδευτικές πρακτικές, τα νομοθετικά πλαίσια, τις προκλήσεις της παραπληροφόρησης και την εμπλοκή της κοινότητας σε έξι χώρες-εταίρους: Λετονία, Ισπανία, Τουρκία, Ισλανδία, Κύπρος και Ουκρανία. Η έκθεση χρησιμοποιεί μια μεικτή μεθοδολογία, συνδυάζοντας έρευνα γραφείου, ποσοτικές έρευνες και ποιοτικά σχόλια ομάδων εστίασης, προκειμένου να παρέχει μια ολοκληρωμένη εικόνα της ετοιμότητας και της εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση καταστροφών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (VET).

Η βιβλιογραφική έρευνα αποκάλυψε σημαντικές διαφορές στα πλαίσια ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές μεταξύ των συμμετεχόντων χωρών. Η Τουρκία, η Λετονία και η Ουκρανία διαθέτουν σχετικά προηγμένες πολιτικές διαχείρισης καταστροφών και προληπτικά νομοθετικά μέτρα που υποστηρίζουν την εκπαίδευση για τις καταστροφές, ενώ η Ισλανδία και η Κύπρος βρίσκονται ακόμη σε φάση ανάπτυξης, με περιορισμένη επίσημη ενσωμάτωση της ετοιμότητας για καταστροφές στα πλαίσια των προγραμμάτων σπουδών. Η Ισπανία παρουσιάζει ενδιάμεσα επίπεδα, με συνεχιζόμενες προσπάθειες ευθυγράμμισης των εθνικών πολιτικών με Μεταξύ των καλών πρακτικών που εντοπίστηκαν περιλαμβάνονται η ενσωμάτωση ενοτήτων ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές στα προγράμματα σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης της Λετονίας και η εκτεταμένη χρήση ασκήσεων προσομοίωσης και προγραμμάτων συμμετοχής της κοινότητας στην Τουρκία. Η έμφαση της Ισλανδίας στα ψηφιακά εργαλεία για την επικοινωνία των κινδύνων καταστροφών και τα εργαστήρια με βάση την κοινότητα της Κύπρου ξεχωρίζουν ως καινοτόμες προσεγγίσεις. Παρά τις θετικές αυτές πρακτικές, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στην τυποποίηση, τη διατομεακή συνεργασία και την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης για τις καταστροφές στα επίσημα προγράμματα σπουδών.

Η ανάλυση των ευκαιριών μάθησης δείχνει ότι χώρες όπως η Λετονία και η Ισπανία παρέχουν διάφορες πρωτοβουλίες, όπως διαδικτυακά μαθήματα, εργαστήρια και προγράμματα κοινοτικής προβολής, αλλά αυτές είναι συχνά αποσπασματικές και στερούνται μιας ενιαίας εθνικής στρατηγικής. Αντίθετα, η Ουκρανία και η Κύπρος διαθέτουν περιορισμένους προσβάσιμους πόρους, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για πιο ολοκληρωμένα εθνικά προγράμματα. Μια κρίσιμη πρόκληση που εντοπίζεται σε όλες τις χώρες είναι η επικράτηση της παραπληροφόρησης και των μύθων σχετικά με τις καταστροφές, η οποία υπονομεύει την αποτελεσματική αντίδραση και ετοιμότητα. Τα αποτελέσματα της έρευνας επιβεβαιώνουν ότι η παραπληροφόρηση, ιδίως μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, παραμένει ένα σημαντικό εμπόδιο για την ακριβή γνώση των καταστροφών μεταξύ του ευρέος κοινού, των μαθητών VET και των κοινοτήτων της διασποράς.

Η νομοθετική ανάλυση δείχνει ότι, ενώ οι οδηγίες της ΕΕ προωθούν την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών, η εθνική νομοθεσία συχνά στερείται σαφών εντολών για την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης για τις καταστροφές στα συστήματα VET. Η Λετονία και η Ισπανία έχουν θεσπίσει πολιτικές που υποστηρίζουν την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και ασκήσεων για την αντιμετώπιση

καταστροφών στα επαγγελματικά σχολεία. Εν τω μεταξύ, η Τουρκία και η Ισλανδία χρειάζονται περαιτέρω νομοθετική ενίσχυση για να θεσμοθετήσουν την εκπαίδευση για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (DRR).

Η προσέγγιση των κοινοτήτων της διασποράς παρουσίασε σημαντικές προκλήσεις, κυρίως λόγω γλωσσικών φραγμών, περιορισμένης ψηφιακής παιδείας και οργανωτικών εμποδίων. Οι Τούρκοι εταίροι κατάφεραν να εμπλέξουν την τουρκική διασπορά σε πολλές χώρες, ενώ οι προσπάθειες της Ουκρανίας να εμπλέξει πληθυσμούς που έχουν πληγεί από τον πόλεμο αντιμετώπισαν προβλήματα logistics. Η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, των δικτύων ενδιαφερομένων και της έμμεσης προσέγγισης αποδείχθηκε

Οι απαντήσεις από 155 εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, 254 μαθητές ΕΕΚ και 136 μέλη της διασποράς παρείχαν πλούσια δεδομένα. Η έρευνα διαπίστωσε ότι, ενώ η πλειονότητα των εκπαιδευτικών ΕΕΚ αναγνωρίζει τη σημασία της εκπαίδευσης για τις καταστροφές, μόνο μια μειοψηφία έχει ενσωματώσει ολοκληρωμένα προγράμματα. Οι μαθητές εξέφρασαν μεγάλο ενδιαφέρον για την απόκτηση δεξιοτήτων που σώζουν ζωές, αλλά δεν είχαν αυτοπεποίθηση λόγω ανεπαρκούς εκπαίδευσης. Οι ερωτηθέντες της διασποράς έδειξαν ότι υπάρχει κρίσιμη ανάγκη για πληροφορίες προσαρμοσμένες στον πολιτισμό και προσβάσιμους πόρους. Οι ομάδες εστίασης ενίσχυσαν αυτά τα ευρήματα, τονίζοντας την ανάγκη για ευέλικτες, διαδραστικές και πολιτισμικά ευαίσθητες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις. Οι συμμετέχοντες τάχθηκαν υπέρ ψηφιακών και κοινοτικών ενοτήτων, περιεχομένου που καταρρίπτει μύθους και ισχυρότερης πολιτικής υποστήριξης.

Με βάση την ολοκληρωμένη ανάλυση, η έκθεση συνιστά τα εξής:

- Ανάπτυξη ενός αρθρωτού, προσαρμόσιμου προγράμματος σπουδών για την εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών, προσαρμοσμένου στις εθνικές συνθήκες, με ενσωμάτωση ψηφιακών εργαλείων για ευρύτερη προβολή.
- Ενίσχυση των νομοθετικών πλαισίων για την ενσωμάτωση της μείωσης του κινδύνου καταστροφών στα βασικά προγράμματα σπουδών ΕΕΚ.
- Ενίσχυση των στρατηγικών προβολής στις κοινότητες της διασποράς μέσω στοχευμένων εκστρατειών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, κοινοτικών συνεργασ
- Προτεραιότητα στην καταπολέμηση των μύθων και της παραπληροφόρησης, αξιοποιώντας τους influencers των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και τους ηγέτες των κοινοτήτων.
- Διευκόλυνση της διακρατικής συνεργασίας για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την τυποποίηση των ενοτήτων και τη δημιουργία ενός ενιαίου ευρωπαϊκού πλαισίου ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών.

Η παρούσα έκθεση υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για συντονισμένες προσπάθειες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο την προώθηση ανθεκτικών κοινοτήτων. Η εφαρμογή αυτών των συστάσεων θα ενισχύσει σημαντικά την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών μεταξύ των μαθητών ΕΕΚ, των εκπαιδευτικών και των ευάλωτων πληθυσμών, συμβάλλοντας τελικά στη δημιουργία ασφαλέστερων και πιο ανθεκτικών κοινωνιών.

Τελικές σκέψεις: Η έκθεση χαρτογράφησης WP2 δεν είναι απλώς μια περιφερειακή ανάλυση, αλλά ένα σχέδιο για την παγκόσμια ανθεκτικότητα στις καταστροφές. Μαθαίνοντας από τις διαφορετικές εθνικές προσεγγίσεις, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι εκπαιδευτικοί και οι ανθρωπιστικές οργανώσεις μπορούν να αναπτύξουν πιο ισχυρές, περιεκτικές και εφαρμόσιμες στρατηγικές ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών —με τελικό στόχο τη διάσωση ζωών σε όλο τον κόσμο. Η παρούσα έκθεση θέτει τις βάσεις για την επόμενη φάση (WP3 Ανάπτυξη προγράμματος σπουδών) , διασφαλίζοντας ότι τα μελλοντικά προγράμματα κατάρτισης θα είναι τεκμηριωμένα, προσαρμόσιμα και αποτελεσματικά σε διαφορετικά πολιτισμικά και κοινωνικοοικονομικά πλαίσια.

Τελικό μήνυμα: Η ανθεκτικότητα στις καταστροφές είναι μια κοινή ανθρώπινη ευθύνη. Ενσωματώνοντας δεξιότητες που σώζουν ζωές στην εκπαίδευση σε παγκόσμιο επίπεδο, μπορούμε να μετατρέψουμε την ευπάθεια σε ετοιμότητα — σώζοντας ζωές από τις αίθουσες διδασκαλίας έως τις ζώνες κρίσης, και η παρούσα έκθεση παρέχει τις γνώσεις που απαιτούνται για να μετατρέψουμε την ευαισ

ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΩΝ

Η έκθεση χαρτογράφησης WP2 παρέχει μια ολοκληρωμένη και διορατική επισκόπηση της ευαισθητοποίησης και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών σε έξι διαφορετικές χώρες. Η ενσωμάτωση της βιβλιογραφικής έρευνας, των ποσοτικών ερευνών και των ποιοτικών ομάδων εστίασης προσφέρει μια ολοκληρωμένη προοπτική. Η έκθεση επιτυγχάνει να αναδείξει τις ανισότητες, τα πλεονεκτήματα και τα κενά στις υπάρχουσες πολιτικές, πρακτικές και στρατηγικές συμμετοχής της κοινότητας. Η διεξοδική ανάλυση της παραπληροφόρησης που περιλαμβάνει είναι ιδιαίτερα πολύτιμη, καθώς προσφέρει πρακτικές πληροφορίες για στοχευμένες επικοινωνίες.

Ωστόσο, η έκθεση θα μπορούσε να ωφεληθεί από μια πιο λεπτομερή ανάλυση των συγκεκριμένων νομοθετικών και πολιτικών εμποδίων που παρεμποδίζουν την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης για τις καταστροφές στα εθνικά προγράμματα σπουδών. Επιπλέον, μια σαφέστερη διατύπωση των στρατηγικών οδών για την ενίσχυση της διατομεακής συνεργασίας και την τυποποίηση των βέλτιστων πρακτικών σε όλες τις χώρες θα ενίσχυε τη χρησιμότητά της για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής. Η πρόκληση της συμμετοχής των κοινοτήτων της διασποράς είναι καλά τεκμηριωμένη, αλλά θα ήταν επωφελής η διατύπωση περαιτέρω συστάσεων για την προσαρμογή των στρατηγικών επικοινωνίας στις πολιτισμικές

Συνολικά, η έκθεση αυτή αποτελεί μια σταθερή βάση για τη μελλοντική ανάπτυξη πολιτικών και εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Η έμφαση που δίνει στα ψηφιακά εργαλεία, στις κοινοτικές προσεγγίσεις και στις στρατηγικές καταρρίψεως μύθων συνάδει με τις σύγχρονες ανάγκες στον τομέα της μείωσης του κινδύνου καταστροφών. Η έκθεση προσφέρει μια διεξοδική και καλά δομημένη ανάλυση της ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές και των δεξιοτήτων διάσωσης σε πολλές χώρες, παρέχοντας πολύτιμες πληροφορίες για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής και τους εκπαιδευτικούς. Η μεικτή μέθοδος προσέγγισης —που συνδυάζει έρευνα γραφείου, έρευνες και ομάδες εστίασης— εξασφαλίζει μια αξιόπιστη και ολοκληρωμένη αξιολόγηση.

Η έκθεση αποτελεί σημαντική συμβολή στη βιβλιογραφία για την εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών και παρέχει μια σταθερή βάση για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών WP3. Συνιστώ στην ομάδα του έργου να λάβει υπόψη αυτές τις πληροφορίες για να βελτιώσει το πρόγραμμα σπουδών WP3 και τις στρατηγικές διάδοσης που θα ακολουθηθούν.

Haluk Önay ERTEN

Επικεφαλής/Μέντορας της Ομάδας Ταξινόμησης INSARAG
των Ηνωμένων Εθνών

Μέλος UNDAC / Εμπειρογνώμονας EUCPM Usar

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η τρέχουσα περιγραφική έκθεση χαρτογράφησης είναι αποτέλεσμα του Πακέτου Εργασίας 2 (WP2) που είχε ως στόχο την κατανόηση των γνώσεων και των στάσεων του πληθυσμού που συμμετείχε στην έρευνα όσον αφορά την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών. Αξιολογεί επίσης την προθυμία των εκπαιδευτών συνεχιζόμενης εκπαίδευσης να αλλάξουν τις συμπεριφορές τους όσον αφορά την εκπαίδευση για την αντιμετώπιση καταστροφών, προσδιορίζει τα κανάλια παραπληροφόρησης που μπορεί να επηρεάσουν την ανταπόκριση σε καταστροφές, καθορίζει την ανάγκη και την ανταπόκριση του έργου VET-READY στην παροχή πληροφοριών για καταστροφές και αξιολογεί την προθυμία του γενικού πληθυσμού να αναπτύξει δεξιότητες διάσωσης.

Η παρούσα περιγραφική έκθεση χαρτογράφησης διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην καθοδήγηση της ανάπτυξης του Πακέτου Εργασίας 3 (WP3), παρέχοντας το απαραίτητο περιεχόμενο για το πρόγραμμα σπουδών VET-READY σχετικά με την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και την ανάπτυξη δεξιοτήτων διάσωσης στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (CVET) και για το WP4 VET-READY Online Knowledge Hub.

Η έκθεση αυτή εκπονήθηκε με τη διεξαγωγή βιβλιογραφικής έρευνας και έρευνας μέσω ερωτηματολογίου σε έξι κράτη μέλη, τρίτες χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και μια γειτονική χώρα στα ανατολικά, με τη συμμετοχή της Ισπανίας, της Κύπρου, της Λετονίας, της Ισλανδίας, της Τουρκίας και της Ουκρανίας.

Στην πρώτη φάση του WP2, η EVA-93 δημιούργησε μια μεθοδολογία χαρτογράφησης που καθοδήγησε κάθε εταίρο κατά τη διάρκεια της βιβλιογραφικής έρευνας. Ταυτόχρονα, η Neotalentway ανέπτυξε πρότυπα ερευνών για εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, μαθητές και τη διασπορά. Στο πλαίσιο αυτής της μεθοδολογίας, η κοινοπραξία συμφώνησε να ακολουθηθεί μια επεξηγηματική διαδοχική μεθοδολογία μικτής έρευνας που περιλαμβάνει ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα. Σε αυτή τη μέθοδο, τα ποσοτικά δεδομένα (έρευνα γραφείου και πεδίου για το έργο VET-READY) καθοδηγούν επίσης τις φάσεις της ποιοτικής μεθόδου (η φάση της ομάδας εστίασης του έργου VET-READY).

Σύμφωνα με την προτεινόμενη μεθοδολογία, η σύμπραξη σχεδίασε δύο φάσεις. Η πρώτη φάση συλλογής δεδομένων περιελάμβανε ποσοτική έρευνα, με έμφαση κυρίως στην επιτραπέζια έρευνα και την έρευνα πεδίου με βάση ερωτηματολόγια. Συγκεκριμένα, η επιτραπέζια έρευνα απαιτούσε από τη σύμπραξη να πραγματοποιήσει εντατική βιβλιογραφική ανασκόπηση σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να αναδείξει την ανάλυση μύθων, τη συγκριτική αξιολόγηση τουλάχιστον τριών ορθών πρακτικών, τις ευκαιρίες μάθησης στο πλαίσιο του εθνικού συστήματος πολιτικής ασφάλειας και τις απαιτήσεις για δεξιότητες διάσωσης.

Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας από υπολογιστή, δημιουργήθηκαν έξι εκθέσεις σε εθνικό επίπεδο. Οι αναγνώστες θα ενημερωθούν για τα αποτελέσματα της έρευνας από υπολογιστή στο πρώτο μέρος αυτής της περιγραφικής έκθεσης χαρτογράφησης (δηλ. στις ενότητες 1 έως 6). Όπως αναφέρθηκε, η πρώτη φάση της μεθοδολογίας περιελάμβανε επίσης ένα στοιχείο έρευνας. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης αυτής της έρευνας, όλοι οι εταίροι ήταν υπεύθυνοι για την πρόσβαση σε τουλάχιστον 25 εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, 25 μαθητές ΕΕΚ και 25 εκπροσώπους της διασποράς. Οι ερωτήσεις της έρευνας

σχεδιάστηκαν με σκοπό να αποκαλύψουν την ευαισθητοποίηση των ομάδων-στόχων σε θέματα πολιτικής ασφάλειας, τις ευκαιρίες μάθησης, τις μαθησιακές ανάγκες, τις απαιτήσεις για δεξιότητες διάσωσης και την κατανόηση των παραπληροφοριών και των μύθων που σχετίζονται με την πολιτική ασφάλεια. Η Neotalentway ήταν ο εταίρος που ήταν υπεύθυνος για την υλοποίηση της έρευνας.

Στο τέλος, η σύμπραξη συγκέντρωσε απαντήσεις από 155 εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, 254 μαθητές ΕΕΚ και 136 μέλη της διασποράς στις χώρες-εταίρους. Οι αναγνώστες θα δουν την ανάλυση αυτών των αποτελεσμάτων στο δεύτερο μέρος της περιγραφικής έκθεσης χαρτογράφησης (δηλ. στην ενότητα 7).

Κατά τη φάση της έρευνας, η προσέγγιση της τοπικής διασποράς στις χώρες-εταίρους ήταν η πιο δύσκολη πτυχή. Οι περισσότεροι εταίροι χρησιμοποίησαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να επικοινωνήσουν με τις κοινότητες της διασποράς, με τη βοήθεια των αντίστοιχων εταίρων. Για παράδειγμα, ο τουρκικός εταίρος AFAD προσέγγισε Τούρκους στην Ισλανδία, τη Λετονία, την Ισπανία και άλλες τοποθεσίες. Επιπλέον, ο ουκρανικός εταίρος είχε ως στόχο να προσελκύσει τουλάχιστον 20 Ουκρανούς από την τοπική διασπορά στις χώρες-εταίρους, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με τις προτεραιότητες του έργου που εστιάζονταν στην υποστήριξη των θυμάτων του πολέμου, συγκεκριμένα των Ουκρανών. Μια άλλη χρήσιμη προσέγγιση ήταν η έμμεση προσέγγιση, όπου οι εταίροι χρησιμοποίησαν τις επαφές τους, τους ενδιαφερόμενους φορείς και τους δημόσιους οργανισμούς που ασχολούνται με την κοινωνική ένταξη των διασκορπισμένων πληθυσμών που εργάζονται στον τομέα της ΕΕΚ για να προσεγγίσουν τους μαθητές ΕΕΚ. Λόγω της οργανωτικής δομής ορισμένων εταίρων, η πρόσβαση στους μαθητές ΕΕΚ ήταν ευκολότερη για αυτούς από ό,τι για άλλους (π.χ. το EVA-93 ως κέντρο κατάρτισης με μαθητές ΕΕΚ και το Von Hope ως κέντρο παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών που συνεργάζεται με μετανάστες και πρόσφυγες).

Οι εταίροι αντιμετώπισαν εμπόδια στην υλοποίηση των ερευνών για τους μαθητές ΕΕΚ και τη διασπορά. Μια βασική πρόκληση ήταν η κατανόηση του θέματος της έρευνας και των τεχνικών όρων. Παρά τις προκλήσεις αυτές, η εξήγηση των στόχων του έργου και των πιθανών μελλοντικών οφελών επέτρεψε την πλήρη συμμετοχή αυτών των ομάδων καθ' όλη τη διάρκεια της έρευνας.

Από την άλλη πλευρά, οι εταίροι αντιμετώπισαν λιγότερες δυσκολίες στην προσέγγιση των εκπαιδευτικών ΕΕΚ, χρησιμοποιώντας επαφές, ενδιαφερόμενους φορείς και προσεγγίσεις που απευθύνονταν σε σχολεία ΕΕΚ και ΕΕΚΕ ως κοινές στρατηγικές. Οι σαφείς εξηγήσεις των στόχων του έργου, των οφελών και της πιθανής χρήσης των αποτελεσμάτων του έργου εξασφάλισαν την αποτελεσματική συμμετοχή των εκπαιδευτικών ΕΕΚ σε όλη τη διάρκεια της έρευνας.

Στη δεύτερη φάση της επεξηγηματικής μεικτής μεθοδολογίας έρευνας, η σύμπραξη συμφώνησε να πραγματοποιήσει ομάδες εστίασης με εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, μαθητές ΕΕΚ και εκπροσώπους της διασποράς (μία ομάδα εστίασης ανά εταίρο, με τη συμμετοχή 57 ατόμων). Αυτές οι ομάδες εστίασης σχεδιάστηκαν με σκοπό τη συλλογή ανατροφοδότησης από τις προαναφερθείσες ομάδες-στόχους και τη διασφάλιση της ποιότητας της έκθεσης χαρτογράφησης μέσω προκαθορισμένων ερωτήσεων αξιολόγησης που αναπτύχθηκαν από τη Neotalentway. Οι ερωτήσεις αυτές βασίστηκαν στα ποσοτικά δεδομένα που προέκυψαν από την έρευνα γραφείου και την έρευνα πεδίου.

Οι ερωτήσεις αξιολόγησης χωρίστηκαν σε δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιλάμβανε ανοιχτές ερωτήσεις με σκοπό τη συλλογή προτάσεων για ένα αποτελεσματικό πρόγραμμα εκπαίδευσης ΕΕΚ, τον εντοπισμό πιθανών κινήτρων για τους μαθητές και την αναγνώριση των εμποδίων που ενδέχεται να συναντήσουν. Η δεύτερη ενότητα περιελάμβανε κλειστές ερωτήσεις που χρησίμευαν ως ένα από τα τρία σημεία ελέγχου ποιότητας για το περιεχόμενο της έκθεσης χαρτογράφησης. Στους συμμετέχοντες παρουσιάστηκαν τα κύρια αποτελέσματα και συμπεράσματα της περιγραφικής έκθεσης χαρτογράφησης, όπου κλήθηκαν να υποβάλουν σχόλια και να αξιολογήσουν την εγκυρότητα και την

ποιότητα της έκθεσης. Λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα των ομάδων εστίασης θα παρουσιαστούν στις ενότητες 8 και 9.

Οι συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης επιλέχθηκαν με βάση την προθυμία τους να συμμετάσχουν σε μελλοντικές δραστηριότητες του έργου, όπως υποδείχθηκε στην έρευνα, η οποία παρείχε την επιλογή να αφήσουν τα στοιχεία επικοινωνίας τους για περαιτέρω ενδιαφέρον. Για άλλους εταίρους, οι κοινές στρατηγικές περιλάμβαναν την αξιοποίηση επαφών, ενδιαφερόμενων μερών και προσκλήσεων μέσω των κοινωνικών μέσων. Συνολικά, η διαδικασία υλοποίησης των περισσότερων εταίρων ήταν ομαλή, καθώς τα εμπόδια ελαχιστοποιήθηκαν μέσω απλοποιημένης γλώσσας και διαδραστικών μεθόδων. Η επικοινωνία των στόχων και των πιθανών οφελών του έργου ενέπλεξε αποτελεσματικά τους συμμετέχοντες στις ομάδες εστίασης. Για την επιλογή των εκπαιδευτικών ΕΕΚ χρησιμοποιήθηκαν προσκλήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, προσωπικές επαφές και επικοινωνία με κέντρα ΕΕΚ. Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί ΕΕΚ έδειξαν ενθουσιασμό κατά τη διάρκεια των συζητήσεων των ομάδων εστίασης και προθυμία να ενσωματώσουν δεξιότητες διάσωσης ζωής στα εκπαιδευτικά τους προγράμματα.

1ο ΜΕΡΟΣ – ΜΕΛΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ**ΤΜΗΜΑ 1: ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει τη σημασία της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας έναντι των καταστροφών και τη βελτίωση της δημόσιας ασφάλειας. Κατά μέσο όρο, περίπου το 50 % των νέων Ευρωπαίων ηλικίας 15 έως 19 ετών συμμετέχουν στην αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΑΕΚ) στο επίπεδο της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ωστόσο, ο αριθμός αυτός κρύβει σημαντικές γεωγραφικές ανισότητες, με ποσοστά συμμετοχής που κυμαίνονται από 15 % έως πάνω από 70 % σε διάφορες περιοχές (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χωρίς ημερομηνία).

Η ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της ΕΕΚ χρονολογείται από το 2002 και τη διαδικασία της Κοπεγχάγης, με σημαντικές προόδους που έχουν επιτευχθεί μέσω πρωτοβουλιών όπως το ανακοινωθέν της Μπριζ και τα συμπεράσματα της Ρίγας. Η ΕΕΚ έχει τεθεί ως προτεραιότητα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης για την περίοδο 2021-2030, υπογραμμίζοντας τον κρίσιμο ρόλο της στην προώθηση δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζει κοινωνικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, χωρίς ημερομηνία).

Λόγω των αυξανόμενων κινδύνων, όπως οι γεωπολιτικές εντάσεις, η κλιματική αλλαγή και οι κρίσεις δημόσιας υγείας, η Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ετοιμότητα έχει αναδειχθεί σε βασική πρωτοβουλία. Η στρατηγική αυτή αποσκοπεί στην ενίσχυση της συλλογικής ανθεκτικότητας της ΕΕ μέσω της προώθησης μιας προληπτικής προσέγγισης στη διαχείριση κρίσεων, τονίζοντας την ανάγκη συμμετοχής όλων των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, στην ετοιμότητά τους. Αυτό το πλαίσιο συνεργασίας επιδιώκει να διασφαλίσει την αποτελεσματική διαχείριση των επιπτώσεων των διαφόρων κινδύνων, προστατεύοντας τελικά την ευημερία των ευρωπαίων πολιτών και διατηρώντας τις βασικές κοινωνικές λειτουργίες (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2025).

Σε αυτή την ενότητα θα μεταβούμε από αυτό το πανευρωπαϊκό πλαίσιο και θα εξετάσουμε πώς αυτές οι αρχές και πρωτοβουλίες αντικατοπτρίζονται στα εθνικά δεδομένα των χωρών-εταίρων που συμμετέχουν στο έργο VET-READY.

ΛΕΤΟΝΙΑ

Στη Λετονία, το Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης 2021-2027 περιγράφει βασικές επενδύσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την προώθηση μιας ενωμένης, ασφαλούς και ανοιχτής κοινωνίας. Το σχέδιο αυτό τονίζει τη σημασία της προσωπικής ασφάλειας και της προστασίας των δικαιωμάτων για τη δημιουργία ενός σταθερού περιβάλλοντος διαβίωσης. Οι κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη της εκπαίδευσης για την περίοδο 2021-2027 υπογραμμίζουν ότι το μελλοντικό εκπαιδευτικό τοπίο θα διαμορφωθεί από την παγκοσμιοποίηση, τις τεχνολογικές εξελίξεις και την αυξανόμενη αστάθεια, καθιστώντας την εκπαίδευση στην πολιτική προστασία κρίσιμη σε όλα τα επίπεδα.

Ο νόμος για την εκπαίδευση διέπει το εκπαιδευτικό σύστημα της Λετονίας, συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου προσόντων για τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης που περιγράφεται στον νόμο για την επαγγελματική εκπαίδευση. Ο νόμος για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση καταστροφών εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για το πρόγραμμα σπουδών «Πολιτική Προστασία», υποχρεώνοντας τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να προσφέρουν αυτό το πρόγραμμα σε φοιτητές τριτοβάθμιας, γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Τα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης αναπτύσσονται σύμφωνα με τα εθνικά πρότυπα. Το Εθνικό Κέντρο Εκπαίδευσης (το οποίο έπαψε να λειτουργεί την 1η Ιανουαρίου 2025, μεταβιβάζοντας τις αρμοδιότητές του στην Κρατική Υπηρεσία Ανάπτυξης της Εκπαίδευσης) εποπτεύει τη δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των πρότυπων προγραμμάτων με ενότητες.

Το υποχρεωτικό μάθημα πολιτικής προστασίας ενσωματώνεται στην επαγγελματική εκπαίδευση μέσω ενοτήτων που εστιάζονται στην «Δημόσια και Ανθρώπινη Ασφάλεια» σε διαφορετικά επίπεδα. Αυτές οι ενότητες εξοπλίζουν τους μαθητές με βασικές γνώσεις και δεξιότητες, όπως:

- Ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καθημερινές επικίνδυνες καταστάσεις και τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας σε διάφορα περιβάλλοντα.
- Κατανόηση των περιβαλλοντικών παραγόντων και της επίδρασής τους στα άτομα και την κοινωνία.
- Γνώση των κινδύνων και απειλών για την εθνική ασφάλεια.
- Ευαισθητοποίηση σχετικά με πιθανές καταστροφές και τις συνέπειές τους, καθώς και στρατηγικές διαχείρισης.
- Δεξιότητες πρώτων βοηθειών για καταστάσεις που απειλούν τη ζωή, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Στην Ισπανία, δεν υπάρχει πλαίσιο ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές στην εκπαίδευση και κατάρτιση επαγγελματικής κατάρτισης. Ωστόσο, διάφορα ισπανικά πλαίσια και πολιτικές ενισχύουν την ανάγκη να συμπεριληφθεί η ευαισθητοποίηση για τις καταστροφές στην εκπαίδευση και κατάρτιση επαγγελματικής κατάρτισης, εξασφαλίζοντας ότι οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί διαθέτουν τα απαραίτητα εργαλεία για την πρόληψη και την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Μεταξύ αυτών ξεχωρίζει η Στρατηγική για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία (2023-2027). Η στρατηγική αυτή περιλαμβάνει μέτρα για τη βελτίωση της κουλτούρας ασφάλειας στην εκπαίδευση, με ιδιαίτερη έμφαση στην επαγγελματική κατάρτιση και την ενσωμάτωση της διαχείρισης κινδύνων καταστροφών στο εργασιακό και εκπαιδευτικό περιβάλλον. Αξίζει επίσης να σημειωθεί η Ισπανική Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (SSDS), η οποία περιλαμβάνει την εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα και τη διαχείριση κινδύνων καταστροφών στους στόχους της και προωθεί την ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων στα εθνικά εκπαιδευτικά σχέδια.

Τέλος, το Πλαίσιο του Σεντάι για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών 2015-2030, που υιοθετήθηκε από την Ισπανία, τονίζει τη σημασία της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στη μείωση του

κινδύνου και προτρέπει τις χώρες να ενσωματώσουν τη διαχείριση κινδύνου καταστροφών στα εκπαιδευτικά τους συστήματα.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Στην Τουρκία, η εκπαίδευση για την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών στο πλαίσιο του συστήματος ΕΕΚ καθοδηγείται από εθνικές πολιτικές και στρατηγικά σχέδια. Η εθνική στρατηγική για την εκπαίδευση αναγνωρίζει την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών ως κρίσιμο στοιχείο, με στόχο να εξοπλίζει τους μαθητές επαγγελματικής εκπαίδευσης με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστροφών.

Το Σχέδιο Μείωσης του Κινδύνου Καταστροφών της Τουρκίας (TARAP) 2022, που δημοσιεύθηκε από την Αρχή Διαχείρισης Καταστροφών και Εκτάκτων Αναγκών (AFAD), δίνει έμφαση στην ενσωμάτωση της ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές στα προγράμματα σπουδών ΕΕΚ. Το σχέδιο εστιάζει στην προετοιμασία των μαθητών για σενάρια πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από καταστροφές.

Επιπλέον, το **Στρατηγικό Σχέδιο 2023-2027 του Υπουργείου Εθνικής Εκπαίδευσης (MEB)** υπογραμμίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ. Δίνει προτεραιότητα στην ενσωμάτωση της ετοιμότητας για καταστροφές στα προγράμματα σπουδών, προκειμένου να προετοιμάσει τους μαθητές για πιθανές καταστροφές.

Η AFAD και το MEB έχουν υπογράψει πρωτόκολλα συνεργασίας για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης για τις καταστροφές στα επαγγελματικά λύκεια. Τα πρωτόκολλα αυτά περιλαμβάνουν προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτικών, ασκήσεις για μαθητές και την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού.

Η εκπαίδευση για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές πραγματοποιείται επίσης σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές. Τα επαγγελματικά ιδρύματα εντάσσονται στα τοπικά σχέδια διαχείρισης καταστροφών και οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά σε αυτές τις πρωτοβουλίες.

Επιπλέον, στην Τουρκία έχει δημιουργηθεί ένα σύστημα εθελοντισμού για να εξασφαλιστεί η συμμετοχή μεγάλου κοινού σε δραστηριότητες πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από καταστροφές και για να υποστηριχθούν περιοχές που χρειάζονται βοήθεια σε καταστάσεις καταστροφών και έκτακτης ανάγκης. Το σύστημα αυτό περιλαμβάνει μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), ιδιωτικά ιδρύματα και το δίκτυο εθελοντών της AFAD.

Μέσω του συστήματος εθελοντισμού, τα άτομα μπορούν να συμβάλλουν στις προσπάθειες κοινωνικής προσφοράς πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από καταστροφές, με βάση την προθυμία τους, χωρίς να αναμένουν οικονομικό όφελος, αλλά μόνο με την επιθυμία να βοηθήσουν την κοινωνία. Οι εθελοντές αξιοποιούν τη σωματική τους δύναμη, το χρόνο, τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την εμπειρία τους για αλληλεγγύη και βοήθεια. Η AFAD παρέχει διαδικτυακή και δια ζώσης εκπαίδευση για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές και τις δεξιότητες διάσωσης, προκειμένου να υποστηρίξει αυτή την προσπάθεια.

Η ευαισθητοποίηση για τις καταστροφές στην Τουρκία αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία. Τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για τη διαχείριση και την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών ενσωματώνονται στις πολιτικές επαγγελματικής εκπαίδευσης της Τουρκίας, ενώ τα προγράμματα που

χρηματοδοτούνται από την ΕΕ συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις καταστροφές.

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Ο εθνικός οδηγός του ισλανδικού προγράμματος σπουδών για την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση περιγράφει το πλαίσιο για την ενσωμάτωση πρακτικών δεξιοτήτων στην επαγγελματική κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας και της αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών.

Κατά την επανεξέταση των περιγραφών θέσεων εργασίας και των απαιτήσεων ικανοτήτων, δεν λαμβάνονται υπόψη μόνο οι τεχνικές αλλαγές στις θέσεις εργασίας, αλλά και τα περιβαλλοντικά ζητήματα που τροφοδοτούν τα εθνικά προγράμματα σπουδών ΕΕΚ. Τον Σεπτέμβριο του 2023, μια νέα απαίτηση ικανοτήτων σχετικά με τη βιωσιμότητα και τα περιβαλλοντικά ζητήματα προστέθηκε σε όλες τις περιγραφές θέσεων εργασίας και τις απαιτήσεις ικανοτήτων με οριζόντιο τρόπο σε όλους τους τομείς ΕΕΚ. Η διαδικασία βρίσκεται υπό συνεχή επανεξέταση. Η απαίτηση δεξιοτήτων αξιολογείται προσωπικά για κάθε μαθητευόμενο στο χώρο εργασίας. Είναι ο αρχιτεχνίτης που αξιολογεί την απόδοση της εργασίας σε σχέση με τους στόχους βιωσιμότητας, π.χ. επιλογή και χρήση υλικών και διαδικασιών εργασίας κατά την εργασία σε διάφορες εργασίες.

Κατά συνέπεια, όταν συντάσσονται ή επικαιροποιούνται οι περιγραφές θέσεων εργασίας και οι απαιτήσεις ικανοτήτων, η επανεξέτασή τους μέσω αυτής της μεθόδου έχει γίνει ευρέως αποδεκτή πρακτική σε διάφορα επαγγέλματα. Αυτό περιλαμβάνει πτυχές της μείωσης του κινδύνου καταστροφών, τονίζοντας τη σημασία της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στους επαγγελματικούς ρόλους.

Το διπλό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ισλανδίας συνδυάζει τη διδασκαλία στην τάξη με την κατάρτιση στο χώρο εργασίας, επιτρέποντας την πρακτική εφαρμογή των δεξιοτήτων ετοιμότητας για καταστροφές σε πραγματικές συνθήκες.

ΚΥΠΡΟΣ

Το πλαίσιο ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών στην εκπαίδευση στην ΕΕΚ της **Κύπρου** ενσωματώνει την εκπαίδευση σε θέματα ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών στο πλαίσιο ευρύτερων πρωτοβουλιών για την αειφορία και την πολιτική προστασία. Η στρατηγική «Εκπαίδευση για την Περιβαλλοντική και Αειφόρο Ανάπτυξη (EESD)», που θεσπίστηκε από το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, ενθαρρύνει θέματα που σχετίζονται με τις καταστροφές σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ. Αν και δεν έχουν ακόμη επισημοποιηθεί στα προγράμματα σπουδών της ΕΕΚ, οι πρωτοβουλίες αυτές προωθούν την ευαισθητοποίηση σε θέματα κινδύνου και την ετοιμότητα. Οι εθνικές προσπάθειες ευθυγραμμίζονται επίσης με το πλαίσιο Sendai για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών, ιδίως μετά το 2022.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Τα τελευταία χρόνια, η Ουκρανία έχει εφαρμόσει πολλαπλά πλαίσια και πολιτικές για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών στο πλαίσιο του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ). Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν

στη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας των εκπαιδευομένων στην ΕΕΚ, ιδίως εν μέσω συνεχιζόμενων συγκρούσεων και φυσικών καταστροφών.

Τον Μάρτιο του 2024, το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών της Ουκρανίας παρουσίασε ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) έως το 2027. Το σχέδιο αυτό δίνει έμφαση στον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, την ενίσχυση της πρακτικής κατάρτισης και την προώθηση των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ενώ παράλληλα προσαρμόζει την ΕΕΚ στις σύγχρονες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που θέτουν ο πόλεμος και οι φυσικές καταστροφές. Επιπλέον, το πολυετές πρόγραμμα ανθεκτικότητας (MYRP) που ξεκίνησε το 2024 έχει ως στόχο να ενισχύσει την ανθεκτικότητα των εκπαιδευτικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕΚ, στις κοινότητες που έχουν πληγεί από τον πόλεμο. Προσπαθεί να βελτιώσει τα μαθησιακά αποτελέσματα εξασφαλίζοντας ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση μέσω των μεταρρυθμίσεων του Νέου Ουκρανικού Σχολείου και της ΕΕΚ, οι οποίες περιλαμβάνουν επαγγελματική ανάπτυξη για τους εκπαιδευτικούς με έμφαση στις κοινωνικές δεξιότητες και τις προσεγγίσεις οικοδόμησης της κοινότητας που είναι απαραίτητες για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών.

Το μεταβατικό πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την περίοδο 2022-2024 στηρίζει περαιτέρω την αντίδραση της Ουκρανίας στις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της συνεχιζόμενης σύγκρουσης, τονίζοντας τη σημασία της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, για την οικοδόμηση της ανθεκτικότητας της κοινότητας.

Επιπλέον, το Σχέδιο αντιμετώπισης της κρίσης στην Ουκρανία 2024, το οποίο αναπτύχθηκε από τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης (ΔΟΜ), περιγράφει στρατηγικές για την παροχή βοήθειας στους πληθυσμούς που πλήττονται από τη σύγκρουση, ιδίως σε όσους ασχολούνται με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Υπογραμμίζει την αναγκαιότητα της κατάρτισης για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών και την ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης, εξοπλίζοντας τους εκπαιδευόμενους με βασικές δεξιότητες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση κρίσεων. Ένα άρθρο από το 2024 εξετάζει την έμφαση που δίνει η ουκρανική κυβέρνηση στις μεταρρυθμίσεις της ΕΕΚ ως στρατηγικό στοιχείο για την εθνική ανάκαμψη και ανάπτυξη, παρουσιάζοντας την εστίασή της στον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού περιεχομένου για την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης ευαισθητοποίησης και αντιμετώπισης καταστροφών. Η πρωτοβουλία αυτή διασφαλίζει ότι οι εκπαιδευόμενοι της ΕΕΚ είναι προετοιμασμένοι για την αγορά εργασίας και εξοπλισμένοι για τη διαχείριση καταστάσεων καταστροφών, συμβάλλοντας έτσι στη συνολική ανθεκτικότητα της κοινότητας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ

Η συλλογή και η διάδοση των βέλτιστων πρακτικών στην εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών και στην εκπαίδευση σε δεξιότητες διάσωσης ζώων από τις χώρες-εταίρους χρησιμεύει ως πολύτιμος πόρος για την ενίσχυση της ετοιμότητας για καταστροφές σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εντοπίζοντας αποτελεσματικές πρακτικές που εφαρμόζονται σε διάφορα πλαίσια, η παρούσα έκθεση αποκτά γνώσεις σχετικά με επιτυχημένες στρατηγικές που μπορούν να υιοθετηθούν και να προσαρμοσθούν άλλα έθνη. Η κοινοποίηση αυτών των πρακτικών προάγει ένα συνεργατικό περιβάλλον μάθησης, επιτρέποντας στις χώρες να μαθαίνουν από τις εμπειρίες των άλλων και να καινοτομούν λύσεις προσαρμοσμένες στις ανάγκες και τις περιστάσεις τους. Επιπλέον, τα παραδείγματα αυτά μπορούν να εμπνεύσουν τους ενδιαφερόμενους φορείς στην εκπαίδευση, την κυβέρνηση και την κοινωνία των πολιτών να εφαρμόσουν αλλαγές, οδηγώντας τελικά σε βελτιωμένη ανθεκτικότητα και ασφάλεια για τις κοινότητες που αντιμετωπίζουν τις συνεχείς εξελισσόμενες προκλήσεις του κινδύνου καταστροφών. Η παρούσα έκθεση θα διερευνήσει τις αποτελεσματικές πρακτικές που εφαρμόζονται επί του παρόντος στις χώρες εταίρους, υπογραμμίζοντας τη συμβολή τους στην ευαισθητοποίηση για τις καταστροφές και την ενίσχυση της εκπαίδευσης σε δεξιότητες διάσωσης ζώων.

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει πίνακες που καταδεικνύουν τις καλές και αποτελεσματικές πρακτικές που συλλέχθηκαν από χώρες εταίρους, όπως η Λετονία, η Ισπανία, η Τουρκία, η Ισλανδία, η Κύπρος και η Ουκρανία.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΤΗ ΛΕΤΟΝΙΑ

Πίνακας1

Καλές πρακτικές ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και δεξιοτήτων διάσωσης στη Λετονία

Τίτλος, Έτος(-οι) εφαρμογής	Σύντομη περιγραφή της πρακτικής	Διδάγματα/επιπτώσεις	Υπάρχοντα στοιχεία, περαιτέρω πληροφορίες
Πρακτική1 Ανάπτυξη τυποποιημένου εκπαιδευτικού υλικού για ιδρύματα ΑΕΙ και ΕΕΚ 2022-2024	Κρατικό σχέδιο υπηρεσίας πυρόσβεσης και διάσωσης Για την ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας, αναπτύχθηκαν συμβουλές ασφαλείας σχετικά με τους κινδύνους και τις συνιστώμενες ενέργειες σε πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για άτομα με αναπηρίες. Επιπλέον, δημιουργήθηκαν επτά εκπαιδευτικές ενότητες για ιδρύματα τριτοβάθμιας και επαγγελματικής εκπαίδευσης, διαθέσιμες στα λετονικά και στα αγγλικά.	Το έργο τόνισε την ανάγκη για συνεπή κατάρτιση σε όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, προωθώντας μια ενιαία προσέγγιση διαχείρισης καταστροφών. Οι κάτοικοι μπορούν να είναι πιο ενημερωμένοι σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους και τις αντιδράσεις αναζητώντας πληροφορίες. Οι τυποποιημένες εκπαιδευτικές ενότητες αύξησαν τα πρότυπα εκπαίδευσης στην πολιτική προστασία, συμβάλλοντας σε ένα πιο εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Το έργο αυτό προάγει μια κουλτούρα προληπτικής ετοιμότητας για καταστροφές, εξοπλίζοντας τους κατοίκους για να ανταποκριθούν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.	https://ppdb.mk.gov.lv https://www.vugd.gov.lv/lv/apmacibu-materiali-civilas-aizsardzibas-joma
Πρακτική2 112 εφαρμογή για κινητά 2023	Επιχειρησιακό πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης Ανάπτυξη και απασχόληση Μέτρο 2.2.1.1.1 «Δημιουργία κεντρικών πλατφορμών πληροφορικής και επικοινωνιών της δημόσιας διοίκησης, βελτιστοποίηση και ανάπτυξη των διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης» έργο «Ενιαία πλατφόρμα κέντρου επικοινωνίας για την υποστήριξη των επιχειρησιακών υπηρεσιών και την παροχή δημόσιων υπηρεσιών».	Η εφαρμογή επιτρέπει στους χρήστες να καλούν ή να στέλνουν μήνυμα στον αριθμό έκτακτης ανάγκης 112, ενισχύοντας σημαντικά το σύστημα πολιτικής ασφάλειας. Η λειτουργία ανταλλαγής μηνυμάτων κειμένου βελτιώνει την προσβασιμότητα για άτομα με προβλήματα όμιλίας και ακοής, καθώς και για όσους χρησιμοποιούν κάρτες SIM από άλλες εταιρείες κινητής τηλεφωνίας. Όταν πραγματοποιείται κλήση ή γραπτό	https://www.112.lv/lv/lapa/4/lietotne-112-latvija?object_s_path=lv%2Flapa%2F4%2F

	Ως αποτέλεσμα, δημιουργήθηκαν ο δικτυακός τόπος και η εφαρμογή "112 Latvia". Η εφαρμογή "112 Latvia" είναι μια δωρεάν εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα που ενισχύει την ικανότητα των πολιτών, ιδίως εκείνων με προβλήματα ακοής και ομιλίας, να επικοινωνούν με τον αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης 112. Παρέχει επίσης βασικές πληροφορίες για την προετοιμασία για πιθανούς κινδύνους και τον μετριασμό των συνεπειών ατυχημάτων.	μήνυμα μέσω της εφαρμογής, οι αποστολές του κέντρου επικοινωνίας μπορούν να δουν την κατά προσέγγιση τοποθεσία του καλούντος, επιτρέποντας ταχύτερη βοήθεια εάν ο κάτοικος δεν μπορεί να προσδιορίσει την ακριβή τοποθεσία του συμβάντος, υπό την προϋπόθεση ότι η λειτουργία εντοπισμού θέσης είναι ενεργοποιημένη και υπάρχει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Επιπλέον, η εφαρμογή προσφέρει καθοδήγηση σχετικά με τις κατάλληλες ενέργειες που πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια έκτακτης ανάγκης και ενημερώνει τους χρήστες για πιθανούς κινδύνους, όπως η υπερβολική ζέστη. Οι ειδοποιήσεις έκτακτης ανάγκης προειδοποιούν τους πολίτες για απειλές, συμβουλευόντάς τους να προετοιμαστούν ή να δράσουν άμεσα, όπως κατά τη διάρκεια ενός κόκκινου συναγερμού για ακραίες συνθήκες.	lietotne-112-latvija
Πρακτική 3 Υποχρεωτικό μάθημα πολιτικής προστασίας για μαθητές δευτεροβάθμιας, επαγγελματικής και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και για εργαζόμενους που εργάζονται σε επικίνδυνες περιοχές Από το 2017, οι τελευταίες προσαρμογές στο περιεχόμενο- 2024	Ο νόμος για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση καταστροφών εξουσιοδοτεί το Υπουργικό Συμβούλιο να καθορίσει τις ελάχιστες απαιτήσεις για το μάθημα σπουδών "Πολιτική Προστασία". Εντοπίζει τα εκπαιδευτικά ιδρύματα να διδάσκουν αυτό το υποχρεωτικό μάθημα στους μαθητές της τριτοβάθμιας, γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, με τον Κανονισμό του Υπουργικού Συμβουλίου αριθ. 716, ο οποίος περιγράφει τις ελάχιστες απαιτήσεις περιεχομένου του μαθήματος και την εκπαίδευση σε θέματα πολιτικής προστασίας. Αυτό το κανονιστικό πλαίσιο επιτρέπει επίσης στα ιδρύματα να προσαρμόζουν το περιεχόμενο του μαθήματος, επιτρέποντας διαφοροποιήσεις στην παράδοση, όπως η ενσωμάτωση πρόσθετων πληροφοριών ή η αύξηση των πιστωτικών ωρών.	Τα ιδρύματα γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης διασφαλίζουν ότι οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν βασικές γνώσεις μέσω του υποχρεωτικού μαθήματος πολιτικής προστασίας. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση των καθημερινών κινδύνων, τις κατάλληλες αντιδράσεις σε διάφορες καταστάσεις, την ασφαλής συμπεριφορά στο σπίτι, στις μεταφορές, στο δρόμο και στη φύση. Οι μαθητές μαθαίνουν επίσης για τους περιβαλλοντικούς παράγοντες, την εθνική ασφάλεια, τις πιθανές καταστροφές και τις συνέπειές τους, τη διαχείριση καταστροφών και τις βασικές δεξιότητες πρώτων βοηθειών, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου κλήσης για βοήθεια. Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, το περιεχόμενο του μαθήματος καλύπτει τη δομή και το νομικό πλαίσιο του συστήματος πολιτικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των ρόλων και των υποχρεώσεων του κράτους, των δήμων, των νομικών προσώπων και των φυσικών προσώπων. Ασχολείται με τις περιοχές υψηλού κινδύνου, τις δημοτικές επιτροπές πολιτικής προστασίας, τα μέτρα σχεδιασμού, την εκτίμηση κινδύνου, τις επικίνδυνες ουσίες και τη διαχείρισή τους, καθώς και τα πρωτόκολλα για την αίτηση διεθνούς βοήθειας. Οι σπουδαστές μαθαίνουν επίσης για τον εξοπλισμό ατομικής προστασίας, τα ειδικά νομικά καθεστώτα και τις προηγμένες δεξιότητες πρώτων βοηθειών. Οι εργαζόμενοι σε δυνητικά επικίνδυνους χώρους εκπαιδεύονται στο σχέδιο πολιτικής προστασίας του χώρου, στις εθνικές καταστροφές και τις επιπτώσεις τους, στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, στις αρχές διαχείρισης καταστροφών και στις δεξιότητες παροχής πρώτων βοηθειών, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου κλήσης βοήθειας.	https://likumi.lv/ta/id/295896-minimalas-prasibas-obligata-civilas-aizsardzibas-kursa-saturam-un-nodarbinato-civilas-aizsardzibas-apmacibas-saturam https://likumi.lv/ta/en/en/iid/282333

Πρακτική 4 Ενημερωτική εκστρατεία «Σχέδιο πολιτικής προστασίας της Ρίγα - Γνωρίστε και συμμετέχετε» σειρά σεμιναρίων 2024-2025	Το 2024, οκτώ δωρεάν σεμινάρια για διάφορα θέματα πολιτικής προστασίας πραγματοποιήθηκαν στο Δημαρχείο της Ρίγας. Το 2025, δωρεάν ενημερωτικά σεμινάρια θα πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε επτά διαφορετικά σημεία στις γειτονίες της Ρίγας, αρχής γενομένης από τις 20 Μαρτίου, για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με θέματα πολιτικής προστασίας.	Πληροφορίες και βιντεοσκοπήσεις από προηγούμενα σεμινάρια είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Δήμου, www.riga.lv, στην ενότητα "Πολιτική Προστασία". Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει το Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Ρίγα και διάφορα ενημερωτικά υλικά για τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Τα σεμινάρια παρέχουν στους κατοίκους πληροφορίες πολιτικής προστασίας προσαρμοσμένες στη γειτονιά τους. Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν πώς να προσαρμόζουν τα υπόγειά τους σε ασφαλή καταφύγια, να συγκεντρώνουν μια τσάντα έκτακτης ανάγκης 72 ωρών και να ενισχύουν την ψυχική τους ανθεκτικότητα κατά τη διάρκεια κρίσεων. Επιπλέον, λαμβάνουν καθοδήγηση σχετικά με τη συμμετοχή στην εθνική άμυνα και άλλες μορφές πολιτικής προστασίας.	https://www.riga.lv/lv/jaunums/riga-sak-rikot-praktiskos-civilas-aizsardzibas-seminarus-galvaspilsetas-apkaimes-pirmais-20-marta-teika?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F https://www.riga.lv/lv/civila-aizsardziba
--	--	---	---

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

Πίνακας 2

Ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και πρακτικές δεξιοτήτων διάσωσης στην Ισπανία

Τίτλος, Έτος(-οι) εφαρμογής	Σύντομη περιγραφή της πρακτικής	Διδάγματα/επιπτώσεις	Υπάρχοντα στοιχεία, περαιτέρω πληροφορίες
Πρακτική 1 Σχέδιο κατάρτισης για την πρόληψη και την προστασία από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής Από το 2019 (μετά την καταστροφή του DANA)	Ένα πανεθνικό πρόγραμμα με επικεφαλής το Υπουργείο Παιδείας, με στόχο την εκπαίδευση των μαθητών στην πρόληψη και αντιμετώπιση καταστροφών. Εμπειρογνώμονες από την Πολιτική Προστασία και τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης παρέχουν εκπαιδευτικές συνεδρίες προσαρμοσμένες στην ηλικία.	Βελτίωση της ετοιμότητας για καταστροφές μεταξύ των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Ενσωμάτωση της διαχείρισης κινδύνων στα σχολικά προγράμματα σπουδών.	educacion.gob.es
Πρακτική 2 Εβδομάδα Πρόληψης Πυρκαγιάς (Ιδρυμα Mapfre & Ένωση Πυροτεχνουργών) Ετήσια	Πρακτικά εργαστήρια για την πρόληψη της πυρκαγιάς, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης στη χρήση ανιχνευτών καπνού, στο χειρισμό πυροσβεστήρων και στις πρώτες βοήθειες. Απευθύνεται σε μαθητές και στο ευρύ κοινό.	Αύξηση της ευαισθητοποίησης και της γνώσης για την πρόληψη των πυρκαγιών. Η πρακτική εκπαίδευση ενισχύει τις δυνατότητες αντίδρασης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.	fundacionmapfre.org
Πρακτική 3 Εκπαίδευση UME σε Εκπαιδευτικά Κέντρα Σε εξέλιξη	Εκπαιδευτικά σεμινάρια που διεξάγονται από τη Στρατιωτική Μονάδα Έκτακτης Ανάγκης (UME) σε σχολεία για να διδάξουν σε μαθητές και εκπαιδευτικούς πώς να ανταποκρίνονται σε φυσικές καταστροφές. Περιλαμβάνει ασκήσεις εκκένωσης, εργαστήρια πρώτων βοηθειών και εκπαίδευση αυτοπροστασίας.	Ενισχυμένος συντονισμός μεταξύ των φορέων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Βελτιωμένες στρατηγικές ετοιμότητας και αντιμετώπισης στα σχολεία.	defensa.gob.es

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Πίνακας 3

Ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και πρακτικές δεξιοτήτων διάσωσης στην Τουρκία

Τίτλος, Έτος(-οι) εφαρμογής	Σύντομη περιγραφή της πρακτικής	Διδάγματα/επιπτώσεις	Υπάρχοντα στοιχεία, περαιτέρω πληροφορίες
Πρακτική 1 Φορητό προσομοίωση σεισμού AFAD 2022 - Σε εξέλιξη	Ένα κινητό φορητό προσομοίωσης που επιτρέπει στους πολίτες να βιώσουν ένα σενάριο σεισμού, προωθώντας την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών.	Οι συμμετέχοντες μαθαίνουν τις σωστές συμπεριφορές κατά τη διάρκεια ενός σεισμού, αυξάνοντας την ετοιμότητα της κοινότητας.	https://www.afad.gov.tr/mobil-deprem-simulasyon-merkezleri
Πρακτική 2 Σχολικό πρόγραμμα εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών 2023 - Σε εξέλιξη	Ένα πρόγραμμα που αναπτύχθηκε από την MEB και την AFAD για την παροχή εκπαίδευσης και ασκήσεων ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών στα σχολεία.	Οι μαθητές μαθαίνουν βασικές δεξιότητες διάσωσης και πώς να ανταποκρίνονται κατά τη διάρκεια καταστροφών.	https://tegm.meb.gov.tr/meb_ys_dosyalar/2023_11/23173639_afetbilincidop.pdf
Πρακτική 3 AFAD Εκπαιδεύσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών 2022 - Σε εξέλιξη	Η AFAD διοργανώνει εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών για όλα τα κοινωνικά στρώματα, συμπεριλαμβανομένων των σπουδαστών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.	Οι συμμετέχοντες αποκτούν γνώσεις σχετικά με την προετοιμασία πριν από την καταστροφή, την αντιμετώπιση καταστροφών και τις δράσεις μετά την καταστροφή.	https://www.afad.gov.tr/egitimler https://www.afad.gov.tr/afadem
Πρακτική 4 Σταθμός απορριμμάτων Σε εξέλιξη	Ένας σταθμός που προσομοιώνει κτίρια που έχουν καταρρεύσει μετά από μια καταστροφή, διδάσκοντας εθελοντές και ομάδες διάσωσης σχετικά με το σχηματισμό συντριμμιών, τους χώρους επιβίωσης, τις μεθόδους εξαγωγής θυμάτων, τις διαδικασίες ασφαλείας και τη διαχείριση περιστατικών.	Οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν πώς να προσεγγίζουν τα συντρίμια με ασφάλεια, να αξιολογούν τους δομικούς κινδύνους και να διεξάγουν αποτελεσματικές διασώσεις διατηρώντας παράλληλα την ασφάλεια του χώρου.	https://www.instagram.com/p/DHVZ070uNe7/?igsh=MW1iaG53Zm9zeWprYg==
Practice 5 Σταθμός προσομοίωσης πυρκαγιάς Σε εξέλιξη	Ένας πρακτικός εκπαιδευτικός σταθμός όπου οι συμμετέχοντες εξασκούνται στη χρήση πυροσβεστήρων, στον προσδιορισμό της κατεύθυνσης του ανέμου και στον χειρισμό εξοπλισμού πυρόσβεσης (μάνικες, ακροφύσια, πυροσβεστικές κουβέρτες κ.λπ.).	Βελτιώνει τις δεξιότητες αντιμετώπισης πυρκαγιών, διασφαλίζοντας τη σωστή χρήση του εξοπλισμού και ενισχύοντας την ευαισθητοποίηση σε θέματα ασφαλείας.	https://www.instagram.com/denizli_bu_yuksehir_itfaiyesi/?igsh=NGs4ano0eWJkMGmX
Πρακτική 6 Πύργος αναρρίχησης & Σταθμός μεγάλου υψομέτρου Σε εξέλιξη	Ένας σταθμός προσομοίωσης για τη διάσωση σε μεγάλο υψόμετρο και τις επιχειρήσεις με σχοινί, που εκπαιδεύει εθελοντές, ομάδες διάσωσης και μαθητές ανάλογα με το επίπεδο δεξιοτήτων.	Ενισχύει τις τεχνικές δεξιότητες για κατακόρυφες διασώσεις και βελτιώνει την ομαδική εργασία σε απαιτητικά περιβάλλοντα.	https://www.instagram.com/p/DHVZ070uNe7/?igsh=MW1iaG53Zm9zeWprYg==
Πρακτική 7 Σταθμός διάσωσης πηγών και σπηλαίων Σε εξέλιξη	Προσομοιώνει διασώσεις από πηγάδια ή σπήλαια, τονίζοντας τους κινδύνους των τοξικών αερίων (π.χ. μεθάνιο) και την ανάγκη για προστατευτικό εξοπλισμό.	Ενισχύει τα πρωτόκολλα ασφαλείας, εμποδίζοντας το ανεκπαίδευτο προσωπικό να θέσει σε κίνδυνο τον εαυτό του και τα θύματα.	https://www.instagram.com/p/DHVZ070uNe7/?igsh=MW1iaG53Zm9zeWprYg==

	(ανιχνευτές αερίων, φιάλες οξυγόνου κ.λπ.).		OuNe7/?igsh=MW1iaG53Zm9zeWprYg=
Πρακτική 8 Σταθμός προσομοίωσης καταιγίδας Σε εξέλιξη	Ένας σταθμός προσομοίωσης σοβαρών συνθηκών ανέμου και καταιγίδας για την ενημέρωση των συμμετεχόντων σχετικά με τους κινδύνους ακραίων καιρικών φαινομένων.	Αυξάνει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους καταιγίδων και τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας κατά τη διάρκεια τέτοιων εκδηλώσεων.	https://www.afetegitimmekezi.com/firtina-simulasyon-sistemi/

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Πίνακας 4

Ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και πρακτικές δεξιοτήτων διάσωσης στην Ισλανδία

Τίτλος, Έτος(-οι) εφαρμογής	Σύντομη περιγραφή της πρακτικής	Διδάγματα/επιπτώσεις	Υπάρχοντα στοιχεία, περαιτέρω πληροφορίες
Πρακτική 1- Μάθημα αντιμετώπισης πλημμυρών πολιτιστικής προστασίας 2023	Η Blue Shield Iceland, σε συνεργασία με το Μουσείο Ιστορίας της πόλης του Ρέικιαβικ, πραγματοποίησε διήμερο μάθημα με έμφαση στην αντιμετώπιση πλημμυρών και τη διατήρηση πολιτιστικών αντικειμένων. Το σεμινάριο εκπαιδευσε το προσωπικό του μουσείου στην οργάνωση και πρακτική εξάσκηση της διάσωσης μουσειακών αντικειμένων κατά τη διάρκεια πλημμυρικών φαινομένων.	-Αυτό το εναρκτήριο μάθημα για την αντιμετώπιση πολιτιστικών καταστροφών στην Ισλανδία ανέδειξε την αναγκαιότητα του σχεδιασμού και της εξάσκησης στρατηγικών αντιμετώπισης καταστροφών για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ενθάρρυνε άλλα ιδρύματα να αναπτύξουν παρόμοια προγράμματα ετοιμότητας.	https://theblueshield.org/inaugural-cultural-protection-course-held-in-iceland/
Πρακτική 2- Άσκηση ομαδικής εκπαίδευσης ατυχημάτων στη βόρειοδυτική Ισλανδία 2024	Τον Μάιο του 2024, διεξήχθη μεγάλη κλίμακας άσκηση ομαδικού ατυχήματος στη βορειοδυτική Ισλανδία, με προσομοίωση σύγκρουσης λεωφορείου και τριών επιβατικών αυτοκινήτων με 24 τραυματίες. Στην άσκηση συμμετείχαν συντονισμένα η τοπική αστυνομία, επαγγελματίες νοσηλευτές έκτακτης ανάγκης, υπηρεσίες ασθενοφόρων και	-Η άσκηση τόνισε τη σημασία των συντονισμένων και καλά εκπαιδευμένων αντιδράσεων σε περιστατικά μαζικών ατυχημάτων. Ενίσχυσε τη διυπηρεσιακή επικοινωνία, την ετοιμότητα και την ικανότητα αποτελεσματικής διαχείρισης σύνθετων σεναρίων έκτακτης ανάγκης.	https://island.is/en/o/hsn/news/co-ordinated-and-well-trained-responses-are-important-hsn-in-northwest

	το Ίδρυμα Υγείας της Βόρειας Ισλανδίας (HSN).		
Πρακτική 3- Εκπαιδευτικά προγράμματα Πρώτων Βοηθειών και Διάσωσης του Ισλανδικού Ερυθρού Σταυρού 2023-2024	Ο Ισλανδικός Ερυθρός Σταυρός προσφέρει μια ποικιλία εκπαιδευτικών προγραμμάτων πρώτων βοηθειών και διάσωσης, όπως: 1. (Μπιγιάργκβετιρ) – Πρώτες βοήθειες για τη νεολαία: Απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους ηλικίας 12-16 ετών και διδάσκει βασικές δεξιότητες πρώτων βοηθειών για την παροχή βοήθειας σε τραυματισμένα ή άρρωστα άτομα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. 2. Μαθήματα Πρώτων Βοηθειών (4 ωρών και 12 ωρών): Σχεδιασμένα για άτομα ηλικίας 14 ετών και άνω, τα μαθήματα αυτά καλύπτουν τεχνικές πρώτων βοηθειών και ανάνηψης για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών. 3. Μαθήματα ασφάλειας και διάσωσης για ναυαγοσώστες: Τα μαθήματα αυτά απευθύνονται σε όσους σκοπεύουν να εργαστούν σε εγκαταστάσεις κολύμβησης και κολύμβησης και παρέχουν γνώσεις και δεξιότητες σε θέματα ναυαγοσωστικής, πρώτων βοηθειών και επιχειρήσεων διάσωσης.	- Τα προγράμματα αυτά έχουν αυξήσει την ευαισθητοποίηση του κοινού και την ετοιμότητα για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, εξοπλίζοντας τους συμμετέχοντες με βασικές δεξιότητες διάσωσης ζωής. - Τα μαθήματα με επίκεντρο τη νεολαία προωθούν την έγκαιρη εμπλοκή στην ασφάλεια της κοινότητας.	https://www.raudikrossinn.is/english/about-us/courses-and-events/basic-course-safety-and-rescue-part-1-and-2-english/ https://www.raudikrossinn.is/english/about-us/courses-and-events/

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Πίνακας 5

Ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και πρακτικές δεξιοτήτων διάσωσης στην Κύπρο

Τίτλος, Έτος(-οι) εφαρμογής	Σύντομη περιγραφή της πρακτικής	Διδάγματα/επιπτώσεις	Υπάρχοντα στοιχεία, περαιτέρω πληροφορίες
Πρακτική 1 Ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών στα σχολεία 2021-σήμερα	Η πρωτοβουλία αυτή ενσωματώνει την εκπαίδευση σε θέματα ετοιμότητας για καταστροφές στα σχολικά προγράμματα σπουδών μέσω ασκήσεων έκτακτης ανάγκης, εκστρατειών ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών. Το Υπουργείο Παιδείας και η Κυπριακή Πολιτική Άμυνα ηγούνται του προγράμματος.	Η έγκαιρη εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών βελτιώνει τους χρόνους αντίδρασης και τη λήψη αποφάσεων κατά τη διάρκεια πραγματικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Τα σχολεία που έχουν συμμετάσχει αναφέρουν αυξημένη αυτοπεποίθηση των μαθητών στην αντιμετώπιση σεναρίων καταστροφής.	https://www.moec.gov.cy/en/

Πρακτική 2 Εκπαίδευση με βάση την κοινωνία για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών 2023-σήμερα	Υπό την καθοδήγηση του Κυπριακού Ερυθρού Σταυρού και άλλων εθελοντικών οργανώσεων, το πρόγραμμα αυτό παρέχει εργαστήρια για την καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση, την πυρασφάλεια και την αντιμετώπιση πλημμυρών σε αστικές και αγροτικές περιοχές.	Αύξηση των επιπέδων ετοιμότητας, ιδίως μεταξύ των ευάλωτων πληθυσμών. Οι συμμετέχοντες αναφέρουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις δεξιότητες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης.	https://www.redcross.org.cy/
Πρακτική 3 Καθηγητική έδρα της UNESCO για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών - EUC 2025	Δημιουργία ακαδημαϊκού κόμβου για την έρευνα και τον πολιτικό διάλογο στον τομέα της μείωσης του κινδύνου καταστροφών	Ενίσχυση της εθνικής και περιφερειακής ακαδημαϊκής ικανότητας για την υποστήριξη της DRR και τη συμβολή στη χάραξη πολιτικής	https://euc.ac.cy/en/unesco-chair-mar25/

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Πίνακας 6

Ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και πρακτικές δεξιοτήτων διάσωσης στην Ουκρανία

Τίτλος, Έτος(-οι) εφαρμογής	Σύντομη περιγραφή της πρακτικής	Διδάγματα/επιπτώσεις	Υπάρχοντα στοιχεία, περαιτέρω πληροφορίες
Πρακτική 1 Μείωση του κινδύνου καταστροφών στα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης 2023-2024	Ενσωμάτωση ενοτήτων μείωσης του κινδύνου καταστροφών (DRR) και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στα προγράμματα ΕΕΚ, με έμφαση στις πρακτικές δεξιότητες για τομείς υψηλού κινδύνου (π.χ. κατασκευές, γεωργία).	Ενισχυμένη ετοιμότητα των μαθητών, ιδίως σε περιοχές υψηλού κινδύνου. Η επαγγελματική κατάρτιση συμβάλλει στη δημιουργία ενός πιο ανθεκτικού εργατικού δυναμικού κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.	UNICEF Ukraine VET Program
Πρακτική 2 Εκπαίδευση εκπαιδευτών ΕΕΚ στην αντιμετώπιση κρίσεων 2022-2023	Εξειδικευμένη κατάρτιση για εκπαιδευτές ΕΕΚ ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες για τη διδασκαλία της ετοιμότητας, της αντιμετώπισης και της αποκατάστασης από καταστροφές. Έμφαση στον τρόπο ενσωμάτωσης της αντιμετώπισης κρίσεων στην τεχνική εκπαίδευση.	Οι εκπαιδευτικοί είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να παρέχουν εκπαίδευση για την αντιμετώπιση καταστροφών. Οι εκπαιδευτές αναφέρουν επίσης αυξημένη αυτοπεποίθηση στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.	UNDP Ukraine Education Resilience
Πρακτική 3 Κινητές μονάδες ετοιμότητας για καταστροφές για εκπαιδευόμενους ΕΕΚ 2023	Κινητές μονάδες που παρέχουν εκπαίδευση ετοιμότητας για καταστροφές σε εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ, εστιάζοντας σε επιτόπιες, πρακτικές δεξιότητες διάσωσης της ζωής, όπως πρώτες βοήθειες, πυρασφάλεια και ασκήσεις εκκένωσης.	Οι κινητές μονάδες προσέγγισαν με επιτυχία απομακρυσμένα ιδρύματα ΕΕΚ και ευάλωτους πληθυσμούς, αυξάνοντας το πεδίο εφαρμογής της κατάρτισης για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών.	IOM Ukraine Crisis Response
Πρακτική 4 Ενσωμάτωση της ευαισθητοποίησης σε θέματα ψυχικής υγείας στην εκπαίδευση για καταστροφές 2023	Ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα ψυχικής υγείας στην κατάρτιση για τις καταστροφές, προετοιμάζοντας τους εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ να κατανοήσουν τις ψυχολογικές επιπτώσεις των κρίσεων και να προσφέρουν υποστήριξη μετά τις καταστροφές.	Το πρόγραμμα οδήγησε στη βελτίωση της ευημερίας των μαθητών και στη μεγαλύτερη εστίαση στην ψυχική υγεία κατά την ετοιμότητα έκτακτης ανάγκης.	WHO Ukraine Mental Health Initiative
Πρακτική 5 Συνεργασίες με τοπικές κοινότητες για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών 2023	Συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων ΕΕΚ και οργανισμών της τοπικής κοινότητας για τη δημιουργία σχεδίων ετοιμότητας για καταστροφές προσαρμοσμένων στους τοπικούς κινδύνους (π.χ. πλημμύρες, πυρκαγιές).	Ενίσχυσε τους δεσμούς της κοινότητας και εξασφάλισε ότι οι εκπαιδευόμενοι της ΕΕΚ κατανοούσαν τους τοπικούς παράγοντες κινδύνου. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση αποδείχθηκε αποτελεσματική στην αύξηση της ανθεκτικότητας της κοινότητας.	UNDP Ukraine Resilience Partnership

Πρακτική 6 Εκπαίδευση εκπαιδευτών ΕΕΚ στην αντιμετώπιση κρίσεων 2022-2023	Εξειδικευμένη κατάρτιση για εκπαιδευτές ΕΕΚ ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες για τη διδασκαλία της ετοιμότητας, της αντιμετώπισης και της αποκατάστασης από καταστροφές. Έμφαση στον τρόπο ενσωμάτωσης της αντιμετώπισης κρίσεων στην τεχνική εκπαίδευση.	Οι εκπαιδευτικοί είναι καλύτερα προετοιμασμένοι να παρέχουν εκπαίδευση για την αντιμετώπιση καταστροφών. Οι εκπαιδευτές αναφέρουν επίσης αυξημένη αυτοπεποίθηση στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.	UNDP Ukraine Education Resilience
Πρακτική 7 Κινητές μονάδες ετοιμότητας για καταστροφές για εκπαιδευόμενους ΕΕΚ 2023	Κινητές μονάδες που παρέχουν εκπαίδευση ετοιμότητας για καταστροφές σε εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ, εστιάζοντας σε επιτόπιες, πρακτικές δεξιότητες διάσωσης της ζωής, όπως πρώτες βοήθειες, πυρασφάλεια και ασκήσεις εκκένωσης.	Οι κινητές μονάδες προσέγγισαν με επιτυχία απομακρυσμένα ιδρύματα ΕΕΚ και ευάλωτους πληθυσμούς, αυξάνοντας το πεδίο εφαρμογής της κατάρτισης για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών.	IOM Ukraine Crisis Response
Πρακτική 8 Ενσωμάτωση της ευαισθητοποίησης σε θέματα ψυχικής υγείας στην εκπαίδευση για καταστροφές 2023	Ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα ψυχικής υγείας στην κατάρτιση για τις καταστροφές, προετοιμάζοντας τους εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ να κατανοήσουν τις ψυχολογικές επιπτώσεις των κρίσεων και να προσφέρουν υποστήριξη μετά τις καταστροφές.	Το πρόγραμμα οδήγησε στη βελτίωση της ευημερίας των μαθητών και στη μεγαλύτερη εστίαση στην ψυχική υγεία κατά την ετοιμότητα έκτακτης ανάγκης.	WHO Ukraine Mental Health Initiative
Πρακτική 9 Συμπράξεις με τοπικές κοινότητες για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών 2023	Συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων ΕΕΚ και οργανισμών της τοπικής κοινότητας για τη δημιουργία σχεδίων ετοιμότητας για καταστροφές προσαρμοσμένων στους τοπικούς κινδύνους (π.χ. πλημμύρες, πυρκαγιές).	Ενίσχυσε τους δεσμούς της κοινότητας και εξασφάλισε ότι οι εκπαιδευόμενοι της ΕΕΚ κατανοούσαν τους τοπικούς παράγοντες κινδύνου. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση αποδείχθηκε αποτελεσματική στην αύξηση της ανθεκτικότητας της κοινότητας.	UNDP Ukraine Resilience Partnership

ΤΜΗΜΑ 3: ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της αυξανόμενης ευπάθειας σε καταστροφές, η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει τη θεμελιώδη σημασία της ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και των δεξιοτήτων διάσωσης σε όλα τα τμήματα της κοινωνίας. Η ετοιμότητα δεν αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των δημόσιων αρχών, αλλά περιλαμβάνει επίσης τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τις οργανώσεις νεολαίας, τις επιχειρήσεις και τους ίδιους τους πολίτες. Πρόσφατα ευρήματα από έρευνες του Ευρωβαρόμετρου δείχνουν ότι, από το 2024, σχεδόν οι μισοί Ευρωπαίοι αισθάνονται ανεπαρκώς ενημερωμένοι για τους κινδύνους καταστροφών, ενώ ένα σημαντικό μέρος εκφράζει την ανάγκη για πιο ολοκληρωμένη πληροφόρηση για την αποτελεσματική προετοιμασία για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024).

Για να αντιμετωπιστούν αυτά τα κενά, είναι ζωτικής σημασίας να προωθηθεί μια κουλτούρα ετοιμότητας που περιλαμβάνει ποικίλες ευκαιρίες μάθησης, όπως εργαστήρια, σεμινάρια και πανεπιστημιακά μαθήματα που απευθύνονται ειδικά σε εκπαιδευόμενους της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), στο ευρύ κοινό και στις κοινότητες των μεταναστών. Η ΕΕ υπογραμμίζει ότι η αναγνώριση και η ενσωμάτωση σε αυτές τις προσπάθειες ετοιμότητας των εκτιμήσεων περί ισότητας για τις ευάλωτες ομάδες -όπως οι γυναίκες, τα παιδιά και τα άτομα με αναπηρία- είναι ουσιαστικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι κανείς δεν θα μείνει πίσω (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024).

Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστούν διάφορες ευκαιρίες μάθησης που είναι διαθέσιμες σε κάθε χώρα εταίρο από το 2022 και μετά, υπογραμμίζοντας τον τρόπο με τον οποίο οι πρωτοβουλίες αυτές συμβάλλουν στην οικοδόμηση ανθεκτικών κοινοτήτων και στην ενδυνάμωση των ατόμων να συμμετέχουν ενεργά στις προσπάθειες ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστροφών.

ΛΕΤΟΝΙΑ

Στη Λετονία, ο νόμος για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση καταστροφών τονίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και των δεξιοτήτων διάσωσης για όλους τους πολίτες. Σύμφωνα με το κεφάλαιο VII, τμήμα 23 του νόμου για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση καταστροφών, όλοι οι κάτοικοι πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες στον τομέα αυτό (Κοινοβούλιο της Λετονίας, 2022). Ο κανονισμός αριθ. 716 του Υπουργικού Συμβουλίου περιγράφει υποχρεωτικές εκπαιδευτικές διατάξεις που απαιτούν την ενσωμάτωση θεμάτων πολιτικής προστασίας στα προγράμματα σπουδών των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας, γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης (Υπουργικό Συμβούλιο της Λετονίας, 2022).

Οι βασικές διατάξεις περιλαμβάνουν:

- Η ενσωμάτωση θεμάτων πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών στο πρόγραμμα σπουδών μέσω του μαθήματος «Ανθρώπινη ασφάλεια» για τις τάξεις 3, 6, 9 και 12.
- Η εφαρμογή ενός υποχρεωτικού μαθήματος με τίτλο «Πολιτική Προστασία» για όλα τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- Η εκπαίδευση σε θέματα πολιτικής προστασίας απαιτείται για τα άτομα που εργάζονται σε περιβάλλοντα υψηλού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων με αναπτυγμένα σχέδια πολιτικής προστασίας.

Η κατάρτιση στο πλαίσιο των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης οργανώνεται σχετικά υψηλά, με τα μαθήματα να διατηρούν έναν ελάχιστο όγκο 1,5 μονάδων ECTS. Αυτή η δομή επιτρέπει στα πανεπιστήμια και τα κολέγια να διαθέτουν περισσότερους πόρους για αποτελεσματικά προγράμματα

κατάρτισης. Ωστόσο, η ποιότητα του διαθέσιμου εκπαιδευτικού υλικού παραμένει προβληματική (Latvian Rescue and Emergency Services, 2023).

Ένας κρίσιμος πόρος είναι το αγγλόφωνο φυλλάδιο με τίτλο "Τι να κάνετε σε περίπτωση κρίσης", το οποίο αναπτύχθηκε από το Υπουργείο Άμυνας σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς. Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδόθηκαν για πρώτη φορά το 2019 και επικαιροποιήθηκαν το 2024, το έγγραφο αυτό έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους πολίτες να προετοιμαστούν για πιθανές καταστάσεις κρίσης. Επιπλέον, μέσω του έργου «Track1», το οποίο χρηματοδοτείται από το χρηματοδοτικό μέσο πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχει αναπτυχθεί ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό υλικό για ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επιτροπές πολιτικής προστασίας της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλους σχετικούς φορείς (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2022). Το υλικό αυτό αποσκοπεί στην προώθηση της πρακτικής κατάρτισης και στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης της δημόσιας ασφάλειας.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Στην Ισπανία, διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα, μαθήματα και εκπαιδευτικοί πόροι είναι διαθέσιμα για τους εκπαιδευτικούς και τους σπουδαστές της ΕΕΚ. Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων πρόληψης και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Έχουν εφαρμοστεί διάφορα προγράμματα κατάρτισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και πρώτων βοηθειών, με τον Ισπανικό Ερυθρό Σταυρό να προσφέρει ένα από τα πιο γνωστά. Εξειδικευμένα μαθήματα πρώτων βοηθειών εκπαιδεύουν πολίτες και εθελοντές στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, καλύπτοντας την αξιολόγηση των θυμάτων, τη βασική υποστήριξη ζωής και τη χρήση απινιδωτών, με τη συμμετοχή διαφόρων δυνάμεων ασφαλείας.

Η Εθνική Σχολή Πολιτικής Προστασίας παρέχει εξειδικευμένη εκπαίδευση για επαγγελματίες και εθελοντές στη διαχείριση έκτακτης ανάγκης, στο σχεδιασμό καταστροφών και στα πρωτόκολλα κρίσιμων ενεργειών. Στόχος της είναι η προετοιμασία του πληθυσμού και των ομάδων έκτακτης ανάγκης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και ατυχημάτων.

Η διαδικτυακή πλατφόρμα κατάρτισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (AEMET) προσφέρει μαθήματα σχετικά με τη διαχείριση ακραίων καιρικών φαινομένων και τη μείωση του κινδύνου καταστροφών. Τα μαθήματα αυτά παρέχουν εργαλεία για την ερμηνεία των προειδοποιήσεων για τις καιρικές συνθήκες και τη λήψη αποφάσεων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Επιπλέον, ορισμένες τοπικές αρχές αναπτύσσουν τα δικά τους προγράμματα που είναι προσανατολισμένα στην πρόληψη. Στο Μονζόν, το Δημοτικό Συμβούλιο και η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας της Αραγονίας έχουν ξεκινήσει το πρόγραμμα *Juega, Vive* (Παίξε, Ζήσε), το οποίο απευθύνεται σε νέους ηλικίας 13 έως 18 ετών. Η πρωτοβουλία αυτή προωθεί υγιείς συνήθειες μέσω του αθλητισμού και ενισχύει την ανθεκτικότητα σε αντίξοες καταστάσεις, προλαμβάνοντας τους εθισμούς και τις επικίνδυνες συμπεριφορές. Στην Καρταχένα, το Centro Integrado de Formación Profesional (CIFP) *Hespréides* συνεργάζεται με τον Πυροσβεστικό Σταθμό της πόλης, προσφέροντας πρακτική άσκηση όπου οι συμμετέχοντες συνοδεύουν επαγγελματίες σε επιχειρησιακές δραστηριότητες, αποκτώντας άμεση εμπειρία στη διαχείριση έκτακτης ανάγκης.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Στην Τουρκία, προσφέρονται διάφορες ευκαιρίες μάθησης για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και των δεξιοτήτων διάσωσης για τους μαθητές της επαγγελματικής εκπαίδευσης, το ευρύ κοινό και τις κοινότητες των μεταναστών/διασποράς:

Συνεργασία της AFAD και του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας (MEB): Πραγματοποιούνται εκπαιδεύσεις και ασκήσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών στις επαγγελματικές σχολές. Τα θέματα περιλαμβάνουν βασική ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών, πυρόσβεση, πρώτες βοήθειες και τεχνικές έρευνας και διάσωσης.

AFAD Εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών: Παρέχονται δωρεάν εκπαιδευτικές συνεδρίες για το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, οι οποίες καλύπτουν την ετοιμότητα για καταστροφές, την αντίδραση κατά τη διάρκεια καταστροφών και τις διαδικασίες αποκατάστασης μετά την καταστροφή.

Δημοτικά προγράμματα κατάρτισης για την αντιμετώπιση καταστροφών: Οι τοπικές κυβερνήσεις, ιδίως σε σεισμογενείς περιοχές, οργανώνουν προγράμματα εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών για τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών.

Πανεπιστημιακά μαθήματα και προγράμματα πιστοποιητικών: Ιδρύματα όπως το Πανεπιστήμιο Boğaziçi προσφέρουν προγράμματα πιστοποιητικών διαχείρισης καταστροφών για φοιτητές και επαγγελματίες.

Διαδικτυακές πλατφόρμες: Η "Ακαδημία Καταστροφών" της AFAD παρέχει σε ένα ευρύ κοινό διαδικτυακά μαθήματα ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και δεξιότητες διάσωσης.

Εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών για μετανάστες: Για τους μετανάστες που ζουν στην Τουρκική Δημοκρατία πραγματοποιούνται ειδικές εκπαιδεύσεις ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών, προκειμένου να προετοιμαστούν για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Ευκαιρίες μάθησης για τις κοινότητες της διασποράς: Εκπαιδευτικά προγράμματα ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών παρέχονται επίσης σε Τούρκους πολίτες που ζουν στο εξωτερικό και σε κοινότητες της διασποράς.

Οι ευκαιρίες αυτές είναι διαθέσιμες σε διάφορες μορφές, συμπεριλαμβανομένης της προσωπικής κατάρτισης, των διαδικτυακών μαθημάτων, των σεμιναρίων και των προγραμμάτων πιστοποίησης. Αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα βοηθούν τους συμμετέχοντες να προετοιμαστούν για καταστροφές και να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες διάσωσης ζωής.

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Στην Ισλανδία, οι ευκαιρίες μάθησης στον τομέα των καταστροφών και της πολιτικής ασφάλειας υποστηρίζονται έμμεσα μέσω των συνεχιζόμενων μεταρρυθμίσεων στην επαγγελματική εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση. Μετά τη δημοσίευση της Λευκής Βίβλου για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση το 2014, το ισλανδικό Υπουργείο Παιδείας, σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Ισλανδικών Βιομηχανιών και την Ένωση Τοπικών Αρχών, ξεκίνησε ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ενίσχυση της ποιότητας και της προσβασιμότητας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK). Οι μεταρρυθμίσεις αυτές αποσκοπούν στο να καταστήσουν την EEK πιο ορατή και ελκυστική, να βελτιώσουν την πρόσβαση σε θέσεις μαθητείας, να επεκτείνουν τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και να αυξήσουν την ευελιξία για τους εκπαιδευόμενους στις αγροτικές περιοχές. Ενώ τα ειδικά προγράμματα για τις καταστροφές δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στην EEK, το μεταρρυθμιστικό περιβάλλον επιτρέπει τη σταδιακή ένταξη θεμάτων όπως η ασφάλεια στο χώρο εργασίας, η ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και η περιβαλλοντική ανθεκτικότητα -ιδιαίτερα σε τομείς όπως οι κατασκευές, η υγειονομική περίθαλψη και ο τουρισμός.

Επιπλέον, τα δημόσια πανεπιστήμια στην Ισλανδία, συμπεριλαμβανομένου του Πανεπιστημίου της Ισλανδίας και του Πανεπιστημίου του Ρέικιαβικ, προσφέρουν μαθήματα και ερευνητικές πρωτοβουλίες στην περιβαλλοντική επιστήμη, τη δημόσια υγεία και τη διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη εθνικών ικανοτήτων στην ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών. Τα κέντρα δια βίου μάθησης σε ολόκληρη τη χώρα παρέχουν επίσης στοχευμένη κατάρτιση για ενήλικες, ιδίως σε αγροτικές κοινότητες, εστιάζοντας σε πρακτικές βιώσιμης ανάπτυξης και οικοδόμησης ανθεκτικότητας ευθυγραμμισμένες με τους στόχους της πολιτικής προστασίας.

ΚΥΠΡΟΣ

Στην Κύπρο, τα προγράμματα ευκαιριών μάθησης που προσφέρονται από την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (HRDA) περιλαμβάνουν εργαστήρια και πιστοποιημένη κατάρτιση στην ανθεκτικότητα σε καταστροφές, πράσινες δεξιότητες και πρωτόκολλα έκτακτης ανάγκης. Το Κυπριακό Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΚΠ) υποστηρίζει τη δια βίου μάθηση στην περιβαλλοντική ετοιμότητα, απευθυνόμενο κυρίως σε εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας. Τα δημόσια πανεπιστήμια, συμπεριλαμβανομένου του Πανεπιστημίου Κύπρου και του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, ενσωματώνουν ενότητες σχετικές με τις καταστροφές στα πτυχία δημόσιας υγείας, περιβαλλοντικής επιστήμης και μηχανικής.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Από το 2022, στην **Ουκρανία** έχει δημιουργηθεί ένα ευρύ φάσμα μαθησιακών ευκαιριών που εστιάζουν στην ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και σε δεξιότητες διάσωσης, οι οποίες απευθύνονται σε εκπαιδευόμενους της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), στο ευρύ κοινό, στους μετανάστες και στη διασπορά. Μια αξιοσημείωτη πρωτοβουλία περιλαμβάνει επαγγελματίες εμπειρογνώμονες που διεξάγουν κατάρτιση ανθεκτικότητας για τους εργαζόμενους στην εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών ΕΕΚ, ενισχύοντας την ικανότητά τους να υποστηρίζουν τους μαθητές κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευτικοί έχουν βελτιώσει την ικανότητά τους να διαχειρίζονται κρίσεις και να προωθούν την ευημερία των μαθητών σε περιόδους κινδύνου, όπως αποδεικνύεται από τις αξιολογήσεις της Natan Relief.

Ένα άλλο σημαντικό πρόγραμμα, το Πρόγραμμα Ηγεσίας σε Κρίσεις (CLP), παρέχει εκπαίδευση σε ηγετικές δεξιότητες για τους φορείς πρώτης αντίδρασης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που εργάζονται σε ιδρύματα ΕΕΚ. Όπως τεκμηριώνεται από το Κέντρο Ανθρωπιστικής Ηγεσίας, το πρόγραμμα αυτό ενίσχυσε σημαντικά τις ηγετικές ικανότητες των συμμετεχόντων, οδηγώντας σε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη διαχείριση κρίσεων.

Τον Ιούνιο του 2024, εισήχθη ένα προηγμένο εργαστήριο για την ανάπτυξη διαπραγματευτικών δεξιοτήτων μεταξύ των επαγγελματιών της ανθρωπιστικής βοήθειας που συμμετέχουν στην αντιμετώπιση καταστροφών. Όπως επισημάνθηκε από το Κέντρο Συλλογικών Ανθρωπιστικών Διαπραγματεύσεων (CCHN), οι συμμετέχοντες ανέφεραν αυξημένη επάρκεια στις τακτικές διαπραγμάτευσης που εφαρμόζονται σε σενάρια καταστροφών.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικές συνεδρίες για την ψυχική υγεία και την ψυχοκοινωνική υποστήριξη (MHPSS) για επαγγελματίες, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών και των κοινωνικών λειτουργών. Οι εν λόγω συνεδρίες αποσκοπούσαν στο να τους εφοδιάσουν με τις απαραίτητες δεξιότητες για την παροχή υποστήριξης ψυχικής υγείας κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ενισχύοντας σημαντικά την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις ανάγκες ψυχικής υγείας εν μέσω κρίσεων, όπως επιβεβαιώνεται από τις αξιολογήσεις του INARA.

Το 2023 διεξήχθησαν εργαστήρια με επίκεντρο τις στρατηγικές μείωσης του κινδύνου καταστροφών, τα οποία απευθύνονταν σε εκπαιδευόμενους της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και στο ευρύ κοινό. Με τη βοήθεια γνώσεων από την Ακαδημία Ανθρωπιστικής Ηγεσίας, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και ετοιμότητα όσον αφορά τους πιθανούς κινδύνους καταστροφών.

Εφαρμόστηκαν επίσης εκπαιδευτικά σεμινάρια προετοιμασίας για την αντιμετώπιση καταστροφών με βάση την κοινότητα για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της κοινότητας μέσω της εκπαίδευσης, με τη συμμετοχή του τοπικού πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών και των μελών της διασποράς. Η πρωτοβουλία αυτή συνέβαλε στην ενίσχυση των κοινοτικών δικτύων και στη βελτίωση των συνολικών δυνατοτήτων αντιμετώπισης καταστροφών, όπως αποδεικνύεται από το Διεθνές Κέντρο για την Ανάπτυξη της Μεταναστευτικής Πολιτικής (ICMPD).

Τον Απρίλιο του 2024, πραγματοποιήθηκαν εργαστήρια για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ζημιών που προκλήθηκαν από τις συνεχιζόμενες συγκρούσεις, με επίκεντρο την ανάπτυξη κατάλληλων στρατηγικών αντιμετώπισης καταστροφών. Σύμφωνα με τα ευρήματα των Εθνικών Ακαδημιών, οι συμμετέχοντες ανέφεραν βαθύτερη κατανόηση των περιβαλλοντικών προκλήσεων και των αντίστοιχων στρατηγικών αντιμετώπισης.

Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη συμμετοχή της ουκρανικής διασποράς στις προσπάθειες αντιμετώπισης καταστροφών μέσω διαφόρων εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εργαστηρίων κατέδειξαν βελτιωμένη συνεργασία μεταξύ των κοινοτήτων της διασποράς και των τοπικών πρωτοβουλιών αντιμετώπισης καταστροφών, όπως τεκμηριώνεται από το Ινστιτούτο Πολιτικής Μετανάστευσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΥΘΩΝ

Στη σημερινή ψηφιακή εποχή, η παραπληροφόρηση και οι μύθοι που περιβάλλουν την ετοιμότητα για καταστροφές μπορούν να αποτελέσουν σημαντικές προκλήσεις για την επαρκή εκπαίδευση και τις στρατηγικές αντιμετώπισης της κοινότητας. Η αντιμετώπιση αυτών των παρανοήσεων είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της δημόσιας ασφάλειας και ανθεκτικότητας. Διάφοροι εταίροι έχουν αναφερθεί στους διαδεδομένους μύθους και την παραπληροφόρηση στις περιοχές τους, τονίζοντας τους πιθανούς κινδύνους που ενέχουν αυτές οι ψευδείς αφηγήσεις για τις προσπάθειες ετοιμότητας. Η ανάλυση των μύθων που εντοπίστηκαν σε όλες τις χώρες εταίρους υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη καταπολέμησης της παραπληροφόρησης και βελτίωσης της ευαισθητοποίησης της κοινότητας και των δυνατοτήτων αντιμετώπισης των καταστροφών.

Πολλές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της Ουκρανίας, της Ισλανδίας, της Λετονίας, της Τουρκίας, της Κύπρου και της Ισπανίας, ανέφεραν κοινούς μύθους που εμποδίζουν τις πρακτικές προσπάθειες ετοιμότητας για καταστροφές. Αυτοί οι μύθοι μπορούν να παρεμποδίσουν σημαντικά την εκπαίδευση και τις αντιδράσεις της κοινότητας, υπονομεύοντας τη δημόσια ασφάλεια και ανθεκτικότητα. Η ανάλυση που ακολουθεί υπογραμμίζει τις επικρατούσες παρανοήσεις σε αυτές τις χώρες-εταίρους:

Αναπόφευκτο των κρουσμάτων ασθενειών και της μοιρολατρίας

Στην Ουκρανία, ορισμένες αφηγήσεις παρουσιάζουν τα κρούσματα ασθενειών κατά τη διάρκεια καταστροφών ως αναπόφευκτα, οδηγώντας σε μια μοιρολατρική στάση που αποθαρρύνει τα

προληπτικά μέτρα. Ομοίως, η παραπληροφόρηση στη Λετονία υποδηλώνει ότι οι μεγάλες καταστροφές είναι σπάνιες, υποβαθμίζοντας την ανάγκη για ετοιμότητα και προωθώντας τον εφησυχασμό του κοινού.

Δυσπιστία στους οργανισμούς βοήθειας

Στην Ουκρανία, οι ισχυρισμοί κατά οργανώσεων όπως η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ΔΕΕΣ) σχετικά με τις αναγκαστικές εκκενώσεις δημιουργούν δυσπιστία και περιπλέκουν την κρίσιμη συνεργασία στην ανακούφιση από καταστροφές. Αυτό αντικατοπτρίζει την παραπληροφόρηση στην Κύπρο, όπου οι ισχυρισμοί για καθυστερημένες αντιδράσεις κατά τη διάρκεια πυρκαγιών διέβρωσαν την εμπιστοσύνη του κοινού στις αρχές.

Άρνηση της κλιματικής αλλαγής και θεωρίες συνωμοσίας

Στη Λετονία, ορισμένες παρανοήσεις υποδηλώνουν ότι η κλιματική αλλαγή και οι φυσικές καταστροφές είναι κυβερνητικές συνωμοσίες, χρησιμοποιώντας τα «chemtrails» ως ψευδοεπιστημονική εξήγηση για τις περιβαλλοντικές αλλαγές. Αυτή η πεποίθηση προάγει ακούσια μια νοοτροπία που επηρεάζει τον περιφερειακό κοινοτικό σχεδιασμό και την ετοιμότητα.

Παρανοήσεις σχετικά με την ασφάλεια κατά τη διάρκεια καταστροφών

Υπάρχουν διάχυτοι μύθοι σχετικά με την ασφάλεια κατά τη διάρκεια καταστροφών σε πολλές χώρες. Για παράδειγμα, πολλοί πιστεύουν ότι το να στέκεσαι σε μια πόρτα κατά τη διάρκεια ενός σεισμού είναι ασφαλές, ενώ οι ειδικοί συμβουλεύουν ότι οι ασφαλέστερες θέσεις είναι δίπλα σε γερά τραπέζια. Στην Τουρκία, παρόμοιοι μύθοι γύρω από την ετοιμότητα για σεισμό υποδηλώνουν μια παρανόηση των αποτελεσματικών μέτρων ασφαλείας.

Στην Ισλανδία, υπάρχουν κοινές παρανοήσεις σχετικά με τον τρόπο αντίδρασης κατά τη διάρκεια σεισμών και ηφαιστειακών εκρήξεων. Ένας ευρέως διαδεδομένος μύθος είναι ότι η Ισλανδία βρίσκεται συνεχώς στα πρόθυρα καταστροφικών ηφαιστειακών γεγονότων. Ενώ η χώρα βιώνει τακτική ηφαιστειακή δραστηριότητα λόγω της θέσης της στη μεσοατλαντική κορυφογραμμή, οι περισσότερες εκρήξεις –όπως αυτές στο Fagradalsfjall μεταξύ 2021 και 2024- είναι τοπικές και παρακολουθούνται στενά. Μια άλλη λανθασμένη πεποίθηση είναι ότι κάθε σεισμός είναι σημάδι επικείμενης έκρηξης, ενώ στην πραγματικότητα οι περισσότεροι είναι απλώς μέρος της φυσιολογικής τεκτονικής κίνησης. Οι παρανοήσεις συχνά τροφοδοτούνται από την εντυπωσιακή κάλυψη των μέσων ενημέρωσης και το μη επαληθευμένο περιεχόμενο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ιδίως σε πλατφόρμες όπως το TikTok, το Twitter (X) και το Facebook. Επιπλέον, ορισμένοι Ισλανδοί κάτοικοι πιστεύουν εσφαλμένα ότι τα κτίριά τους μπορεί να καταρρεύσουν κατά τη διάρκεια σεισμών, παρά τους αυστηρούς κανονισμούς σεισμικής δόμησης της χώρας. Ενώ η δομική ακεραιότητα είναι γενικά υψηλή, τα ανασφάλιστα έπιπλα και οικιακά αντικείμενα εξακολουθούν να εγκυμονούν κινδύνους. Οι αρχές συνιστούν πακέτα έκτακτης ανάγκης και ενθαρρύνουν το κοινό να απομνημονεύσει απλά πρωτόκολλα όπως το «Σκύψε, Κάλυψε, Κράτα» για να αντιδράσει αποτελεσματικά κατά τη διάρκεια σεισμικών γεγονότων.

Πίστη στην προβλεψιμότητα και τον έλεγχο

Η παραπληροφόρηση οδηγεί πολλούς να πιστεύουν ότι οι καταστροφές, όπως οι σεισμοί, μπορούν να προβλεφθούν με ακρίβεια ή ότι οι μικροί σεισμοί εξαλείφουν τον κίνδυνο μεγαλύτερων σεισμών. Αυτή η προοπτική έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη ενεργητικής ετοιμότητας, καθώς τα άτομα έχουν την τάση να περιμένουν τις προβλέψεις αντί να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα.

Δημόσια αντίληψη και εκπαίδευση αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης

Στοιχεία έρευνας από την Κύπρο δείχνουν ότι ενώ ορισμένοι πληθυσμοί ισχυρίζονται ότι γνωρίζουν πώς να αντιδρούν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι περισσότεροι βασίζονται στη διαίσθηση και όχι στην επίσημη εκπαίδευση. Αυτό αναδεικνύει ένα σημαντικό κενό στην

ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών σε πολλές χώρες εταίρους και την ανάγκη για δομημένα προγράμματα κατάρτισης.

Παραπλανητικά πρωτόκολλα και ενέργειες έκτακτης ανάγκης

Οι μύθοι σχετικά με τις κατάλληλες ενέργειες που πρέπει να γίνονται κατά τη διάρκεια καταστροφών μπορεί να οδηγήσουν σε επικίνδυνες καταστάσεις. Οι παρανοήσεις σχετικά με το άνοιγμα των παραθύρων κατά τη διάρκεια ενός ανεμοστρόβιλου ή η ασφάλεια της οδήγησης μέσα σε πλημμυρικά ύδατα αποτελούν παραδείγματα δυνητικά απειλητικών για τη ζωή σεναρίων που τροφοδοτούνται από παραπληροφόρηση.

Κατανομή αρμοδιοτήτων στην ετοιμότητα

Μια επικρατούσα αντίληψη σε διάφορες χώρες εταίρους είναι ότι μόνο οι αρχές πρέπει να είναι προετοιμασμένες για καταστροφές, ενώ στην πραγματικότητα η ατομική και κοινοτική ετοιμότητα είναι ζωτικής σημασίας. Αυτή η παρανόηση εμποδίζει τη συλλογική ανθεκτικότητα και προωθεί την εξάρτηση από τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης αντί να ενισχύει την αυτάρκεια.

ΤΜΗΜΑ 5: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Τα τελευταία χρόνια, η ενσωμάτωση της ετοιμότητας για καταστροφές στους νόμους και τις πολιτικές έχει καταστεί απαραίτητη για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ΕΕ υπογραμμίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης της ετοιμότητας σε όλες τις πολιτικές και δράσεις, εστιάζοντας στη βελτίωση της ασφάλειας και της ετοιμότητας σε διάφορα νομοθετικά πλαίσια. Αυτές οι νέες πολιτικές, νόμοι και κανονισμοί διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στον καθορισμό των ευθυνών των ατόμων και των οργανισμών όσον αφορά την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών. Στην παρούσα ενότητα θα εξεταστούν βασικά σχέδια και κανονισμοί πολιτικής ασφάλειας από κάθε χώρα εταίρο, περιγράφοντας τους ρόλους που ανατίθενται στα μέλη της κοινωνίας για την ενίσχυση της πρακτικής ετοιμότητας και ανθεκτικότητας σε καταστροφές.

Ενώ αναγνωρίζεται η σημασία των συντονισμένων προσπάθειών και της συμμόρφωσης με τις οδηγίες της ΕΕ, όπως οι οδηγίες για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων (CER) και για τα συστήματα δικτύων και πληροφοριών (NIS2), η παρούσα ενότητα θα επικεντρωθεί κυρίως στην ανάλυση των εθνικών νομοθετικών πλαισίων που ισχύουν.

ΛΕΤΟΝΙΑ

Το σύστημα πολιτικής προστασίας στη Λετονία αποτελεί θεμελιώδη συνιστώσα του εθνικού πλαισίου ασφαλείας της χώρας. Συντονίζει αποτελεσματικά τους πόρους και τις ικανότητες μεταξύ πολιτικών και στρατιωτικών αρχών, διαμορφώνοντας μια ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική προστασίας. Η εθνική ασφάλεια επιτυγχάνεται μέσω των κοινών προσπαθειών του κράτους και της κοινωνίας, διασφαλίζοντας την ανεξαρτησία, τη συνταγματική ακεραιότητα και τη σταθερότητα του έθνους (Νόμος περί εθνικής ασφάλειας, 2022). Η πολιτική προστασία περιλαμβάνει ένα φάσμα μέτρων, συμπεριλαμβανομένων οργανωτικών, τεχνικών, οικονομικών, εκπαιδευτικών και επιστημονικών δράσεων που αποσκοπούν στη διαφύλαξη των ανθρώπων, του περιβάλλοντος και της περιουσίας κατά τη διάρκεια καταστροφών ή πιθανών απειλών.

Η πρωταρχική νομοθεσία που διέπει την πολιτική προστασία στη Λετονία είναι ο νόμος για την πολιτική προστασία και τη διαχείριση καταστροφών, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2016 και έχει υποστεί σημαντικές τροποποιήσεις μόλις στις 30 Ιουνίου 2023. Ο νόμος αυτός περιγράφει τις

αρμοδιότητες των διαφόρων φορέων πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών, ενισχύοντας έτσι την αποτελεσματικότητα των μέτρων ασφαλείας για τα άτομα και το περιβάλλον.

Η δομή διακυβέρνησης για την πολιτική προστασία στη Λετονία είναι οργανωμένη σε τρία επίπεδα - εθνικό, περιφερειακό και τοπικό:

- Σε εθνικό επίπεδο, ο πρωθυπουργός επιβλέπει τη στρατηγική πολιτικής προστασίας. Πολλαπλά υπουργεία και κρατικές αρχές συνεργάζονται για την αποτελεσματική εφαρμογή αυτών των πολιτικών. Μια κρίσιμη πτυχή αυτής της δομής είναι το Συμβούλιο Διαχείρισης Κρίσεων, το οποίο συντονίζει τις αντιδράσεις σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Το Συμβούλιο αυτό υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Συμβουλίου Διαχείρισης Κρίσεων, η οποία είναι υπεύθυνη για τα διοικητικά καθήκοντα και τον προγραμματισμό. Η Κρατική Υπηρεσία Πυρόσβεσης και Διάσωσης (VUGD) χειρίζεται τις επιχειρήσεις πυρόσβεσης και διάσωσης, ενώ το Κέντρο Επιχειρησιακού Ελέγχου Πολιτικής Προστασίας διαχειρίζεται τις καθημερινές επιχειρήσεις κατά την αντιμετώπιση καταστροφών.
- Σε περιφερειακό επίπεδο, οι τοπικές κυβερνήσεις σχεδιάζουν και προετοιμάζουν στρατηγικές πολιτικής προστασίας ειδικά για τις κοινότητές τους. Οι αρχές αυτές συνεργάζονται με την Επιτροπή Πολιτικής Προστασίας για την περιοχή συνεργασίας των τοπικών κυβερνήσεων για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή. Οι περιφερειακές μονάδες της VUGD παρέχουν βασικές υπηρεσίες διαχείρισης έκτακτης ανάγκης.
- Σε τοπικό επίπεδο, οι δημόσιες αρχές είναι υπεύθυνες για την εκτέλεση των σχεδίων πολιτικής προστασίας που δημιουργούνται σε ανώτερα επίπεδα. Κάθε τόπος διορίζει έναν Διαχειριστή Διάσωσης ο οποίος επιβλέπει την αντιμετώπιση καταστροφών. Οι τοπικές επιχειρησιακές υπηρεσίες, οι κοινοτικές οργανώσεις και οι μη κυβερνητικές ομάδες συνεργάζονται για την ενίσχυση της ετοιμότητας της κοινότητας, ιδίως κατά τη διάρκεια σημαντικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, συχνά σε συνεργασία με τις Εθνικές Ένοπλες Δυνάμεις.

Η VUGD αναπτύσσει το κρατικό σχέδιο πολιτικής προστασίας σε συντονισμό με άλλες αρχές. Το Υπουργείο Εσωτερικών αξιολογεί την εφαρμογή του σχεδίου ετησίως, υποβάλλοντας ενημερωτική έκθεση στο Υπουργικό Συμβούλιο έως την 1η Μαΐου. Εάν χρειαστεί, το Υπουργείο συντάσσει τροποποιήσεις στο σχέδιο.

Τα βασικά στοιχεία του κρατικού σχεδίου πολιτικής προστασίας περιλαμβάνουν:

- Προσδιορισμένες απειλές
- Εκτιμήσεις κινδύνου
- Συστήματα συντονισμού κατά τη διάρκεια καταστροφών
- Εθνικά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και η διαλειτουργικότητά τους
- Διαδικασίες επικοινωνίας σε περίπτωση κρίσης
- Πλαίσια συνεργασίας για διεθνή και ανθρωπιστική βοήθεια
- Διαδικασίες εκκένωσης Λετονών υπηκόων στο εξωτερικό
- Πρωτόκολλα για στρατιωτικές εισβολές και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

- Δομές διοίκησης συμβάντων
- Προγραμματισμένες ασκήσεις πολιτικής προστασίας.

Τα συμβούλια της τοπικής αυτοδιοίκησης πρέπει να εγκρίνουν τα σχέδια πολιτικής προστασίας τους τουλάχιστον μία φορά κάθε τέσσερα χρόνια και η τοπική επιτροπή πολιτικής προστασίας έχει την εξουσία να προτείνει τις αναγκαίες τροποποιήσεις στα σχέδια αυτά. Για τις οντότητες που έχουν χαρακτηριστεί ως αντικείμενα αυξημένης επικινδυνότητας, οι ιδιοκτήτες οφείλουν ομοίως να εγκρίνουν τα σχέδια πολιτικής προστασίας κάθε τέσσερα χρόνια (νόμος περί πολιτικής προστασίας και διαχείρισης καταστροφών, 2023).

Οι κρατικές και τοπικές αρχές οργανώνουν εκπαίδευση και ασκήσεις για την πολιτική προστασία- οι νομικές οντότητες επιτρέπεται να συντονίζουν διοργανικές ασκήσεις στις οποίες συμμετέχουν διάφοροι κυβερνητικοί φορείς. Αυτές οι οργανωμένες προσπάθειες εκπαίδευσης και σχεδιασμού είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση της ετοιμότητας για καταστροφές και τη διασφάλιση μιας συντονισμένης αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης (Ασκήσεις πολιτικής προστασίας και ευαισθητοποίηση του κοινού, 2025). Οι ασκήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση τα επίπεδα ως εξής:

- Οι ασκήσεις σε τοπικό επίπεδο διεξάγονται κάθε τρία χρόνια
- Οι ασκήσεις σε περιφερειακό επίπεδο πραγματοποιούνται κάθε τέσσερα χρόνια
- Οι ασκήσεις σε εθνικό επίπεδο προγραμματίζονται κάθε τέσσερα χρόνια
- Οι διεθνείς ασκήσεις δοκιμάζουν τη συνεργασία και τη διαλειτουργικότητα των διαφόρων ικανοτήτων.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Στην Ισπανία, η ετοιμότητα για καταστροφές και η ευαισθητοποίηση σε θέματα έκτακτης ανάγκης υποστηρίζονται από ένα σταθερό νομοθετικό πλαίσιο που θέτει τα θεμέλια για την πρόληψη, τη διαχείριση και τον μετριασμό των κινδύνων.

Σε πρώτη φάση, αν και δεν αφορά ειδικά την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EEK), θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών στην Ισπανία υποστηρίζεται κυρίως από την εθνική νομοθεσία, και συγκεκριμένα από τον νόμο 17/2015, της 9ης Ιουλίου, για το εθνικό σύστημα πολιτικής προστασίας, ο οποίος θέτει τα θεμέλια για την πρόληψη και τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στην Ισπανία (Boletín Oficial del Estado, 2015). Αν και δεν αφορά ειδικά την ΕΕΚ, θέτει τις βάσεις για την ένταξη της κατάρτισης σε θέματα καταστροφών στην εκπαίδευση. Ομοίως, το Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής Πολιτικής Προστασίας (2019), το οποίο προσδιορίζει τις κύριες απειλές και κινδύνους στη χώρα και καθορίζει κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείρισή τους, και το Εθνικό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (PNACC), το οποίο ενσωματώνει τη μείωση του κινδύνου καταστροφών στις εκπαιδευτικές πολιτικές (Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης, 2021).

Τώρα, εστιάζοντας ειδικά στον εκπαιδευτικό τομέα, επισημαίνουμε ότι ο Οργανικός Νόμος 3/2020 (LOMLOE) δίνει έμφαση στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και την αειφορία, προωθώντας την ενσωμάτωση ικανοτήτων πρόληψης καταστροφών (Επίσημη Εφημερίδα της Κυβέρνησης, 2020). Επιπλέον, το βασιλικό διάταγμα 157/2022 καθιερώνει την ένταξη της ασφάλειας και της πρόληψης κινδύνων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η οποία περιλαμβάνει και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Ο νόμος 17/2015, της 9ης Ιουλίου, για το Εθνικό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας είναι ο θεμελιώδης πυλώνας για τη ρύθμιση της διαχείρισης έκτακτων αναγκών στην Ισπανία. Η εν λόγω

νομοθεσία ορίζει τις αρμοδιότητες των δημόσιων διοικήσεων και θεσπίζει τις αρχές της πρόληψης, του σχεδιασμού και της αντιμετώπισης καταστροφών (Boletín Oficial del Estado, 2015). Αν και δεν είναι ρητά προσανατολισμένη προς την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK), η ολοκληρωμένη προσέγγισή της επιτρέπει την ένταξη της κατάρτισης σε θέματα καταστροφών σε διάφορα εκπαιδευτικά επίπεδα.

Ο Οργανικός Νόμος 3/2020 (LOMLOE) τονίζει τη σημασία της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της αειφορίας στον εκπαιδευτικό τομέα, προωθώντας την ενσωμάτωση ικανοτήτων που σχετίζονται με την πρόληψη καταστροφών. Ο LOMLOE ενισχύει την ανάγκη να συμπεριληφθεί στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών περιεχόμενο σχετικά με την ασφάλεια, τη διαχείριση κινδύνων και την κλιματική αλλαγή (Boletín Oficial del Estado, 2020).

Επιπλέον, το βασιλικό διάταγμα 157/2022 καθιστά την εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας και πρόληψης κινδύνων υποχρεωτική στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης. Ο κανονισμός αυτός διασφαλίζει ότι οι μαθητές αποκτούν βασικές γνώσεις για να ενεργούν με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Η Τουρκία έχει θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για τη διαχείριση καταστροφών, το οποίο αποτελείται από διάφορους βασικούς νόμους και κανονισμούς που έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν την αποτελεσματική ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση από καταστροφές.

Ένας από τους ακρογωνιαίους λίθους της νομοθεσίας είναι ο νόμος αριθ. 5902, ο οποίος περιγράφει την οργάνωση και τις αρμοδιότητες της Αρχής Διαχείρισης Καταστροφών και Έκτακτης Ανάγκης (AFAD). Ο νόμος αυτός ορίζει τον κρίσιμο ρόλο της AFAD στον συντονισμό των προσπαθειών διαχείρισης καταστροφών σε εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, ο νόμος αριθ. 7269, ο οποίος τέθηκε αρχικά σε ισχύ το 1959, αφορά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται και τη βοήθεια για την αντιμετώπιση καταστροφών που επηρεάζουν τη δημόσια ζωή. Η νομοθεσία αυτή επικεντρώνεται στις προσπάθειες πρόληψης καταστροφών και μείωσης του κινδύνου και παρέχει βοήθεια μετά από μια καταστροφή.

Ένα άλλο σημαντικό κομμάτι της νομοθεσίας είναι ο νόμος αριθ. 6306, ο οποίος αφορά τη μετατροπή των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως περιοχές που κινδυνεύουν από καταστροφές. Ο νόμος αυτός δίνει έμφαση στον αστικό μετασχηματισμό και την ανανέωση των κτιρίων που είναι ευάλωτα σε καταστροφές, αναδεικνύοντας την προληπτική προσέγγιση για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου στο αστικό περιβάλλον.

Επιπλέον, η τοπική διακυβέρνηση έχει κρίσιμη σημασία για τη διαχείριση των καταστροφών, όπως περιγράφεται στο νόμο αριθ. 5216 για τους μητροπολιτικούς δήμους και στο νόμο αριθ. 5393 για τους δήμους. Αυτοί οι νόμοι καθορίζουν τις αρμοδιότητες των δήμων για την εφαρμογή στρατηγικών διαχείρισης καταστροφών εντός της δικαιοδοσίας τους.

Η Τουρκία έχει αναπτύξει μια σειρά από εθνικά και τοπικά σχέδια αντιμετώπισης καταστροφών για να διευκολύνει την αντιμετώπιση καταστροφών. Το Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστροφών της Τουρκίας (TAMP) αποτελεί ένα πλαίσιο για τον εθνικό συντονισμό των προσπαθειών πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τις καταστροφές. Το TAMP συμπληρώνουν τα Επαρχιακά Σχέδια Αντιμετώπισης Καταστροφών, τα οποία ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές στρατηγικές και περιγράφουν λεπτομερώς τις ειδικές προσεγγίσεις διαχείρισης καταστροφών κάθε επαρχίας. Επιπλέον, τα Επαρχιακά Σχέδια Μείωσης Κινδύνων (İRAP) αποσκοπούν στον εντοπισμό των κινδύνων καταστροφών σε επαρχιακό επίπεδο και στη θέσπιση προληπτικών μέτρων για τον μετριασμό αυτών των κινδύνων.

Το κανονιστικό πλαίσιο αντιμετωπίζει επίσης τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και την πολιτική ασφάλεια μέσω διαφόρων κανονισμών. Ο κανονισμός για τη διαχείριση καταστροφών και εκτάκτων αναγκών καθορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται κατά τη διάρκεια καταστροφών και εκτάκτων αναγκών, εξασφαλίζοντας συστηματική αντιμετώπιση. Ο κανονισμός Türkiye Building Earthquake Regulation (2018) καθορίζει τις τεχνικές αρχές που είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της δομικής ασφάλειας έναντι των σεισμών. Επιπλέον, ο κανονισμός για τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στους χώρους εργασίας επιβάλλει στους εργοδότες να καταρτίζουν σχέδια έκτακτης ανάγκης για να διασφαλίζουν την ασφάλεια των εργαζομένων. Αντίθετα, ο κανονισμός για την ασφάλεια έναντι επικίνδυνων υλικών και βιομηχανικών ατυχημάτων διέπει τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης σε χημικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις.

Η ολοκληρωμένη νομοθεσία και τα σχέδια καταστροφών της Τουρκίας, συμπεριλαμβανομένων των AFAD, TAMP και İRAP, έχουν σχεδιαστεί για να ενισχύσουν τον συντονισμό και να καθορίσουν με σαφήνεια τους ρόλους και τις αρμοδιότητες στην ετοιμότητα, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση από καταστροφές. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα αυτού του συστήματος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την ενεργό δέσμευση των ατόμων και όλων των τμημάτων της κοινωνίας να εκπληρώσουν τις ευθύνες τους στη διαχείριση των καταστροφών.

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Στην Ισλανδία, η προστασία από καταστροφές και η πολιτική προστασία διέπονται από ένα ισχυρό νομικό και θεσμικό πλαίσιο που δίνει έμφαση στην ετοιμότητα, την εκτίμηση κινδύνων και τη συντονισμένη αντιμετώπιση. Ακρογωνιαίος λίθος αυτού του συστήματος είναι ο νόμος περί πολιτικής προστασίας (αριθ. 82/2008), ο οποίος ιδρύει το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών (DCPEM) και περιγράφει τις αρμοδιότητες των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών. Η εν λόγω νομοθεσία απαιτεί τακτικές αξιολογήσεις κινδύνου για συγκεκριμένους κινδύνους και τη δημιουργία σχεδίων έκτακτης ανάγκης τόσο σε εθνικό όσο και σε δημοτικό επίπεδο. Ο νόμος για την τοπική αυτοδιοίκηση ενισχύει περαιτέρω τον ρόλο των δήμων, επιβάλλοντας την εκπόνηση τοπικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης που ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές στρατηγικές.

Η DCPEM λειτουργεί υπό τον Εθνικό Επίτροπο της Ισλανδικής Αστυνομίας και χρησιμεύει ως το κεντρικό συντονιστικό όργανο κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Ακολουθεί μια προσέγγιση πολλαπλών κινδύνων και συνεργάζεται στενά με επιστημονικά ιδρύματα όπως η Ισλανδική Μετεωρολογική Υπηρεσία και το Πανεπιστήμιο της Ισλανδίας. Μέσω αυτής της συνεργασίας, η υπηρεσία διαχειρίζεται συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης, συντονίζει τις διυπηρεσιακές προσπάθειες και διασφαλίζει τη σαφή επικοινωνία με το κοινό κατά τη διάρκεια κρίσεων.

Οι πολιτικές καταστροφών της Ισλανδίας έχουν δοκιμαστεί κατά τη διάρκεια διαφόρων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων ηφαιστειακών εκρήξεων και σοβαρών καιρικών φαινομένων. Οι πρακτικές εφαρμογής περιλαμβάνουν δημόσιες ειδοποιήσεις σε πραγματικό χρόνο μέσω εφαρμογών κινητής τηλεφωνίας και μέσων ενημέρωσης, συντονισμένες εκκενώσεις υπό την καθοδήγηση των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και δημόσιους ασφαλιστικούς μηχανισμούς για την παροχή βοήθειας σε όσους έχουν πληγεί από απώλεια περιουσίας ή εκτοπισμό.

Παρά τα πλεονεκτήματα αυτού του συστήματος, οι προκλήσεις εξακολουθούν να υφίστανται. Ορισμένα τοπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης απαιτούν συχνότερη ενημέρωση, ιδίως σε μικρότερους ή απομακρυσμένους δήμους. Υπάρχει επίσης συνεχής ανάγκη να ενισχυθεί η συμμετοχή του κοινού μέσω τακτικών ασκήσεων ετοιμότητας και να βελτιωθεί η ανθεκτικότητα των υποδομών σε αγροτικές περιοχές όπου η πρόσβαση και οι δυνατότητες αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών μπορεί να είναι περιορισμένες.

ΚΥΠΡΟΣ

Ο κυπριακός νόμος περί πολιτικής άμυνας (που τροποποιήθηκε το 1996) παρέχει τη νομική βάση για τις δραστηριότητες πολιτικής προστασίας. Οι βασικές αρμοδιότητες περιλαμβάνουν το συντονισμό των εκκενώσεων, τις δημόσιες προειδοποιήσεις και την εκπαίδευση. Τα εθνικά σχέδια δράσης έκτακτης ανάγκης δίνουν έμφαση στον μετριασμό των κινδύνων και τη δημόσια ασφάλεια. Η νομοθεσία επιβάλλει επίσης ασκήσεις καταστροφών και ετοιμότητα σε δημόσια ιδρύματα, αλλά δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα για την ένταξη της ΕΕΚ.

Η Κυπριακή Δημοκρατία ακολουθεί επίσης τον μηχανισμό πολιτικής προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ευθυγραμμίζει τις εθνικές στρατηγικές έκτακτης ανάγκης με διεθνή πλαίσια, όπως το πλαίσιο Sendai για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών. Δίνοντας έμφαση σε μια προσέγγιση πολλαπλών κινδύνων, το Πλαίσιο Sendai ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν διάφορους τύπους φυσικών, τεχνολογικών και βιολογικών καταστροφών στο πλαίσιο ολοκληρωμένων στρατηγικών διαχείρισης κινδύνων. Τα εθνικά σχέδια δράσης έκτακτης ανάγκης στην Κύπρο έχουν επικαιροποιηθεί τα τελευταία χρόνια ώστε να αντικατοπτρίζουν αυτή τη στροφή, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων για τις καταστροφές που προκαλούνται από το κλίμα και τους βιολογικούς κινδύνους. Η ευθυγράμμιση αυτή υποστηρίζει μια πιο συστημική και χωρίς αποκλεισμούς προσέγγιση για την ετοιμότητα για καταστροφές και την οικοδόμηση ανθεκτικότητας.

Παρά την πρόοδο αυτή, παραμένει ένα κενό στην ενσωμάτωση των στρατηγικών αυτών στο επίσημο σύστημα ΕΕΚ. Η υφιστάμενη νομοθεσία και τα πρωτόκολλα ετοιμότητας στοχεύουν γενικά σε δημόσιους φορείς, δημόσιους υπαλλήλους και μονάδες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης, με περιορισμένη αναγνώριση των εκπαιδευτών ή των εκπαιδευομένων της ΕΕΚ ως μέρος του οικοσυστήματος ετοιμότητας και αντιμετώπισης. Υπάρχει η ευκαιρία να αναπτυχθούν προσαρμοσμένα νομικά και θεσμικά πλαίσια που να ενσωματώνουν την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών ως βασικό στοιχείο της πολιτικής επαγγελματικής κατάρτισης.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Στην Ουκρανία, η ετοιμότητα και η αντιμετώπιση καταστροφών διέπονται από ένα ολοκληρωμένο νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που καθορίζει τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των διαφόρων μελών της κοινωνίας- τα έγγραφα αυτά εξασφαλίζουν μια συντονισμένη και πρακτική προσέγγιση της πολιτικής ασφάλειας.

Ο ακρογωνιαίος λίθος της νομοθεσίας της Ουκρανίας για τη διαχείριση καταστροφών είναι ο Κώδικας Πολιτικής Προστασίας της Ουκρανίας, ο οποίος θεσπίστηκε με τον νόμο αριθ. 5403-VI στις 31 Μαρτίου 2023. Αυτό το νομικό πλαίσιο ρυθμίζει τις σχέσεις που αφορούν την προστασία των ανθρώπων, των εδαφών, του περιβάλλοντος και των περιουσιών από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Περιγράφει τις αρμοδιότητες των κυβερνητικών αρχών και καθορίζει τις ευθύνες των πολιτών και των οργανώσεων στην ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών. Το Υπουργικό Συμβούλιο επιβλέπει τη σύσταση της Κρατικής Επιτροπής για την Τεχνογενή και Περιβαλλοντική Ασφάλεια και τις Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης, η οποία συντονίζει τις εθνικές προσπάθειες πρόληψης και αντιμετώπισης καταστροφών. Οι περιφερειακές και τοπικές διοικήσεις είναι επίσης υπεύθυνες για τη συγκρότηση των επιτροπών τους για την αντιμετώπιση της πολιτικής προστασίας, διασφαλίζοντας ότι τα μέτρα ετοιμότητας για καταστροφές είναι προσαρμοσμένα στις ειδικές ανάγκες των κοινοτήτων τους. Επιπλέον, όλα τα άτομα και οι φορείς πρέπει να συμμετέχουν στις δραστηριότητες πολιτικής προστασίας, τηρώντας τα πρωτόκολλα ασφαλείας και συνεργαζόμενοι με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης κατά τη διάρκεια των καταστροφών.

Ένα άλλο κρίσιμο στοιχείο του πλαισίου διαχείρισης καταστροφών της Ουκρανίας είναι ο κανονισμός για το ενιαίο κρατικό σύστημα πολιτικής προστασίας, που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 11 του Υπουργικού Συμβουλίου στις 9 Ιανουαρίου 2014. Ο κανονισμός αυτός καθορίζει τη δομή και τις επιχειρησιακές διαδικασίες του Ενιαίου Κρατικού Συστήματος Πολιτικής Προστασίας (USCPS). Οι κεντρικές εκτελεστικές αρχές είναι επιφορτισμένες με τη δημιουργία λειτουργικών υποσυστημάτων στο πλαίσιο του USCPS, προετοιμάζοντας τις δυνάμεις και τους πόρους τους για την αποτελεσματική πρόληψη και αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Οι τοπικοί εκτελεστικοί αξιωματούχοι είναι υπεύθυνοι για την οργάνωση και την εφαρμογή μέτρων πολιτικής προστασίας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, διασφαλίζοντας ότι η αντιμετώπιση των καταστροφών είναι αποτελεσματική και κατάλληλη για τα εκάστοτε δεδομένα. Οι επιχειρήσεις, τα ιδρύματα και οι οργανισμοί πρέπει να δημιουργήσουν εσωτερικές υπηρεσίες πολιτικής προστασίας και να αναπτύξουν σχέδια έκτακτης ανάγκης για να εκπαιδεύσουν το προσωπικό στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης εντός των εγκαταστάσεών τους.

Ο νόμος της Ουκρανίας, "Περί επείγουσας ιατρικής περίθαλψης", βάσει του νόμου αριθ. 5081-VI, που τέθηκε σε ισχύ στις 5 Ιουλίου 2012, περιγράφει την οργάνωση και την παροχή επείγουσων ιατρικών υπηρεσιών κατά τη διάρκεια καταστροφών, προσδιορίζοντας τις ευθύνες των παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και των πολιτών. Οι ιατρικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης πρέπει να παρέχουν έγκαιρη και ικανή ιατρική περίθαλψη στα θύματα καταστροφών, συμπεριλαμβανομένης της προνοσοκομειακής περίθαλψης και της μεταφοράς σε ιατρικές εγκαταστάσεις. Οι πολίτες αναμένεται να αναζητούν αμέσως ιατρική βοήθεια έκτακτης ανάγκης και να παρέχουν ακριβείς πληροφορίες στους ανταποκριτές για να διευκολύνουν την αποτελεσματική περίθαλψη.

Ο νόμος της Ουκρανίας, "Για τη διασφάλιση της υγειονομικής και επιδημικής ευημερίας του πληθυσμού", ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με τον νόμο αριθ. 4004-XII το 1994, ασχολείται με την ασφάλεια της δημόσιας υγείας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και αναθέτει ρόλους σε διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς. Οι κρατικές αρχές είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή μέτρων για την πρόληψη της εξάπλωσης μολυσματικών ασθενειών κατά τη διάρκεια καταστροφών μέσω δραστηριοτήτων επιτήρησης και ελέγχου. Οι τοπικές αρχές είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση παρεμβάσεων δημόσιας υγείας σε κοινοτικό επίπεδο, όπως η οργάνωση εκστρατειών εμβολιασμού και η διάδοση πληροφοριών για την υγεία. Οι εργοδότες και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να τηρούν τους υγειονομικούς κανονισμούς, να παρέχουν τις απαραίτητες εγκαταστάσεις για την υγιεινή και να υποστηρίζουν τις προσπάθειες εντοπισμού επαφών κατά τη διάρκεια επιδημικών ξεσπασμάτων.

Ο νόμος της Ουκρανίας, "Για τη χρήση της πυρηνικής ενέργειας και την ασφάλεια της ακτινοβολίας", που τέθηκε σε ισχύ με τον νόμο αριθ. 39/95-VR στις 8 Φεβρουαρίου 1995, διέπει την πυρηνική ασφάλεια, ένα θέμα ιδιαίτερης σημασίας δεδομένης της ιστορίας της Ουκρανίας με την πυρηνική ενέργεια. Οι ρυθμιστικές αρχές εποπτεύουν τις πυρηνικές εγκαταστάσεις για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με τα πρότυπα ασφαλείας και να ανταποκριθούν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ακτινοβολίας. Οι φορείς εκμετάλλευσης των πυρηνικών εγκαταστάσεων υποχρεούνται να διατηρούν αυστηρά πρωτόκολλα ασφαλείας, να διεξάγουν τακτική εκπαίδευση και να αναπτύσσουν σχέδια αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών για τη διασφάλιση της δημόσιας ασφαλείας. Το ευρύ κοινό ενημερώνεται για την ασφάλεια της ακτινοβολίας και λαμβάνει οδηγίες για τις κατάλληλες προστατευτικές ενέργειες σε περίπτωση πυρηνικού συμβάντος.

Επιπλέον, το εθνικό σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της απόφασης 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια (2020-2025) υπογραμμίζει το ρόλο των γυναικών στις προσπάθειες για την ειρήνη και την ασφάλεια, οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος της αντιμετώπισης των καταστροφών. Οι κυβερνητικοί φορείς ενθαρρύνονται να εμπλέκουν τις γυναίκες στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που σχετίζονται με τις στρατηγικές μείωσης του κινδύνου καταστροφών και αντιμετώπισης. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών υποστηρίζονται στην

προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στις πρωτοβουλίες για την οικοδόμηση της ειρήνης και την ανθεκτικότητα στις καταστροφές. Ταυτόχρονα, οι διεθνείς εταίροι καλούνται να συνεργαστούν σε έργα που ενδυναμώνουν τις γυναίκες σε περιοχές που είναι επιρρεπείς σε καταστροφές, ενισχύοντας έτσι την ανθεκτικότητα των κοινοτήτων.

Τέλος, το Κρατικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, το οποίο θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 223 του Υπουργικού Συμβουλίου στις 14 Μαρτίου 2018, περιγράφει τις συντονισμένες δράσεις των κρατικών και τοπικών αρχών κατά τη διάρκεια έκτακτων αναγκών. Οι κεντρικές αρχές παρέχουν στρατηγική κατεύθυνση, κατανέμουν πόρους και συντονίζουν την αντιμετώπιση καταστροφών σε εθνικό επίπεδο, ενώ οι τοπικές αρχές εφαρμόζουν μέτρα έκτακτης ανάγκης, διαχειρίζονται τις διαδικασίες εκκένωσης και διασφαλίζουν την ασφάλεια των πληγέντων πληθυσμών εντός της δικαιοδοσίας τους. Οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης εκτελούν επιχειρησιακά καθήκοντα, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας και διάσωσης, της ιατρικής βοήθειας και του μετριασμού των καταστροφών.

ΤΜΗΜΑ 6: ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Στον σημερινό διασυνδεδεμένο κόσμο, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι εκπαιδευτικοί πόροι και τα σχέδια πολιτικής ασφάλειας είναι προσβάσιμα στις κοινότητες της διασποράς και των μεταναστών. Στην παρούσα ενότητα θα αξιολογηθεί πόσο αποτελεσματικά οι πόροι αυτοί ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ατόμων που ζουν εκτός των χωρών καταγωγής τους. Οι βασικές εκτιμήσεις θα περιλαμβάνουν τη γλωσσική διαθεσιμότητα και την πολιτισμική συνάφεια, που είναι απαραίτητες για να κατανοήσουμε πόσο καλά αυτές οι κοινότητες μπορούν να έχουν πρόσβαση και να επωφεληθούν από τις πρωτοβουλίες ετοιμότητας για καταστροφές. Με την εξέταση αυτών των παραγόντων σε όλες τις χώρες εταίρους, η παρούσα ενότητα αποσκοπεί στον εντοπισμό των δυνατών σημείων και των τομέων που χρήζουν βελτίωσης όσον αφορά την προσβασιμότητα για τους πληθυσμούς της διασποράς.

ΛΕΤΟΝΙΑ

Η αξιολόγηση της προσβασιμότητας των εκπαιδευτικών πόρων και των σχεδίων πολιτικής ασφάλειας για τις κοινότητες της διασποράς και των μεταναστών αποκαλύπτει σημαντικά κενά που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την αποτελεσματική ετοιμότητα και αντιμετώπιση καταστροφών. Ενώ οι νομοθετικοί κανόνες για τις κοινότητες της διασποράς και των μεταναστών είναι διαθέσιμοι στα αγγλικά στον εθνικό ιστότοπο likumi.lv, πολλοί κρίσιμοι πόροι παραμένουν απρόσιτοι για όσους δεν μιλούν τη λατινική γλώσσα.

Αν και ορισμένα υλικά, όπως το φυλλάδιο με τίτλο «Τι να κάνετε σε περίπτωση κρίσης», έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, πολλά βασικά έγγραφα παραμένουν διαθέσιμα μόνο στα λετονικά. Αυτή η έλλειψη μετάφρασης θα μπορούσε να αποτελέσει σοβαρή πρόκληση σε μια καταστροφή, καθώς η έγκαιρη και ακριβής πληροφόρηση είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και την ασφάλεια. Για παράδειγμα, η κατανόηση των πρωτοκόλλων έκτακτης ανάγκης ή των μέτρων πολιτικής προστασίας μπορεί να είναι δύσκολη για όσους δεν γνωρίζουν καλά τη λετονική γλώσσα, οδηγώντας σε σύγχυση και δυνητικά απειλητικές για τη ζωή καταστάσεις κατά τη διάρκεια μιας κρίσης.

Ο ιστότοπος «112 Latvia» και η συνοδευτική εφαρμογή έχουν επίσης σχεδιαστεί για να παρέχουν κρίσιμη βοήθεια κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Ενώ η κυβέρνηση εγγυάται την υποστήριξη αυτών των πόρων, υποστηρίζει κυρίως τη λετονική και την αγγλική γλώσσα. Αυτός ο περιορισμός μπορεί να δημιουργήσει εμπόδια για τα μέλη της κοινότητας που δεν μιλούν αυτές τις γλώσσες, συμπεριλαμβανομένων ατόμων με διαφορετικό γλωσσικό υπόβαθρο. Οι ευάλωτοι πληθυσμοί

μπορεί να βρεθούν χωρίς επαρκή υποστήριξη ή πληροφόρηση στις κρίσιμες στιγμές μιας έκτακτης ανάγκης.

Για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων, είναι σημαντικό να βελτιωθεί η προσβασιμότητα των πληροφοριών για όλα τα μέλη της διασποράς και της κοινότητας των μεταναστών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη μετάφραση σημαντικών εγγράφων σε πολλές γλώσσες, εξασφαλίζοντας την πολιτισμική συνάφεια του υλικού προετοιμασίας για τις καταστροφές. Η εμπλοκή της κοινότητας και η ανατροφοδότηση μπορούν επίσης να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο για τον εντοπισμό των ειδικών αναγκών των πληθυσμών της διασποράς, προωθώντας μια πιο περιεκτική προσέγγιση στην εκπαίδευση για την πολιτική ασφάλεια.

Οι προσπάθειες για την ενίσχυση της γλωσσικής προσβασιμότητας και της πολιτισμικής συνάφειας των εκπαιδευτικών πόρων μπορούν να ενδυναμώσουν τις κοινότητες της διασποράς και των μεταναστών, βοηθώντας τις να προετοιμάζονται καλύτερα για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά όταν συμβαίνουν καταστροφές. Αυτή η προσβασιμότητα είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση μιας ανθεκτικής κοινωνίας όπου όλοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που χρειάζονται για την ασφάλεια και την ευημερία τους, ανεξάρτητα από το γλωσσικό ή πολιτισμικό τους υπόβαθρο.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Η έρευνα σχετικά με την εκπαιδευτική προσβασιμότητα για τις κοινότητες των μεταναστών και της διασποράς στην Ισπανία αναδεικνύει διάφορες βασικές προκλήσεις και συστάσεις. Τα γλωσσικά εμπόδια και οι πολιτισμικές διαφορές αποτελούν σημαντικά εμπόδια στην ένταξη, απαιτώντας προσαρμοσμένα προγράμματα σπουδών, διδακτικό υλικό και μεθοδολογίες (García & Martínez, 2003-Ruiz, 2006).

Το νομικό και πολιτικό πλαίσιο που περιβάλλει την εκπαίδευση των μεταναστών απαιτεί προσοχή για να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση και οι ίσες ευκαιρίες (Muñoz, 2014). Οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται επαρκή κατάρτιση για την αντιμετώπιση των διαφορετικών αναγκών των μεταναστών μαθητών και την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου (Llorent Bedmar, 2013). Συνιστάται η ενσωμάτωση πολιτισμικών στοιχείων από τις χώρες προέλευσης των μαθητών στα προγράμματα σπουδών και στο σχολικό υλικό για τη βελτίωση της αυτοεκτίμησης και της ακαδημαϊκής επιτυχίας (Llorent Bedmar, 2013).

Επιπλέον, η παροχή γλωσσικής υποστήριξης και ευκαιριών δια βίου μάθησης είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχή ένταξη (Muñoz, 2014). Για την ανάπτυξη αποτελεσματικών εκπαιδευτικών πολιτικών για τις κοινότητες των μεταναστών και της διασποράς στην Ισπανία απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση με τη συμμετοχή της κυβέρνησης, των διεθνών οργανισμών και των ΜΚΟ.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Στην Τουρκία έχουν γίνει σημαντικά βήματα στην εκπαίδευση για τις καταστροφές, ωστόσο παραμένουν προκλήσεις όσον αφορά την προσβασιμότητα των κοινοτήτων της διασποράς και των μεταναστών.

Οι κύριες πηγές που παρέχουν εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών στην Τουρκία περιλαμβάνουν την Αρχή Διαχείρισης Καταστροφών και Εκτάκτων Αναγκών (AFAD), η οποία διοργανώνει εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και προσφέρει διαδικτυακές και δια ζώσης εκπαιδευτικές συνεδρίες. Η τουρκική Ερυθρά Ημισέληνος (Kızılay) διαδραματίζει επίσης κρίσιμο ρόλο παρέχοντας εκπαίδευση σε θέματα πρώτων βοηθειών και διαχείρισης καταστροφών, ενώ παράλληλα υλοποιεί έργα ανθρωπιστικής βοήθειας σχεδιασμένα ρητά για τους μετανάστες. Επιπλέον, δήμοι και μη

κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) διεξάγουν εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών σε επίπεδο κοινότητας και διοργανώνουν ενημερωτικές συνεδρίες που απευθύνονται σε μετανάστες.

Παρά τις προσπάθειες αυτές, τα γλωσσικά εμπόδια εξακολουθούν να δημιουργούν δυσκολίες για τους μετανάστες, καθώς οι περισσότερες εκπαιδευτικές συνεδρίες διεξάγονται στα τουρκικά. Κατά συνέπεια, το εκπαιδευτικό υλικό για τους μετανάστες σχετικά με τις καταστροφές είναι ανεπαρκές σε άλλες γλώσσες, όπως τα αραβικά, τα αγγλικά ή τα περσικά. Οι περισσότεροι διαδικτυακοί εκπαιδευτικοί πόροι είναι διαθέσιμοι μόνο στα τουρκικά, με περιορισμένη μεταφραστική υποστήριξη, καθιστώντας δύσκολη την πρόσβαση των μεταναστών σε ζωτικής σημασίας πληροφορίες.

Η πολιτισμική καταλληλότητα είναι ένα άλλο σημαντικό ζήτημα, καθώς το εκπαιδευτικό περιεχόμενο έχει σχεδιαστεί κυρίως για τους ντόπιους Τούρκους κατοίκους. Αυτή η εστίαση μειώνει την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών για τις κοινότητες των μεταναστών, καθώς οι εκπαιδευτικές συνεδρίες συχνά δεν λαμβάνουν υπόψη τα διαφορετικά πολιτιστικά τους υπόβαθρα.

Έχουν προταθεί διάφορες λύσεις για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και τη βελτίωση της προσβασιμότητας. Η ενίσχυση της γλωσσικής υποστήριξης είναι κρίσιμης σημασίας- η AFAD, η τουρκική Ερυθρά Ημισέληνος και οι ΜΚΟ θα πρέπει να παρέχουν περισσότερο εκπαιδευτικό υλικό για τις καταστροφές στα αραβικά, αγγλικά, περσικά και γαλλικά. Η ανάπτυξη οπτικού και βιντεοσκοπημένου εκπαιδευτικού περιεχομένου θα μπορούσε να βοηθήσει περαιτέρω στο να γίνουν οι πληροφορίες προσιτές στους αναλφάβητους μετανάστες.

Επιπλέον, η πολιτιστική προσαρμογή και οι προσεγγίσεις με βάση την κοινότητα είναι απαραίτητες για την πρακτική εκπαίδευση. Τα προγράμματα εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών θα πρέπει να επανασχεδιαστούν ώστε να ευθυγραμμιστούν με τις πολιτισμικές ευαισθησίες των μεταναστευτικών κοινοτήτων. Η εμπλοκή κοινοτικών ηγετών και εθελοντών από ομάδες μεταναστών για την πραγματοποίηση εκπαιδευτικών συνεδριών μπορεί να προωθήσει ένα πιο φιλόξενο περιβάλλον και να βελτιώσει την κατανόηση.

Επιπλέον, η αύξηση της συμμετοχής των τοπικών κυβερνήσεων και των ΜΚΟ είναι ζωτικής σημασίας. Οι δήμοι θα πρέπει να αναπτύξουν σχέδια ετοιμότητας για καταστροφές προσαρμοσμένα στους μετανάστες και να ξεκινήσουν πολύγλωσσες εκστρατείες ευαισθητοποίησης. Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι μετανάστες ενημερώνονται για τα σημεία συγκέντρωσης έκτακτης ανάγκης και τις διαδικασίες εκκένωσης για την ενίσχυση της ασφάλειάς τους.

Συνοπτικά, τα γλωσσικά εμπόδια, η έλλειψη πολιτισμικής προσαρμογής και άλλες προκλήσεις προσβασιμότητας περιορίζουν σήμερα την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών για τις κοινότητες της διασποράς και των μεταναστών στην Τουρκία. Στρατηγικές όπως οι διευρυμένες μεταφραστικές προσπάθειες, οι προσεγγίσεις με βάση την κοινότητα και οι πρωτοβουλίες κινητής εκπαίδευσης πρέπει να υιοθετηθούν για τη δημιουργία ενός πιο περιεκτικού και προσβάσιμου προγράμματος ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών.

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Στην Ισλανδία, η πρόσβαση σε πληροφορίες για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών για τις κοινότητες της διασποράς και των μεταναστών έχει γίνει όλο και περισσότερο ένας τομέας εστίασης στο ευρύτερο σύστημα πολιτικής προστασίας. Ως χώρα με αυξανόμενο πληθυσμό αλλοδαπών κατοίκων και εποχικών εργαζομένων, ιδίως σε τομείς όπως ο τουρισμός, η αλιεία και οι κατασκευές, η εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης σε πληροφορίες για την ασφάλεια είναι ουσιαστικής σημασίας. Το Τμήμα Πολιτικής

Προστασίας και Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών (DCPEM), που υπάγεται στον Εθνικό Επίτροπο της Ισλανδικής Αστυνομίας, διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην επικοινωνία με το κοινό κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και έχει καταβάλει προσπάθειες για να διασφαλίσει ότι τα βασικά μηνύματα και οι ειδοποιήσεις διαδίδονται σε πολλές γλώσσες.

Οι δημόσιες ειδοποιήσεις σε πραγματικό χρόνο, όπως αυτές που κοινοποιούνται μέσω της εφαρμογής Safe Travel και των επίσημων ιστότοπων, διατίθενται συχνά στα αγγλικά παράλληλα με τα ισλανδικά, γεγονός που συμβάλλει στην προσέγγιση ενός ευρέος κοινού μη φυσικών ομιλητών. Ωστόσο, η πρόσβαση σε υλικό σε άλλες κοινώς ομιλούμενες γλώσσες μεταξύ των κοινοτήτων της διασποράς - όπως η πολωνική, η λιθουανική ή η ταϊλανδέζικη - είναι πιο περιορισμένη και παραμένει ένας τομέας προς βελτίωση. Επιπλέον, ενώ οι πληροφορίες έκτακτης ανάγκης είναι συνήθως σαφείς και έγκαιρες, μπορεί να μην αντικατοπτρίζουν πάντα το πολιτισμικό πλαίσιο ή τις επικοινωνιακές προτιμήσεις των διαφορετικών κοινοτήτων.

Οι δήμοι που είναι υπεύθυνοι για τον τοπικό σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης διαφέρουν ως προς το πόσο ενεργά εμπλέκονται με τους μετανάστες κατοίκους. Σε ορισμένες περιοχές, οι τοπικές αρχές και οι επιτροπές πολιτικής προστασίας έχουν συνεργαστεί με κοινοτικές οργανώσεις για να αυξήσουν την εμπέλεια και τη συμμετοχή σε πρωτοβουλίες ετοιμότητας, αλλά αυτό δεν αποτελεί ακόμη συνήθη πρακτική σε ολόκληρη τη χώρα. Υπάρχει επίσης αυξανόμενη αναγνώριση της ανάγκης για ασκήσεις ετοιμότητας χωρίς αποκλεισμούς και πολύγλωσσες εκστρατείες δημόσιας εκπαίδευσης για την καλύτερη συμμετοχή των μεταναστευτικών κοινοτήτων στον σχεδιασμό της πολιτικής ασφάλειας.

Η Ισλανδία έχει θέσει γερές βάσεις για την προσβάσιμη επικοινωνία σε περίπτωση καταστροφών, ιδίως μέσω ψηφιακών εργαλείων και θεσμικού συντονισμού. Ωστόσο, για να ανταποκριθεί πλήρως στις ανάγκες του ποικιλόμορφου πληθυσμού της, απαιτούνται περαιτέρω βήματα για τη διασφάλιση της γλωσσικής ενσωμάτωσης, της πολιτισμικής συνάφειας και της ενεργού συμμετοχής των ομάδων της διασποράς στις προσπάθειες ετοιμότητας και αντιμετώπισης.

ΚΥΠΡΟΣ

Προσβασιμότητα για τις κοινότητες της διασποράς Οι περισσότεροι πόροι πολιτικής προστασίας είναι διαθέσιμοι μόνο στα ελληνικά, περιορίζοντας την προσβασιμότητα των μεταναστών και των κοινοτήτων της διασποράς. Αν και ορισμένες ειδοποιήσεις έκτακτης ανάγκης είναι δίγλωσσες (ελληνικά/αγγλικά), οι εκπαιδευτικοί πόροι και τα σχέδια ασφαλείας συχνά δεν έχουν πολιτιστική προσαρμογή ή μεταφράσεις στις ευρέως ομιλούμενες γλώσσες των μεταναστών (π.χ. αραβικά, ταγκαλόγκ). Οι ΜΚΟ γεφυρώνουν περιστασιακά αυτό το κενό, αλλά η συστηματική ένταξη υπό την καθοδήγηση της κυβέρνησης παραμένει περιορισμένη.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Στην Ουκρανία, η αντιμετώπιση της γλωσσικής προσβασιμότητας είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών και την εμπλοκή της κοινότητας. Ως πολύγλωσση χώρα, η Ουκρανία αναγνωρίζει την ουκρανική γλώσσα ως επίσημη γλώσσα, μαζί με μειονοτικές γλώσσες όπως η Ρομανί, τα Τατάρ της Κριμαίας, η ουγγρική και η γκαγκάουζ. Αυτή η γλωσσική ποικιλομορφία αναδεικνύει τη σημασία της διάθεσης εκπαιδευτικού υλικού και σχεδίων ασφαλείας σε πολλές γλώσσες, ώστε να διασφαλίζεται η κατανόηση και η ενεργός συμμετοχή όλων των μελών της κοινότητας.

Οργανώσεις όπως η CLEAR Global έχουν αναγνωρίσει τον ζωτικό ρόλο της γλώσσας στην αντιμετώπιση κρίσεων. Έχουν κινητοποιήσει εθελοντές γλωσσολόγους για να μεταφράζουν βασικές πληροφορίες σε διάφορες γλώσσες, γεφυρώνοντας τα επικοινωνιακά χάσματα και παρέχοντας στους

πρόσφυγες και τους μετανάστες τις κρίσιμες πληροφορίες που χρειάζονται σε μια γλώσσα που καταλαβαίνουν.

Ωστόσο, οι Ουκρανοί που έχουν πληγεί από τον πόλεμο αντιμετωπίζουν σημαντικές γλωσσικές προκλήσεις στις χώρες υποδοχής, γεγονός που μπορεί να εμποδίσει την πρόσβασή τους σε ζωτικής σημασίας υπηρεσίες και πληροφορίες. Η εξάρτηση από ανεκπαιδευτους ανεπίσημους μεταφραστές μπορεί συχνά να οδηγήσει σε παρεξηγήσεις, υπογραμμίζοντας την επείγουσα ανάγκη για επαγγελματικές υπηρεσίες μετάφρασης και διερμηνείας που θα βοηθήσουν την αποτελεσματική επικοινωνία.

Η πολιτιστική συνάφεια διαδραματίζει επίσης βασικό ρόλο στη στήριξη των κοινοτήτων της διασποράς και των μεταναστών. Οι οργανώσεις της διασποράς είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή πολιτισμικά κατάλληλων υπηρεσιών λόγω των βαθιών ριζών τους στις πολιτιστικές πρακτικές των κοινοτήτων τους. Οι οργανώσεις αυτές είναι σε θέση να παρέχουν υποστήριξη που ανταποκρίνεται στα πολιτιστικά πρότυπα και τις αξίες των ατόμων που εξυπηρετούν. Για παράδειγμα, οι οργανώσεις της ουκρανικής διασποράς έχουν συμβάλει καθοριστικά στην κινητοποίηση πόρων και στην παροχή άμεσης βοήθειας σε νεοαφιχθέντες μετανάστες, διασφαλίζοντας ότι η παρεχόμενη στήριξη είναι πολιτισμικά ευαίσθητη και σχετική.

Η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού που αντικατοπτρίζει το πολιτισμικό υπόβαθρο των κοινοτήτων της διασποράς ενισχύει τη δέσμευση και την αποτελεσματικότητα. Αυτό περιλαμβάνει την ενσωμάτωση πολιτιστικών τελετουργιών, τη διατήρηση της γλώσσας και την προώθηση της κοινοτικής οργάνωσης στο πλαίσιο ακαδημαϊκών προγραμμάτων. Μια τέτοια πολιτιστική ενσωμάτωση συμβάλλει στη διατήρηση της αίσθησης ταυτότητας και του ανήκειν, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την ψυχική και συναισθηματική ευημερία των ατόμων κατά τη διάρκεια της μετατόπισης.

Η κατανόηση των ειδικών αναγκών των κοινοτήτων της διασποράς και των μεταναστών επιτρέπει την ανάπτυξη πόρων που αντιμετωπίζουν τις μοναδικές προκλήσεις τους. Για παράδειγμα, η παροχή πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση και την απασχόληση στις χώρες υποδοχής, λαμβάνοντας υπόψη τις πολιτισμικές αποχρώσεις, διευκολύνει την ομαλότερη ενσωμάτωση και ενισχύει την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών αντιμετώπισης καταστροφών.

Έχουν προταθεί διάφορες συστάσεις για τη βελτίωση αυτών των τομέων. Η εμπλοκή των κοινοτήτων της διασποράς στη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και υλικού ασφαλείας είναι απαραίτητη για να εξασφαλιστεί η πολιτισμική συνάφεια και η αποδοχή από τις ομάδες-στόχους. Επιπλέον, θα πρέπει να δημιουργηθούν ολοκληρωμένες μεταφραστικές υπηρεσίες, οι οποίες θα παρέχουν βοήθεια μετάφρασης και διερμηνείας στις πολλαπλές γλώσσες που μιλούν οι κοινότητες της διασποράς, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες είναι προσβάσιμες σε όλους.

Η εκπαίδευση σε θέματα πολιτισμικής επάρκειας για το προσωπικό αντιμετώπισης καταστροφών είναι μια άλλη σημαντική σύσταση για τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης εντός των διαφορετικών κοινοτήτων. Τέλος, η δημιουργία προσβάσιμων διαύλων επικοινωνίας μέσω διαφόρων πλατφορμών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, του κοινοτικού ραδιοφώνου και των τοπικών συγκεντρώσεων, μπορεί να διευκολύνει τη διάδοση των πληροφοριών με πολιτισμικά κατάλληλους τρόπους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΈΡΕΥΝΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Η έρευνα γραφείου της έκθεσης χαρτογράφησης για την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και τις δεξιότητες διάσωσης παρέχει λεπτομερή ανάλυση των πρωτοβουλιών εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών σε διάφορες χώρες, όπως η Λετονία, η Ισπανία, η Τουρκία, η Κύπρος και η Ουκρανία, στο πλαίσιο του έργου VET-READY.

Στη Λετονία, η εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών έχει ενσωματωθεί στο εκπαιδευτικό σύστημα σε πολλαπλά επίπεδα, το οποίο διέπεται από ένα ισχυρό νομοθετικό πλαίσιο που επιβάλλει μαθήματα πολιτικής προστασίας. Με την ενσωμάτωση ενοτήτων όπως η «Δημόσια και ανθρώπινη ασφάλεια», η Λετονία διασφαλίζει την ολοκληρωμένη ετοιμότητα των μαθητών για καταστροφές. Οι βασικές πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν το υποχρεωτικό μάθημα πολιτικής προστασίας και την καινοτόμο εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα "112 Latvia", η οποία ενισχύει την προσβασιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία.

Η Ισπανία δεν διαθέτει επίσημο πλαίσιο ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών στο πλαίσιο του συστήματος ΕΕΚ της, ωστόσο δίνει έμφαση στην εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών μέσω γενικών στρατηγικών ασφάλειας, όπως η στρατηγική για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, πρωτοβουλιών από εθνικά πλαίσια και διεθνών συμφωνιών, όπως το πλαίσιο Sendai, το οποίο επιδιώκει την ενσωμάτωση στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών. Προγράμματα όπως το UME Training in Educational Centres παρέχουν βασικές δεξιότητες αντιμετώπισης καταστροφών.

Η ετοιμότητα της Τουρκίας για την αντιμετώπιση καταστροφών είναι σημαντικά δομημένη μέσω εθνικών πολιτικών και σχεδίων, συμπεριλαμβανομένου του Σχεδίου Μείωσης Κινδύνου Καταστροφών της Τουρκίας (TARAP) και στρατηγικών συμπράξεων μεταξύ εκπαιδευτικών και τοπικών κυβερνητικών φορέων. Η εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών υποστηρίζεται από την AFAD και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, ενώ ολοκληρωμένες πρωτοβουλίες, όπως τα κινητά φορτηγά προσομοίωσης σεισμών και οι σταθμοί προσομοίωσης πυρκαγιών, ενισχύουν την ετοιμότητα της κοινότητας.

Στην Ισλανδία, η ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών υποστηρίζεται από ένα καλά εδραιωμένο νομικό και θεσμικό πλαίσιο, με τον νόμο περί πολιτικής προστασίας να καθοδηγεί τις εθνικές και δημοτικές αρμοδιότητες για την εκτίμηση του κινδύνου και τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης. Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών (DCPEM) συντονίζει τις προσπάθειες πολλών φορέων και την επικοινωνία με το κοινό, χρησιμοποιώντας εργαλεία σε πραγματικό χρόνο, όπως η εφαρμογή Safe Travel για την έκδοση ειδοποιήσεων κατά τη διάρκεια γεγονότων όπως ηφαιστειακές εκρήξεις και ακραία καιρικά φαινόμενα. Ενώ οι μεταρρυθμίσεις της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης έχουν βελτιώσει την προσβασιμότητα και την ποιότητα της επαγγελματικής κατάρτισης, οι ειδικές για τις καταστροφές ενότητες δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί συστηματικά.

Οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, ιδίως γύρω από τους σεισμούς και την ηφαιστειακή δραστηριότητα, επικεντρώνονται στη διόρθωση των μύθων που δημιουργούνται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στην προώθηση πρωτοκόλλων δημόσιας ασφάλειας, όπως το «Σκύψε, Καλύψου, Περίμενε». Η προσβασιμότητα των κοινοτήτων της διασποράς βελτιώνεται μέσω αγγλόφωνων ειδοποιήσεων και ψηφιακών εργαλείων, αν και οι πόροι σε άλλες γλώσσες των μεταναστών παραμένουν περιορισμένοι. Η αύξηση της πολιτισμικής συνάφειας, η πολύγλωσση προβολή και οι πρωτοβουλίες ετοιμότητας χωρίς αποκλεισμούς αποτελούν βασικούς τομείς για μελλοντική ανάπτυξη.

Η Κύπρος ενσωματώνει θέματα καταστροφών σε ευρύτερες εκπαιδευτικές στρατηγικές, αν και δεν είναι σαφώς τυποποιημένα στα προγράμματα σπουδών της ΕΕΚ. Η στρατηγική «Εκπαίδευση για την Περιβαλλοντική και Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑΑ)» προωθεί την ευαισθητοποίηση μέσω της εκπαίδευσης του κοινού και της πολιτικής προστασίας, ενώ τα εκπαιδευτικά εργαστήρια με βάση την κοινότητα βελτιώνουν την ετοιμότητα σε τοπικό επίπεδο.

Στην Ουκρανία, οι συνεχιζόμενες συγκρούσεις υπογραμμίζουν τη σημασία της ενσωμάτωσης της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών στην ΕΕΚ στο πλαίσιο των εθνικών στρατηγικών ανθεκτικότητας. Πρόσφατες πολιτικές και προγράμματα, όπως το στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της ΕΕΚ, εστιάζουν στην αύξηση της εκπαιδευτικής ανθεκτικότητας, στην ενσωμάτωση της μείωσης του κινδύνου καταστροφών στα προγράμματα σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης και στην ενίσχυση της συνεργασίας με την κοινότητα για τη βελτίωση της αντιμετώπισης καταστροφών.

Μια συλλογή καλών πρακτικών από χώρες εταίρους εμπλουτίζει περαιτέρω την έρευνα αυτή, αναδεικνύοντας καινοτόμες εκπαιδευτικές προσπάθειες, αποτελεσματικές μεθόδους κατάρτισης και προσαρμόσιμα πλαίσια. Αυτή η ολοκληρωμένη έρευνα γραφείου υπογραμμίζει την αυξανόμενη ανάγκη για εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών στο πλαίσιο επαγγελματικών διαδρομών σε ολόκληρη την Ευρώπη. Προωθεί την ανθεκτικότητα και την ασφάλεια μέσω κοινών διεθνών πλαισίων, προσαρμογής στο πλαίσιο και στρατηγικών με επίκεντρο την κοινότητα. Σκέφτεται τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες για την εναρμόνιση της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών με την επαγγελματική κατάρτιση, δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω της ευθυγράμμισης των πολιτικών, των ισχυρών μεθοδολογιών και των στρατηγικών εταιρικών σχέσεων μεταξύ των εθνών.

ΤΜΗΜΑ 7: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ ΠΕΔΪΟΥ

Παράλληλα με την έρευνα γραφείου, η σύμπραξη συνέλεξε και ανέλυσε ποσοτικά δεδομένα που προέκυψαν από απαντήσεις σε ειδικά σχεδιασμένα ερωτηματολόγια. Τα ερωτηματολόγια μεταφράστηκαν στις γλώσσες των εταίρων για να εξασφαλιστεί ότι όλοι οι συμμετέχοντες θα μπορούσαν να τα συμπληρώσουν. Πραγματοποιήθηκε περιγραφική ανάλυση διασταυρούμενων πινάκων με τη χρήση του λογισμικού ανάλυσης δεδομένων SPSS για τη διερεύνηση των σχέσεων και των μοτίβων μεταξύ των διαφόρων μεταβλητών. Η ανάλυση αυτή επέτρεψε τη σε βάθος εξέταση των βασικών θεμάτων που περιγράφονται στο ερωτηματολόγιο, παρέχοντας μια αποχρωματισμένη κατανόηση των προοπτικών και των εμπειριών των διαφόρων ομάδων συμμετεχόντων.

Κάθε ενότητα της έκθεσης επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη θεματική περιοχή, προσφέροντας μια λεπτομερή εξέταση των απαντήσεων των εκπαιδευτικών, των μαθητών και των συμμετεχόντων της διασποράς. Με τη διάκριση των δεδομένων, η έκθεση αναδεικνύει τόσο τα κοινά μοτίβα μεταξύ αυτών των ομάδων όσο και τις διακριτές διαφορές που μπορεί να αντανakλούν τα μοναδικά πλαίσια ή τους ρόλους που διαδραματίζει κάθε ομάδα στο ευρύτερο πλαίσιο της εκπαίδευσης για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών.

Αυτή η συγκριτική προσέγγιση επιτρέπει τον εντοπισμό κοινών προκλήσεων και προτεραιοτήτων, ενώ παράλληλα εμβαθύνει την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο γίνεται αντιληπτή, διδάσκεται και βιώνεται η ετοιμότητα για καταστροφές σε διαφορετικά εκπαιδευτικά και πολιτισμικά περιβάλλοντα. Τα ευρήματα προσφέρουν πολύτιμες γνώσεις που μπορούν να ενημερώσουν για στοχευμένες παρεμβάσεις, συστάσεις πολιτικής και την ανάπτυξη πιο περιεκτικών και αποτελεσματικών εκπαιδευτικών στρατηγικών στον τομέα της ετοιμότητας για καταστροφές.

Επιπλέον, η δομή της παρούσας έκθεσης υποστηρίζει τον τεκμηριωμένο προβληματισμό και σχεδιασμό, επιτρέποντας στους ενδιαφερόμενους να εξάγουν ουσιαστικά συμπεράσματα και να εξετάσουν τις επιπτώσεις αυτών των αποτελεσμάτων τόσο σε τοπικό όσο και σε διακρατικό πλαίσιο. Μέσω αυτής της ανάλυσης, η έκθεση στοχεύει να συμβάλει στον εν εξελίξει διάλογο για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας μέσω της εκπαίδευσης, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στις διαφορετικές φωνές και πραγματικότητες των εμπλεκόμενων.

A. ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ**A1. VET ΠΡΟΦΙΛ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ**

Η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από ένα δείγμα 155 εκπαιδευτών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) σε έξι ευρωπαϊκές χώρες - Ισπανία, Τουρκία, Λετονία, Κύπρος, Ουκρανία και Ισλανδία - παρέχει μια γενική επισκόπηση του προφίλ, της εμπειρίας και της συμμετοχής τους στην εκπαίδευση για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών. Όσον αφορά την κατανομή των φύλων, το συνολικό δείγμα είναι σχετικά ισορροπημένο, με ελαφρά γυναικεία πλειοψηφία (85 γυναίκες έναντι 68 ανδρών), αν και παρατηρούνται αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ των χωρών. Η Ισπανία ξεχωρίζει με ανδρική πλειοψηφία (18 άνδρες και 9 γυναίκες), ενώ η Τουρκία, η Λετονία, η Κύπρος και η Ισλανδία παρουσιάζουν σαφή γυναικεία υπεροχή (π.χ. Τουρκία: 16 γυναίκες έναντι 4 ανδρών- Λετονία: 16 γυναίκες και 12 άνδρες). Αυτές οι διαφορές μπορεί να αντανakλούν τη δυναμική της εκάστοτε χώρας όσον αφορά την πρόσβαση ή τη διατήρηση στο επάγγελμα του καθηγητή EEK. Οι υπόλοιποι δύο ερωτηθέντες προτίμησαν να μην δηλώσουν το φύλο τους.

Όσον αφορά τη διδακτική εμπειρία, η ομάδα που εκπροσωπείται περισσότερο σε όλο το δείγμα είναι αυτή των εκπαιδευτικών με εμπειρία άνω των πέντε ετών (46,5%). Η Λετονία προηγείται σε αυτή την κατηγορία, με 22 από τους 28 εκπαιδευτικούς (78,6%) να αναφέρουν εμπειρία άνω των πέντε ετών, ακολουθούμενη από την Τουρκία (75%) και την Ισλανδία (32%). Αντίθετα, η Κύπρος παρουσιάζει αντίστροφη κατανομή, με 12 εκπαιδευτικούς (48%) να έχουν εμπειρία μικρότερη του ενός έτους, γεγονός που ενδεχομένως συνδέεται με την πρόσφατη ανανέωση του προσωπικού ή με πολιτικές πρόσληψης που στοχεύουν σε νέους επαγγελματίες.

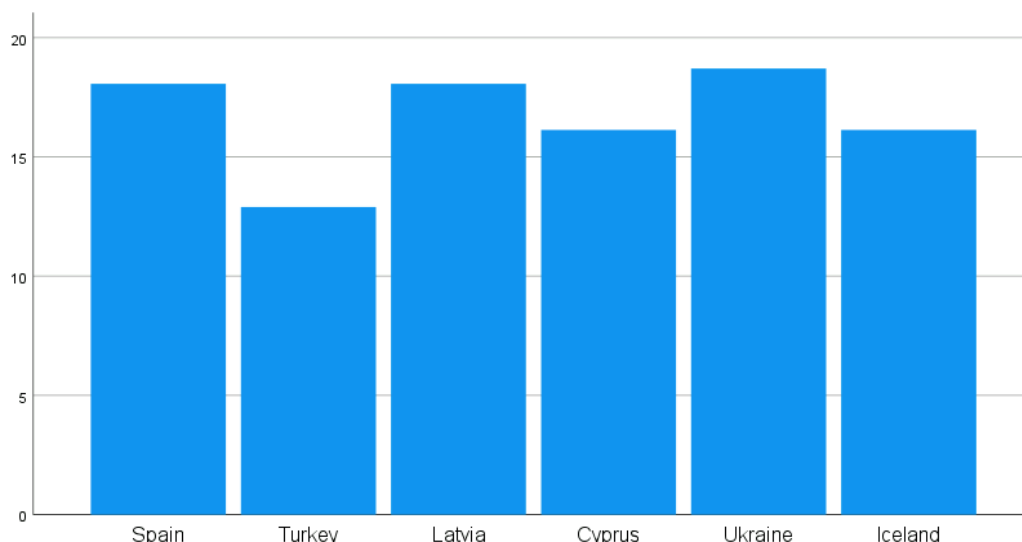
Όσον αφορά την ειδική εμπειρία στην εκπαίδευση για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών, υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών. Η Ουκρανία (28 από τους 29 εκπαιδευτικούς) και η Λετονία (26 από τους 28) παρουσιάζουν πολύ υψηλά επίπεδα εμπλοκής στον τομέα αυτό, ενώ η Ισπανία παρουσιάζει ένα αντίθετο προφίλ: Οι 18 από τους 28 εκπαιδευτικούς (64%) δεν αναφέρουν καμία εμπειρία στη διδασκαλία αυτών των θεμάτων. Η Ισλανδία (23 στους 25) και η Κύπρος (14 στους 25) παρουσιάζουν επίσης υψηλή εμπλοκή, η οποία μπορεί να αντανακλά μια ισχυρότερη ενσωμάτωση στο πρόγραμμα σπουδών ή μεγαλύτερη θεσμική ευαισθητοποίηση για το θέμα.

Η προσωπική εμπειρία από καταστροφές είναι επίσης ιδιαίτερα διαδεδομένη, με το 84,5% του συνόλου των ερωτηθέντων (131 από τους 155) να έχουν βιώσει κάποια μορφή έκτακτης ανάγκης. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί στην Ισλανδία (25 από τους 25) αναφέρουν τέτοιες εμπειρίες, ενώ ακολουθούν η Ουκρανία (27 από τους 29) και η Λετονία (26 από τους 28). Η Ισπανία καταγράφει το χαμηλότερο ποσοστό (17 από 28). Οι πιο συχνά αναφερόμενοι τύποι καταστροφών περιλαμβάνουν πανδημίες, σεισμούς, πυρκαγιές και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ηφαιστειακές εκρήξεις και τυφώνες. Η Ισλανδία, ειδικότερα, διαθέτει μοναδικές εμπειρίες όπως «σεισμός- ηφαίστειο- πυρκαγιά», που αντανακλούν το ξεχωριστό γεωλογικό της πλαίσιο.

Τέλος, όταν εξετάζονται οι επαγγελματικοί τομείς εμπειρίας που σχετίζονται με την ετοιμότητα για καταστροφές, προκύπτει σαφής υπεροχή της «αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης και πρώτων βοηθειών» σε χώρες όπως η Ισπανία (18 αναφορές), η Τουρκία (10) και η Κύπρος (10). Η Λετονία και η Ουκρανία, ωστόσο, εμφανίζουν πιο διαφοροποιημένα προφίλ, ενσωματώνοντας την αξιολόγηση κινδύνων και τις διαδικασίες εκκένωσης, γεγονός που υποδηλώνει μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση στην κατάρτιση για τη διαχείριση έκτακτων αναγκών. Αυτό μπορεί να είναι αποτέλεσμα πρόσφατων πρωτοβουλιών δημόσιας πολιτικής ή τραυματικών εθνικών γεγονότων που διαμόρφωσαν τις προτεραιότητες της κατάρτισης.

Σχήμα 1: Γεωγραφική προέλευση των εκπαιδευτών ΕΕΚ (%)

A2. VET ΠΡΟΦΙΛ ΜΑΘΗΤΩΝ

Το δείγμα των εκπαιδευομένων αποτελείται από 254 συμμετέχοντες που κατανέμονται σε πέντε χώρες, με σαφή υπεροχή των γυναικών (177), ακολουθούμενη από άνδρες εκπαιδευόμενους (76) και μόνο έναν εκπαιδευόμενο που ταυτίζεται με άλλο φύλο. Αυτή η ανισορροπία των φύλων είναι συνεπής σε όλες τις χώρες, αν και ιδιαίτερα έντονη σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως η Τουρκία, όπου ο αριθμός των γυναικών εκπαιδευομένων είναι ιδιαίτερα υψηλός.

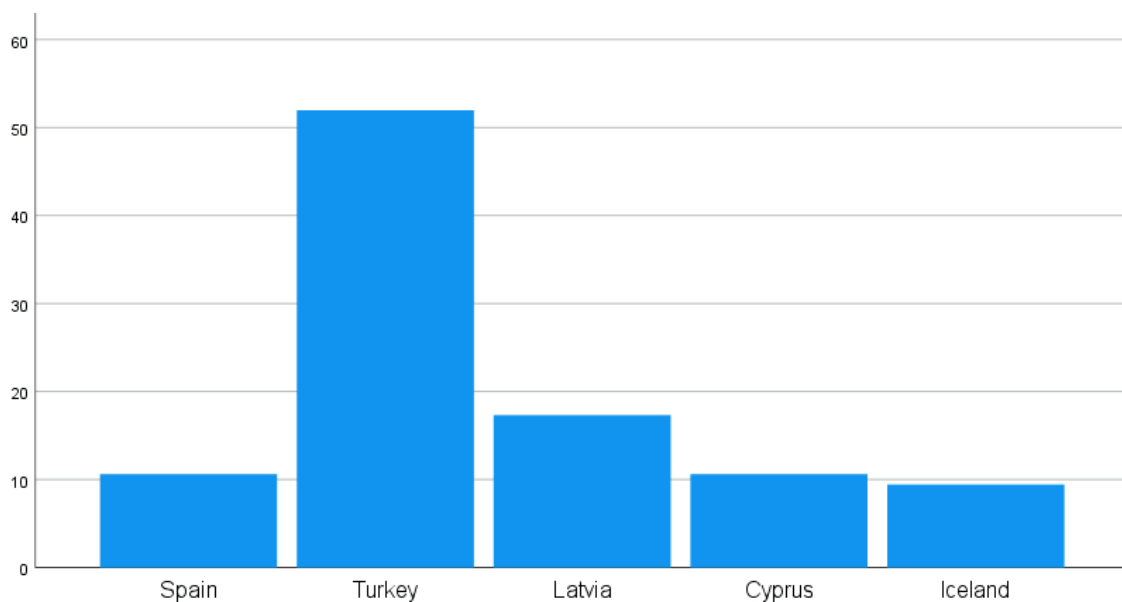
Όσον αφορά την ηλικία, η συντριπτική πλειοψηφία ανήκει στη νεότερη ηλικιακή ομάδα (123), με αξιοσημείωτη μείωση της συμμετοχής όσο αυξάνεται η ηλικία, γεγονός που υποδηλώνει ότι το δείγμα αντιπροσωπεύει κυρίως νεότερους εκπαιδευόμενους.

Όσον αφορά την εμπειρία με καταστροφές, ένα σημαντικό μέρος των μαθητών (208) αναφέρει ότι έχει ζήσει τουλάχιστον μία καταστροφή, σε σύγκριση με μόνο 46 που δεν έχουν ζήσει, γεγονός που υποδηλώνει υψηλό επίπεδο άμεσης έκθεσης σε όλες τις χώρες. Κατά την ανάλυση του είδους της καταστροφής που βίωσαν, τα πιο συνηθισμένα μεμονωμένα γεγονότα που αναφέρθηκαν είναι οι πανδημίες και οι σεισμοί, συχνά σε συνδυασμό με άλλους τύπους καταστροφών, όπως πλημμύρες, πυρκαγιές ή βιομηχανικά ατυχήματα. Ορισμένοι εκπαιδευόμενοι έχουν βιώσει ιδιαίτερα σύνθετα σενάρια που περιλαμβάνουν πολλαπλές ταυτόχρονες απειλές (π.χ. πανδημία, σεισμός, πυρκαγιά και πλημμύρα), γεγονός που αναδεικνύει μια ευρεία και πολύπλευρη έκθεση στον κίνδυνο.

Τα πρότυπα αυτά παρουσιάζουν τόσο ομοιότητες όσο και ορισμένες διαφορές ανά χώρα όσον αφορά την έκθεση σε καταστροφές, αλλά συνολικά δείχνουν ότι ο μαθητικός πληθυσμός είναι νέος, κυρίως γυναικείος και ήδη εξοικειωμένος -έμμεσα ή έμμεσα- με τις επιπτώσεις διαφόρων τύπων καταστροφών.

Σχήμα 2: Γεωγραφική προέλευση των μαθητών (%)

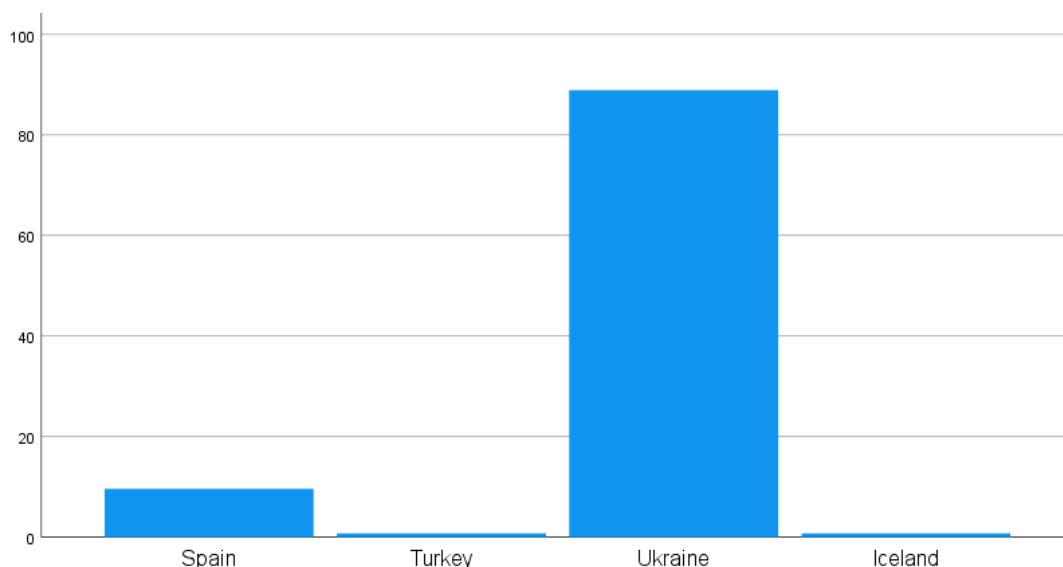

A3. ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΣΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ - ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Τα δεδομένα παρουσιάζουν 136 συμμετέχοντες, εστιάζοντας σε βασικούς δημογραφικούς παράγοντες όπως το φύλο, η ηλικία, οι εμπειρίες από καταστροφές και οι τύποι καταστροφών που αντιμετώπισαν. Η κατανομή του φύλου είναι κυρίως ανδρική, με λιγότερες γυναίκες και σχεδόν καθόλου μη δυαδικά άτομα που εκπροσωπούνται. Αυτό υποδηλώνει μια ανισορροπία των φύλων εντός της διασποράς, η οποία ενδεχομένως επηρεάζεται από πολιτιστικούς ή κοινωνικούς παράγοντες. Η ηλικιακή κατανομή αποκαλύπτει μια κοινότητα νεαρής έως μέσης ηλικίας, με την πλειοψηφία να εμπίπτει στην ηλικιακή κλίμακα 18-40 ετών. Αυτή η δημογραφική ομάδα είναι πιθανό να έχει ξεχωριστές ανάγκες και εμπειρίες σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές. Η πλειονότητα των ατόμων της διασποράς έχει αντιμετωπίσει τουλάχιστον μία καταστροφή, τονίζοντας τη σημασία της ετοιμότητας για καταστροφές για την ομάδα αυτή. Οι τύποι καταστροφών που βιώνονται συχνότερα περιλαμβάνουν πανδημίες, σεισμούς, πλημμύρες και βιομηχανικές καταστροφές. Αυτό υποδηλώνει ένα ευρύ φάσμα ευπαθειών εντός της διασποράς, γεγονός που καθιστά αναγκαία μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της ετοιμότητας για καταστροφές που λαμβάνει υπόψη τους διαφορετικούς κινδύνους που αντιμετωπίζουν. Συνοψίζοντας, η κοινότητα της διασποράς είναι διαφορετική όσον αφορά την ηλικία, το φύλο και τις εμπειρίες από καταστροφές, γεγονός που απαιτεί προσαρμοσμένα προγράμματα ετοιμότητας για καταστροφές που να ανταποκρίνονται στις μοναδικές ανάγκες και προκλήσεις τους.

Σχήμα 3: Γεωγραφική προέλευση της διασποράς (%)

Β. ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

VET ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

Οι εκπαιδευτικοί σε διάφορες χώρες έχουν στη διάθεσή τους ποικίλους εκπαιδευτικούς πόρους για τη διδασκαλία της ετοιμότητας για καταστροφές. Σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν, οι πιο συνηθισμένοι πόροι περιλαμβάνουν κυβερνητικά προγράμματα κατάρτισης, διαδικτυακά μαθήματα και θεσμική κατάρτιση. Η Ισπανία είναι η χώρα με τη μεγαλύτερη ποικιλομορφία όσον αφορά τους διαθέσιμους πόρους, με 28 πόρους να αναφέρονται συνολικά. Αυτό περιλαμβάνει ένα συνδυασμό κατάρτισης μέσω κυβερνητικών προγραμμάτων, διαδικτυακών πλατφορμών και αυτοεκπαίδευσης, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι εκπαιδευτικοί στην Ισπανία έχουν πρόσβαση σε πολλαπλές μορφές κατάρτισης και μάθησης. Ωστόσο, σημειώνεται επίσης ότι ορισμένοι από αυτούς τους πόρους δεν ενσωματώνονται αποτελεσματικά στην καθημερινή διδασκαλία λόγω συγκεκριμένων προκλήσεων.

Στην Τουρκία, οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν έναν πιο περιορισμένο αριθμό πόρων, καθώς αναφέρονται μόνο 20 πόροι. Οι περισσότεροι από αυτούς τους πόρους σχετίζονται με κυβερνητικά προγράμματα, συγκεκριμένα μέσω της Υπηρεσίας Διαχείρισης Καταστροφών και Έκτακτης Ανάγκης (AFAD), η οποία διαδραματίζει βασικό ρόλο στην εκπαίδευση του πολίτη. Η Λετονία και η Κύπρος διαθέτουν επίσης εκπαιδευτικούς πόρους, με 28 και 25 πόρους αντίστοιχα, υπογραμμίζοντας τη χρήση της κοινωνικής δικτύωσης και της πρόληψης κινδύνων ως μέρος των προσεγγίσεων που λαμβάνονται για την ενσωμάτωση της ετοιμότητας για καταστροφές.

Η κύρια πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί είναι η έλλειψη θεσμικής υποστήριξης για τη διδασκαλία σχετικά με τις καταστροφές. Στην Ισπανία, 10 από τις 28 πηγές αναφέρουν ρητά την έλλειψη θεσμικής υποστήριξης ως ένα από τα κύρια εμπόδια στην παροχή αυτής της εκπαίδευσης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την έλλειψη επίσημα καθιερωμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών στα σχολικά προγράμματα σπουδών ή την έλλειψη κατάλληλου διδακτικού υλικού. Στην Τουρκία, σημειώνεται μια πρόκληση που σχετίζεται με την έλλειψη πόρων, με 8 από τους 20 πόρους να αναφέρουν αυτό το πρόβλημα. Αυτό δείχνει ότι πολλοί εκπαιδευτικοί δεν διαθέτουν το υλικό ή την υποδομή που απαιτείται για την αποτελεσματική ενσωμάτωση αυτών των θεμάτων στα μαθήματά τους. Στην Ουκρανία, η έλλειψη κινήτρων προσδιορίζεται επίσης ως σημαντικό εμπόδιο, γεγονός που αντανάκλα τη δυσκολία ορισμένων εκπαιδευτικών να εμπλέξουν τους μαθητές σε αυτά τα θέματα.

Όσον αφορά τους συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς πόρους για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών, οι εκπαιδευτικοί στην Ισπανία φαίνεται να χρησιμοποιούν ιδιαίτερα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (26 αναφορές) ως μέσο διανομής πληροφοριών για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ενώ στη Λετονία τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επισημαίνονται επίσης ως βασικό εργαλείο. Στην Τουρκία, ο Οργανισμός Διαχείρισης Καταστροφών και Εκτάκτων Αναγκών (AFAD) αναφέρεται ως σχετικό εκπαιδευτικό μέσο για την εκπαίδευση της κοινότητας, γεγονός που αντανάκλα τη σημασία των κυβερνητικών πρωτοβουλιών για την εκπαίδευση του κοινού. Στην Ουκρανία, η ψηφιακή διάδοση και η χρήση διαδικτυακών πλατφορμών για την ανταλλαγή πόρων αποτελούν επίσης κλειδί για την εκπαίδευση εκπαιδευτικών και μαθητών σε θέματα ετοιμότητας για καταστροφές.

Εν κατακλείδι, αν και υπάρχουν ποικίλοι εκπαιδευτικοί πόροι στη διάθεση των εκπαιδευτικών, οι προκλήσεις παραμένουν. Σε πολλές χώρες, οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν εμπόδια όπως η έλλειψη θεσμικής υποστήριξης, οι περιορισμένοι πόροι και η έλλειψη κινήτρων για τους μαθητές, τα οποία μπορεί να δυσχεράνουν την ενσωμάτωση της ετοιμότητας για καταστροφές στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών. Παρά τις προκλήσεις αυτές, η χρήση των ψηφιακών πλατφορμών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αποδεικνύονται αποτελεσματικά εργαλεία που μπορούν να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να ξεπεράσουν αυτούς τους περιορισμούς, επιτρέποντας τη μεγαλύτερη διάδοση πληροφοριών και εκπαιδευτικών πόρων. Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας, οι εκπαιδευτικές πολιτικές πρέπει να ενθαρρύνουν τη μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των κυβερνητικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των ίδιων των εκπαιδευτικών, ώστε να διασφαλιστεί ότι η ετοιμότητα για καταστροφές αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της εκπαίδευσης σε όλα τα επίπεδα.

VET ΜΑΘΗΤΕΣ

Η πλειονότητα των εκπαιδευομένων που συμμετείχαν στην έρευνα (περίπου 71%) ανέφεραν ότι είχαν λάβει προηγούμενη εκπαίδευση στην ετοιμότητα για καταστροφές ή στις πρώτες βοήθειες, γεγονός που υποδηλώνει σχετικά στέρεες θεμελιώδεις γνώσεις στην ομάδα. Ωστόσο, όταν αναλύονται ανά χώρα, προκύπτουν αξιοσημείωτες διαφορές που πιθανώς αντανάκλουν συστημικές διαφορές στις εκπαιδευτικές στρατηγικές και τη διαθεσιμότητα εθνικών προγραμμάτων κατάρτισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Για παράδειγμα, στην Τουρκία, περισσότερα από τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων έχουν εκπαιδευτεί - πιθανώς λόγω των ισχυρότερων δημόσιων πολιτικών στον τομέα αυτό - ενώ στην Ισπανία, το ποσοστό πέφτει σχεδόν στο ένα τρίτο, υποδεικνύοντας την πιθανή ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της τοπικής ετοιμότητας. Αυτές οι αποκλίσεις δεν είναι ασήμαντες, καθώς αναδεικνύουν πιθανές ανισότητες στα επίπεδα ανθεκτικότητας σε διαφορετικούς εθνικούς πληθυσμούς φοιτητών.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της κατάρτισης, αν και υπάρχει σημαντική ποικιλία, εμφανίζονται σταθερά διάφορα βασικά θέματα: πρώτες βοήθειες, πυρασφάλεια, διαδικασίες ασφαλούς εκκένωσης και, σε μικρότερο βαθμό, η χρήση των συστημάτων επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης. Λιγότερο συχνά καλύπτονται, αν και κρίσιμα σημαντικά, η ψυχολογική υποστήριξη σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, η εκτίμηση κινδύνου και οι δεξιότητες επιβίωσης - στοιχεία απαραίτητα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων ή παρατεταμένων κρίσεων. Αυτή η ανισορροπία υποδηλώνει ότι πολλά υφιστάμενα προγράμματα μπορεί να επικεντρώνονται περισσότερο σε τακτικές άμεσης αντίδρασης παρά σε ολοκληρωμένες στρατηγικές ετοιμότητας και ανάκαμψης. Σε χώρες όπως η Λετονία και η Ισλανδία, ορισμένοι εκπαιδευόμενοι έχουν λάβει πιο προηγμένη, πολυπαραγοντική εκπαίδευση, γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη πιο ισχυρών ή ολοκληρωμένων πρωτοβουλιών σε αυτά τα πλαίσια.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η εξειδικευμένη εκπαίδευση, όπως η HEAT (εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε εχθρικό περιβάλλον) ή οι ειδικές θεματικές ενότητες, όπως τα κιτ σεισμού ή τα πρωτόκολλα καταφυγής, αναφέρθηκαν μόνο μερικές φορές. Αυτό μπορεί να σηματοδοτεί ένα κενό στην προσαρμοσμένη κατάρτιση για κινδύνους συγκεκριμένης περιοχής ή περιορισμένη ευαισθητοποίηση σε

εξειδικευμένα εργαλεία. Παρά το σχετικά υψηλό συνολικό ποσοστό προηγούμενης κατάρτισης, τα ευρήματα αυτά εγείρουν ερωτήματα σχετικά με την ποιότητα, τη συνάφεια και την προσαρμογή αυτών των εμπειριών στο πλαίσιο.

Όσον αφορά τις προτιμώμενες μορφές για μελλοντική κατάρτιση, οι εκπαιδευόμενοι δείχνουν μια ισχυρή προτίμηση στις τάξεις πρόσωπο με πρόσωπο, αλλά είναι σαφής η αυξανόμενη τάση προς υβριδικές ή πολυτροπικές προσεγγίσεις. Πολλοί ερωτηθέντες επέλεξαν συνδυασμούς που περιλαμβάνουν δια ζώσης μαθήματα, διαδικτυακά μαθήματα, εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα και υλικό αυτοεκπαίδευσης, αντανakλώντας την επιθυμία για ευέλικτες, δυναμικές και μαθητοκεντρικές εμπειρίες. Χώρες όπως η Λετονία και η Ισλανδία ξεχωρίζουν ιδιαίτερα για την υιοθέτηση ψηφιακών και μικτών τρόπων μάθησης, γεγονός που μπορεί να συνδέεται με την καλύτερη τεχνολογική υποδομή ή τη μεγαλύτερη εξοικείωση με τα ψηφιακά εκπαιδευτικά εργαλεία.

Μια ιδιαίτερα αξιοσημείωτη παρατήρηση είναι ότι οι εκπαιδευόμενοι τόσο από περιβάλλοντα πλούσια σε πόρους όσο και από περιβάλλοντα με περιορισμένους πόρους εκφράζουν ενδιαφέρον για πιο σύνθετες, μικτές μορφές κατάρτισης. Αυτό υποδηλώνει ένα υψηλό εγγενές κίνητρο για μάθηση, ακόμη και σε περιοχές όπου μπορεί να λείπει η υποδομή. Παρουσιάζει μια πολύτιμη ευκαιρία για τον σχεδιασμό κλιμακούμενων και ευαίσθητων στα συμφραζόμενα εκπαιδευτικών προγραμμάτων που αξιοποιούν αυτό το κίνητρο και διευρύνουν την πρόσβαση μέσω καινοτόμων μοντέλων παροχής.

Εν ολίγοις, ενώ πολλοί εκπαιδευόμενοι έχουν κάποια προηγούμενη κατάρτιση, αυτή ποικίλλει ευρέως σε βάθος και πεδίο εφαρμογής - και συχνά δίνει έμφαση στις επιχειρησιακές έναντι των στρατηγικών ικανοτήτων. Υπάρχει έντονο και σαφές ενδιαφέρον για πιο ολιστικές, προσιτές και πρακτικές μαθησιακές εμπειρίες. Αυτό δημιουργεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την εφαρμογή εκπαιδευτικών παρεμβάσεων που όχι μόνο μεταδίδουν γνώσεις αλλά ενδυναμώνουν πραγματικά τους εκπαιδευόμενους να ενεργούν αποτελεσματικά, να σκέφτονται κριτικά και να ανταποκρίνονται με αυτοπεποίθηση σε περιόδους κρίσης.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Τα τρέχοντα δεδομένα επικεντρώνονται στην προηγούμενη εκπαίδευση της κοινότητας της διασποράς σε θέματα ετοιμότητας για καταστροφές ή πρώτων βοηθειών, στα θέματα που καλύφθηκαν κατά την εν λόγω εκπαίδευση και στις προτιμώμενες μορφές για μελλοντική εκπαίδευση.

Ένα σημαντικό μέρος της διασποράς (111 από τους 136) έχει λάβει κάποια μορφή εκπαίδευσης για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών ή την παροχή πρώτων βοηθειών, με την πλειοψηφία να έχει υποβληθεί σε εκπαίδευση που περιλαμβάνει πυρασφάλεια, πρώτες βοήθειες, ψυχολογική υποστήριξη, δεξιότητες επιβίωσης και αξιολόγηση κινδύνου. Αυτό υποδηλώνει μια ευρεία έκθεση σε βασικές δεξιότητες διαχείρισης καταστροφών. Η εκπαίδευση συνήθως συνδυάζει τις πρώτες βοήθειες με την πυρασφάλεια, ενώ ένας μικρότερος αριθμός έχει λάβει εκπαίδευση σε πιο ολοκληρωμένα θέματα, όπως η εκτίμηση κινδύνου και η χρήση συστημάτων επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης.

Όσον αφορά τις προτιμώμενες μορφές κατάρτισης, υπάρχει σαφής προτίμηση στις διαδραστικές και ευέλικτες μεθόδους μάθησης, με σημαντικό αριθμό ατόμων να επιλέγουν συνδυασμό μαθημάτων δια ζώσης και διαδικτυακών μαθημάτων. Άλλες δημοφιλείς επιλογές περιλαμβάνουν εργαστήρια και διαδραστικές εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα, γεγονός που υποδηλώνει τη ζήτηση για ποικίλες και ελκυστικές μεθόδους κατάρτισης που επιτρέπουν στους εκπαιδευόμενους να έχουν πρόσβαση στο υλικό τόσο αυτοπροσώπως όσο και εξ αποστάσεως. Επιπλέον, επιλέχθηκε συχνά έντυπο υλικό ή πηγές αυτοδιδασκαλίας, γεγονός που υποδηλώνει ότι πολλά μέλη της διασποράς εκτιμούν τη δυνατότητα μελέτης με το δικό τους ρυθμό.

Συνοπτικά, η κοινότητα της διασποράς παρουσιάζει μια σταθερή βάση εκπαίδευσης σε θέματα ετοιμότητας για καταστροφές, ιδίως σε κρίσιμους τομείς όπως οι πρώτες βοήθειες και η πυρασφάλεια. Ωστόσο, υπάρχει σαφής προτίμηση για ένα μείγμα μορφών κατάρτισης που προσφέρουν ευελιξία και αλληλεπίδραση, επιτρέποντας στα άτομα να μαθαίνουν σύμφωνα με τις δικές τους ανάγκες και τα δικά τους χρονοδιαγράμματα.

C. ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

VET ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Όσον αφορά τις μαθησιακές ανάγκες, το 7,7% των εκπαιδευτικών δεν έχει λάβει καμία προηγούμενη κατάρτιση σε θέματα καταστροφών και πρώτων βοηθειών, ενώ οι υπόλοιποι έχουν εκπαιδευτεί σε αυτούς τους τομείς με κάποια ιδιότητα. Από αυτούς, το 42,6% έλαβε εκπαίδευση ως εκπαιδευτικός και το 49,7% εκπαιδεύτηκε ως φοιτητής. Αυτό υποδηλώνει ότι, ενώ οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί έχουν κάποιο επίπεδο κατάρτισης, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στη διαδεδομένη εκπαίδευση.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της εκπαίδευσης που έλαβαν, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί έχουν εκπαιδευτεί στις πρώτες βοήθειες (47%) και στην πυρασφάλεια (45,2%), ακολουθούμενοι από την αξιολόγηση κινδύνων και την αυτοεκτίμηση (περίπου 10-15%). Ωστόσο, θέματα όπως η ψυχολογική υποστήριξη σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, η χρήση των συστημάτων επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης και οι δεξιότητες επιβίωσης είναι λιγότερο διαδεδομένα, καθώς μόνο ένα μικρό ποσοστό των εκπαιδευτικών έλαβε εκπαίδευση σε αυτούς τους τομείς.

Όσον αφορά τα θέματα που οι εκπαιδευτικοί πιστεύουν ότι θα πρέπει να τύχουν μεγαλύτερης προσοχής στην εκπαίδευση για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών, τα πιο συχνά αναφερόμενα θέματα ήταν η πυρασφάλεια (περίπου 50%), οι πρώτες βοήθειες (45%) και η εκτίμηση κινδύνου (περίπου 30%). Υπήρξε επίσης έκκληση για περισσότερη εκπαίδευση σχετικά με την ασφαλή εκκένωση (25%), την ψυχολογική υποστήριξη (22%) και τη χρήση συστημάτων επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης (20%).

Τέλος, όταν ρωτήθηκαν σχετικά με τη συνάφεια της συμπερίληψης της χρήσης εξοπλισμού επιβίωσης στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, το 60% των εκπαιδευτικών πιστεύει ότι θα πρέπει να έχει μεγάλη συνάφεια, ενώ το 30% πιστεύει ότι θα πρέπει να έχει μέτρια συνάφεια. Αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της προετοιμασίας των εκπαιδευτικών όχι μόνο με θεωρητικές γνώσεις αλλά και με πρακτικές δεξιότητες που τους επιτρέπουν να διαχειρίζονται αποτελεσματικά καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

VET ΜΑΘΗΤΕΣ

Η πλειονότητα των εκπαιδευομένων που συμμετείχαν στην έρευνα (περίπου 71%) ανέφεραν ότι είχαν λάβει προηγούμενη εκπαίδευση στην ετοιμότητα για καταστροφές ή στις πρώτες βοήθειες, γεγονός που υποδηλώνει σχετικά στέρεες θεμελιώδεις γνώσεις στην ομάδα. Ωστόσο, όταν αναλύονται ανά χώρα, προκύπτουν αξιοσημείωτες διαφορές που πιθανώς αντανακλούν συστηματικές διαφορές στις εκπαιδευτικές στρατηγικές και τη διαθεσιμότητα εθνικών προγραμμάτων κατάρτισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Για παράδειγμα, στην Τουρκία, περισσότερα από τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων έχουν εκπαιδευτεί - ενδεχομένως λόγω των ισχυρότερων δημόσιων πολιτικών στον τομέα αυτό - ενώ στην Ισπανία, το ποσοστό αυτό μειώνεται σχεδόν στο ένα τρίτο, γεγονός που υποδεικνύει την πιθανή ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις για την ενίσχυση της τοπικής ετοιμότητας. Αυτές οι αποκλίσεις

δεν είναι ασήμαντες, καθώς αναδεικνύουν πιθανές ανισότητες στα επίπεδα ανθεκτικότητας σε διαφορετικούς εθνικούς πληθυσμούς φοιτητών.

Όσον αφορά το περιεχόμενο της κατάρτισης, αν και υπάρχει σημαντική ποικιλία, εμφανίζονται σταθερά διάφορα βασικά θέματα: πρώτες βοήθειες, πυρασφάλεια, διαδικασίες ασφαλούς εκκένωσης και, σε μικρότερο βαθμό, η χρήση των συστημάτων επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης. Λιγότερο συχνά καλύπτονται, αν και κρίσιμα σημαντικά, η ψυχολογική υποστήριξη σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, η εκτίμηση κινδύνου και οι δεξιότητες επιβίωσης - στοιχεία απαραίτητα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση σύνθετων ή παρατεταμένων κρίσεων. Αυτή η ανισορροπία υποδηλώνει ότι πολλά υφιστάμενα προγράμματα μπορεί να επικεντρώνονται περισσότερο σε τακτικές άμεσης αντίδρασης παρά σε ολοκληρωμένες στρατηγικές ετοιμότητας και ανάκαμψης. Σε χώρες όπως η Τουρκία και η Ισλανδία, ορισμένοι εκπαιδευόμενοι έχουν λάβει πιο προηγμένη, πολυπαραγοντική εκπαίδευση, γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη πιο ισχυρών ή ολοκληρωμένων πρωτοβουλιών σε αυτά τα πλαίσια.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η εξειδικευμένη εκπαίδευση, όπως η HEAT (εκπαίδευση ευαισθητοποίησης σε εχθρικό περιβάλλον) ή οι ειδικές θεματικές ενότητες, όπως τα κιτ σεισμού ή τα πρωτόκολλα καταφυγής, αναφέρθηκαν μόνο μερικές φορές. Αυτό μπορεί να σηματοδοτεί ένα κενό στην προσαρμοσμένη κατάρτιση για κινδύνους συγκεκριμένης περιοχής ή περιορισμένη ευαισθητοποίηση σε εξειδικευμένα εργαλεία. Παρά το σχετικά υψηλό συνολικό ποσοστό προηγούμενης κατάρτισης, τα ευρήματα αυτά εγείρουν ερωτήματα σχετικά με την ποιότητα, τη συνάφεια και την προσαρμογή αυτών των εμπειριών στο πλαίσιο.

Όσον αφορά τις προτιμώμενες μορφές για μελλοντική κατάρτιση, οι εκπαιδευόμενοι δείχνουν μια ισχυρή προτίμηση για δια ζώσης μαθήματα, αλλά είναι σαφής μια αυξανόμενη τάση προς υβριδικές ή πολυτροπικές προσεγγίσεις. Πολλοί ερωτηθέντες επέλεξαν συνδυασμούς που περιλαμβάνουν δια ζώσης μαθήματα, διαδικτυακά μαθήματα, εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα και υλικό αυτοεκπαίδευσης, αντανakλώντας την επιθυμία για ευέλικτες, δυναμικές και μαθητοκεντρικές εμπειρίες. Χώρες όπως η Λετονία και η Ισλανδία ξεχωρίζουν ιδιαίτερα για την υιοθέτηση ψηφιακών και μικτών τρόπων μάθησης, γεγονός που μπορεί να συνδέεται με την καλύτερη τεχνολογική υποδομή ή τη μεγαλύτερη εξοικείωση με τα ψηφιακά εκπαιδευτικά εργαλεία.

Μια ιδιαίτερα αξιοσημείωτη παρατήρηση είναι ότι οι εκπαιδευόμενοι τόσο από περιβάλλοντα πλούσια σε πόρους όσο και από περιβάλλοντα με περιορισμένους πόρους εκφράζουν ενδιαφέρον για πιο σύνθετες, μικτές μορφές κατάρτισης. Αυτό υποδηλώνει ένα υψηλό εσωτερικό κίνητρο για μάθηση, ακόμη και σε περιοχές όπου μπορεί να λείπουν οι υποδομές. Παρουσιάζει μια πολύτιμη ευκαιρία για το σχεδιασμό κλιμακούμενων και ευαίσθητων στα συμφραζόμενα προγραμμάτων κατάρτισης που αξιοποιούν αυτό το κίνητρο και διευρύνουν την πρόσβαση μέσω καινοτόμων μοντέλων παροχής.

Εν ολίγοις, ενώ πολλοί εκπαιδευόμενοι έχουν κάποια προηγούμενη κατάρτιση, αυτή ποικίλλει ευρέως σε βάθος και πεδίο εφαρμογής - και συχνά δίνει έμφαση στις επιχειρησιακές έναντι των στρατηγικών ικανοτήτων. Υπάρχει έντονο και σαφές ενδιαφέρον για πιο ολιστικές, προσιτές και πρακτικές μαθησιακές εμπειρίες. Αυτό δημιουργεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την εφαρμογή εκπαιδευτικών παρεμβάσεων που όχι μόνο μεταδίδουν γνώσεις αλλά ενδυναμώνουν πραγματικά τους εκπαιδευόμενους να ενεργούν αποτελεσματικά, να σκέφτονται κριτικά και να ανταποκρίνονται με αυτοπεποίθηση σε περιόδους κρίσης.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Τα δεδομένα αναδεικνύουν τις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες της διασποράς όσον αφορά την ετοιμότητα για καταστροφές. Τα βασικά θέματα ενδιαφέροντος στις διάφορες χώρες περιλαμβάνουν τις πρώτες βοήθειες, τις δεξιότητες επιβίωσης, την επικοινωνία έκτακτης ανάγκης και την εκτίμηση

κινδύνου. Τα θέματα αυτά υποδηλώνουν μια ευρεία κατανόηση της σημασίας της προετοιμασίας για διάφορα σενάρια καταστροφών, δίνοντας έμφαση τόσο στην πρακτική όσο και στη θεωρητική γνώση. Ειδικότερα, οι πρώτες βοήθειες παραμένουν ο τομέας που ζητείται περισσότερο για περαιτέρω μάθηση, καθώς είναι ζωτικής σημασίας για την άμεση ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η ψυχολογική υποστήριξη σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης αποτελεί επίσης μια αυξανόμενη εστίαση, αν και κατατάσσεται ελαφρώς χαμηλότερα σε σημασία σε σύγκριση με τις σωματικές δεξιότητες επιβίωσης.

Εξετάζοντας τις συγκεκριμένες χώρες, η Ισλανδία ξεχωρίζει με έντονο ενδιαφέρον για την άμεση αντίδραση, τις δεξιότητες επιβίωσης και την αξιολόγηση κινδύνων, πιθανότατα λόγω της ευπάθειας της χώρας σε φυσικές καταστροφές όπως οι ηφαιστειακές εκρήξεις. Η Λετονία δείχνει προτίμηση στις πρώτες βοήθειες, την ψυχολογική υποστήριξη και την ασφαλή εκκένωση, πιθανώς λόγω της έκθεσης της χώρας σε ακραία καιρικά φαινόμενα. Η Κύπρος αντανakλά παρόμοια ανησυχία για τις πρώτες βοήθειες, την ασφαλή εκκένωση και τις δεξιότητες επιβίωσης, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους από δασικές πυρκαγιές και σεισμούς. Η Ουκρανία παρουσιάζει ένα ευρύ φάσμα αναγκών, με έμφαση στην άμεση ανταπόκριση και την ψυχολογική υποστήριξη, πιθανώς επηρεασμένη από τη συνεχιζόμενη σύγκρουση και τις συναφείς καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Εν τω μεταξύ, η Τουρκία δίνει προτεραιότητα στην πρόληψη των κινδύνων και στις πρώτες βοήθειες, πράγμα λογικό λόγω των συχνών σεισμών και φυσικών καταστροφών της χώρας.

Όσον αφορά τους τύπους των πόρων που θεωρούνται πιο χρήσιμοι για τη μάθηση, υπάρχει σαφής προτίμηση στις εφαρμογές για κινητά τηλέφωνα, οι οποίες ξεχωρίζουν σε όλες τις χώρες, ακολουθούμενες από τα εκπαιδευτικά βίντεο και τις προσομοιώσεις. Αυτοί οι πόροι προτιμώνται για την προσβασιμότητά τους και την ικανότητά τους να προσφέρουν διαδραστικές, πρακτικές μαθησιακές εμπειρίες. Τα έντυπα εγχειρίδια και τα διαδικτυακά σεμινάρια αναφέρονται επίσης, αλλά σε μικρότερο βαθμό. Αυτό αντικατοπτρίζει την τάση προς τη χρήση ψηφιακών πλατφορμών για την εκπαίδευση σε θέματα ετοιμότητας για καταστροφές, καθώς επιτρέπουν πιο ευέλικτες και ελκυστικές μεθόδους μάθησης.

Συμπερασματικά, η διασπορά σε όλες αυτές τις χώρες αναζητά εκπαιδευτικούς πόρους που συνδυάζουν θεωρητικές γνώσεις με πρακτικές δεξιότητες, με σαφή έμφαση στις πρώτες βοήθειες, την επικοινωνία έκτακτης ανάγκης και τις δεξιότητες επιβίωσης. Η αυξανόμενη εστίαση στην ψυχολογική υποστήριξη κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης είναι επίσης εμφανής, αναδεικνύοντας μια στροφή προς μια πιο ολιστική προσέγγιση της ετοιμότητας για καταστροφές. Επιπλέον, υπάρχει έντονη προτίμηση σε ψηφιακά και διαδραστικά εργαλεία μάθησης, όπως εφαρμογές για κινητά και εκπαιδευτικά βίντεο, ώστε να καταστεί η εκπαίδευση αυτή πιο προσιτή και αποτελεσματική.

D. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΣΩΣΗΣ

VET ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Τα δεδομένα που προέκυψαν σχετικά με τη συμπερίληψη των δεξιοτήτων διάσωσης ζωής στην ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών στο πλαίσιο της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (EEK) αντικατοπτρίζουν μια γενική προσέγγιση ως προς την αναγκαιότητα μιας ολοκληρωμένης εκπαίδευσης στον τομέα αυτό. Μέσω της έρευνας που διεξήχθη σε έξι χώρες - Ισπανία, Τουρκία, Λετονία, Κύπρος, Ουκρανία και Ισλανδία - προσδιορίστηκαν θεμελιώδεις δεξιότητες όπως τεχνικές ασφαλούς εκκένωσης, καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ), πρώτες βοήθειες για εγκαύματα και τραύματα, ψυχολογικές πρώτες βοήθειες, χρήση εξοπλισμού επιβίωσης και δράση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Σε γενικές γραμμές, οι πρακτικές δεξιότητες που σχετίζονται με την εκκένωση και την ΚΑΡΠΑ έλαβαν σημαντική προσοχή και θεωρήθηκαν πολύ σημαντικές από την πλειοψηφία των ερωτηθέντων,

ιδίως σε χώρες όπως η Ουκρανία και η Ισλανδία. Αυτό δείχνει μια σαφή προτεραιότητα για την προετοιμασία των μαθητών ώστε να παρεμβαίνουν αποτελεσματικά κατά τα αρχικά στάδια μιας καταστροφής, όταν οι άμεσες ενέργειες είναι ζωτικής σημασίας για τη διάσωση ζωών. Ομοίως, οι πρώτες βοήθειες για εγκαύματα και τραύματα και η χρήση εξοπλισμού επιβίωσης θεωρούνται επίσης απαραίτητες, ιδίως στη Λετονία και την Ισπανία, όπου η ικανότητα αντιμετώπισης κοινών τραυματισμών κατά τη διάρκεια καταστάσεων καταστροφής εκτιμάται ιδιαίτερα.

Από την άλλη πλευρά, δεξιότητες όπως οι ψυχολογικές πρώτες βοήθειες και η επικοινωνία έκτακτης ανάγκης, αν και δεν είναι τόσο διαδεδομένες όσο οι φυσικές δεξιότητες, εξακολουθούν να θεωρούνται σημαντικά στοιχεία για μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση καταστροφών. Σε χώρες όπως η Κύπρος και η Ουκρανία, έχει αναγνωριστεί σημαντικά η σημασία των ψυχολογικών πρώτων βοηθειών, γεγονός που αντικατοπτρίζει μια βαθύτερη κατανόηση των συναισθηματικών επιπτώσεων που μπορούν να προκαλέσουν οι καταστροφές. Η εστίαση αυτή υποδηλώνει τη σημασία όχι μόνο της παροχής ιατρικής περίθαλψης αλλά και της υποστήριξης των θυμάτων από συναισθηματική άποψη, ενισχύοντας την ιδέα ότι η αντιμετώπιση των καταστροφών πρέπει να είναι πολύπλευρη και να μην επικεντρώνεται αποκλειστικά στη φυσική παρέμβαση.

Τέλος, η ικανότητα ανάληψης δράσης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης έχει επίσης επισημανθεί σε αρκετές χώρες, με ιδιαίτερη έμφαση στην Ισπανία και τη Λετονία, γεγονός που υποδηλώνει ότι τα εκπαιδευτικά συστήματα στις χώρες αυτές αναγνωρίζουν τη σημασία της εκπαίδευσης των σπουδαστών όχι μόνο σε τεχνικές γνώσεις αλλά και στην ικανότητα λήψης γρήγορων και αποτελεσματικών αποφάσεων υπό πίεση.

Συμπερασματικά, τα δεδομένα αντικατοπτρίζουν μια κοινή τάση σύμφωνα με την οποία εκτιμάται η εκπαίδευση σε βασικές δεξιότητες διάσωσης για σενάρια καταστροφών, με ιδιαίτερη προσοχή στις τεχνικές εκκένωσης, την καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση και τις πρώτες βοήθειες. Ταυτόχρονα, η συμπερίληψη ψυχολογικών και επικοινωνιακών ικανοτήτων αντικατοπτρίζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που υπερβαίνει τις φυσικές δεξιότητες, αντιμετωπίζοντας τις συναισθηματικές και επικοινωνιακές ανάγκες των θυμάτων καταστροφών. Αυτή η επισκόπηση υπογραμμίζει την ανάγκη για ένα πρόγραμμα σπουδών ΕΕΚ που προετοιμάζει τους μελλοντικούς επαγγελματίες όχι μόνο με τεχνικές δεξιότητες αλλά και με ικανότητες διαχείρισης συναισθημάτων και επικοινωνιακής δυναμικής σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, εξασφαλίζοντας μια πληρέστερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των καταστροφών.

VET ΜΑΘΗΤΕΣ

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν μια ισχυρή και διαδεδομένη επιθυμία μεταξύ των εκπαιδευομένων να αποκτήσουν δεξιότητες διάσωσης ζωής, ιδίως σε τομείς όπως τεχνικές ασφαλούς εκκένωσης, ΚΑΡΠΑ, επικοινωνία έκτακτης ανάγκης, πρώτες βοήθειες για εγκαύματα και τραύματα και ψυχολογικές πρώτες βοήθειες. Το ενδιαφέρον αυτό αντικατοπτρίζει την αυξανόμενη αναγνώριση της σημασίας της ετοιμότητας για την αποτελεσματική διαχείριση των καταστροφών και τα αποτελέσματα δείχνουν διαφορετικά επίπεδα ζήτησης σε διάφορες χώρες, αν και η γενική τάση δείχνει μια καθολική ανάγκη για αυτές τις δεξιότητες.

Σημαντικός αριθμός εκπαιδευομένων εξέφρασε την ανάγκη για εκπαίδευση σε τεχνικές ασφαλούς εκκένωσης. Μεταξύ των ερωτηθέντων, ένα μεγάλο ποσοστό αναζητούσε βασικές γνώσεις, ενώ πολλοί άλλοι ενδιαφέρονταν για πιο μεσαίου επιπέδου δεξιότητες. Αυτό υποδηλώνει μια κοινή συνειδητοποίηση της σημασίας της κατανόησης του τρόπου ασφαλούς εκκένωσης σε περίπτωση καταστροφής. Υπάρχει αξιοσημείωτο ενδιαφέρον σε όλες τις χώρες, με ορισμένους ερωτηθέντες να δηλώνουν την ανάγκη για πιο προχωρημένες γνώσεις, ιδίως σε περιοχές όπου η συχνότητα και η σοβαρότητα των καταστροφών μπορεί να είναι υψηλότερη.

Η ΚΑΡΠΑ (Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση) αναδείχθηκε ως μια άλλη ιδιαίτερα επιθυμητή δεξιότητα διάσωσης ζωής. Η ζήτηση για εκπαίδευση στην ΚΑΡΠΑ ήταν ευρέως διαδεδομένη, με τους εκπαιδευόμενους από όλες τις περιοχές να δείχνουν προτίμηση για βασικά μαθήματα ΚΑΡΠΑ, ακολουθούμενη από σημαντικό αριθμό ενδιαφερομένων για ενδιάμεση εκπαίδευση. Η τάση αυτή αντανακλά την κρίσιμη σημασία της ΚΑΡΠΑ για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών υγείας, όπου η άμεση δράση μπορεί να σώσει ζωές. Μια μικρότερη ομάδα ερωτηθέντων εξέφρασε επίσης ενδιαφέρον για πιο προχωρημένες τεχνικές ΚΑΡΠΑ, υποδηλώνοντας την επίγνωση της ανάγκης για εξειδικευμένη εκπαίδευση σε ορισμένα πλαίσια.

Οι δεξιότητες επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης είχαν επίσης προτεραιότητα από τους εκπαιδευόμενους, αντανακλώντας τον ουσιαστικό ρόλο που διαδραματίζει η αποτελεσματική επικοινωνία κατά την αντιμετώπιση καταστροφών. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων προτίμησε εκπαίδευση βασικού και μεσαίου επιπέδου, αναγνωρίζοντας τη σημασία της διατήρησης σαφών διαύλων επικοινωνίας κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Η δεξιότητα αυτή είναι ζωτικής σημασίας για το συντονισμό των προσπαθειών, τη διάδοση των προειδοποιήσεων και τη διασφάλιση ότι οι άνθρωποι είναι ενημερωμένοι και σε θέση να ανταποκριθούν κατάλληλα στα εξελισσόμενα γεγονότα.

Οι δεξιότητες παροχής πρώτων βοηθειών, ιδίως πρώτων βοηθειών για εγκαύματα και τραύματα, αναφέρθηκαν σταθερά ως απαραίτητες. Οι περισσότεροι εκπαιδευόμενοι επιδίωξαν βασική εκπαίδευση, ενώ μια μικρότερη ομάδα ενδιαφέρθηκε για πιο προχωρημένες τεχνικές πρώτων βοηθειών. Αυτό ευθυγραμμίζεται με την ανάγκη για άμεση φροντίδα μετά από καταστροφές, όπου τραυματισμοί όπως εγκαύματα και τραύματα είναι συνηθισμένοι. Η επιθυμία για αυτές τις δεξιότητες αναδεικνύει τη σημασία της παροχής προσιτής εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών για να διασφαλιστεί ότι τα άτομα μπορούν να διαχειριστούν αποτελεσματικά τους τραυματισμούς μέχρι να φτάσει η επαγγελματική βοήθεια.

Τέλος, η ανάγκη για ψυχολογικές πρώτες βοήθειες ήταν αξιοσημείωτη, με πολλούς ερωτηθέντες να εκφράζουν ενδιαφέρον για την απόκτηση δεξιοτήτων υποστήριξης άλλων μετά από τραυματικά γεγονότα. Οι ψυχολογικές πρώτες βοήθειες αναγνωρίζονται όλο και περισσότερο ως κρίσιμο στοιχείο της ετοιμότητας για καταστροφές, καθώς η ψυχική υγεία και η συναισθηματική υποστήριξη είναι απαραίτητες κατά τη διάρκεια και μετά από κρίσεις. Οι εκπαιδευόμενοι από όλες τις περιοχές έδειξαν έντονη προτίμηση για εκπαίδευση βασικού και μεσαίου επιπέδου στις ψυχολογικές πρώτες βοήθειες, αναγνωρίζοντας τη σημασία της για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την υποστήριξη των πληγέντων ατόμων.

Συνοπτικά, τα ευρήματα της έρευνας καταδεικνύουν μια σαφή ζήτηση για δεξιότητες διάσωσης σε διάφορους τομείς, με τους εκπαιδευόμενους να δίνουν σταθερά προτεραιότητα στην πρακτική και προσιτή κατάρτιση στην ΚΑΡΠΑ, στις διαδικασίες εκκένωσης, στην επικοινωνία έκτακτης ανάγκης, στις πρώτες βοήθειες και στην ψυχολογική υποστήριξη. Αυτό αντανακλά την ευρεία αναγνώριση της ανάγκης για ολοκληρωμένη ετοιμότητα, όχι μόνο για τη σωματική επιβίωση αλλά και για την ψυχική ευεξία σε σενάρια καταστροφών. Τα αποτελέσματα αυτά υπογραμμίζουν τη σημασία της εφαρμογής προγραμμάτων κατάρτισης που εφοδιάζουν τα άτομα με τις απαραίτητες δεξιότητες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, την προώθηση της ανθεκτικότητας της κοινότητας και την ενίσχυση της συνολικής ικανότητας διαχείρισης κρίσεων.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν σχετικά με τις επιθυμητές δεξιότητες διάσωσης μεταξύ των ομογενών αντικατοπτρίζουν ένα έντονο ενδιαφέρον για την απόκτηση πρακτικών και κρίσιμων δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η πιο συχνά επιλεγμένη δεξιότητα σε όλες τις χώρες είναι η ΚΑΡΠΑ (Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση), με την Ισλανδία να παρουσιάζει τη

μεγαλύτερη ζήτηση γι' αυτήν (27 απαντήσεις). Αυτό είναι λογικό, λαμβάνοντας υπόψη την καθολική σημασία της ΚΑΡΠΑ στη διάσωση ζωών κατά τη διάρκεια καρδιακών επειγόντων περιστατικών. Οι άλλες χώρες ακολουθούν από κοντά, με τη Λετονία και την Κύπρο να δείχνουν επίσης παρόμοια επίπεδα ενδιαφέροντος για την ΚΑΡΠΑ.

Η επικοινωνία έκτακτης ανάγκης είναι επίσης ένας βασικός τομέας στον οποίο η διασπορά επιδιώκει να ενισχύσει τις δεξιότητές της. Αν και δεν είναι τόσο δημοφιλής όσο η ΚΑΡΠΑ, παραμένει προτεραιότητα σε όλες τις χώρες, με την Ισλανδία να έχει και πάλι τον μεγαλύτερο αριθμό ατόμων που την έθεσαν ως προτεραιότητα (27 απαντήσεις). Αυτό υποδηλώνει την κατανόηση της σημασίας της επικοινωνίας κατά τη διάρκεια των καταστροφών, ιδίως κατά τον συντονισμό των προσπαθειών μετά την κρίση.

Όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες για εγκαύματα και πληγές, μια κρίσιμη δεξιότητα σε διάφορους τύπους έκτακτης ανάγκης, η διασπορά δείχνει σημαντικό ενδιαφέρον, με την Ισλανδία και την Ουκρανία να έχουν τις περισσότερες απαντήσεις σε αυτή την κατηγορία (28 και 19, αντίστοιχα). Αυτό πιθανόν να οφείλεται στους υψηλούς κινδύνους που συνδέονται με φυσικές καταστροφές και βιομηχανικά ατυχήματα που μπορούν να προκαλέσουν εγκαύματα και τραύματα που απαιτούν άμεση αντιμετώπιση.

Τέλος, η ψυχολογική πρώτη βοήθεια, η οποία επικεντρώνεται στην παροχή άμεσης υποστήριξης της ψυχικής υγείας κατά τη διάρκεια και μετά από μια καταστροφή, παρουσιάζει διαφορετικά επίπεδα ενδιαφέροντος. Επισημαίνεται ιδιαίτερα στην Ισλανδία (26 απαντήσεις) και την Ουκρανία (16 απαντήσεις), υποδεικνύοντας την αυξανόμενη αναγνώριση της σημασίας της ψυχικής υγείας παράλληλα με τη σωματική υγεία σε σενάρια καταστροφών. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι ο τομέας αυτός εξακολουθεί να έχει κάπως μικρότερη προτεραιότητα σε σύγκριση με τις πιο άμεσες δεξιότητες διάσωσης της ζωής, όπως η ΚΑΡΠΑ και οι πρώτες βοήθειες.

Συμπερασματικά, η επιθυμία της διασποράς για δεξιότητες διάσωσης επικεντρώνεται περισσότερο στην ΚΑΡΠΑ, στις πρώτες βοήθειες για εγκαύματα και πληγές, στην επικοινωνία έκτακτης ανάγκης και στις ψυχολογικές πρώτες βοήθειες. Το ενδιαφέρον για αυτές τις δεξιότητες ποικίλλει ανά χώρα, αλλά συνολικά, η διασπορά επιδεικνύει έντονη ευαισθητοποίηση για τη σημασία τόσο της σωματικής όσο και της ψυχολογικής ετοιμότητας σε καταστάσεις καταστροφών. Τα δεδομένα δείχνουν σαφώς την εστίαση τόσο σε πρακτικές, σωτήριες για τη ζωή δεξιότητες και στρατηγικές επικοινωνίας, όσο και στην αυξανόμενη αναγνώριση της υποστήριξης της ψυχικής υγείας στη διαχείριση κρίσεων.

Ε. ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

VET ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Η ανάλυση της ενότητας σχετικά με τις γνώσεις και τις στάσεις απέναντι στις καταστροφές παρέχει σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την αντιλαμβανόμενη ασφάλεια, την ετοιμότητα και τα κίνητρα των εκπαιδευτικών ΕΕΚ σε έξι ευρωπαϊκές χώρες όσον αφορά την αντιμετώπιση καταστροφών. Τα δεδομένα υποδεικνύουν μια γενική αίσθηση περιορισμένης εμπιστοσύνης στη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, τόσο σε ατομικό όσο και σε θεσμικό επίπεδο, καθώς και σημαντική διαφοροποίηση στα κίνητρα για περαιτέρω κατάρτιση.

Όταν ρωτήθηκαν πόσο ασφαλείς αισθάνονται όταν ανταποκρίνονται σε μια καταστροφή, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων αξιολόγησε την αυτοπεποίθησή τους ως μέτρια (54,8%) ή χαμηλή (20,6%). Μόνο ένα οριακό ποσοστό - 3,9% - θεώρησε ότι αισθάνεται «πολύ ασφαλής». Οι διαφορές σε επίπεδο

χώρας είναι αξιοσημείωτες: για παράδειγμα, η Ισπανία παρουσιάζει σχετικά υψηλότερη αντιλαμβανόμενη ασφάλεια, με 16 από τους 28 ερωτηθέντες να αξιολογούν την εμπιστοσύνη τους ως "πολύ υψηλή" ή "υψηλή". Αντίθετα, η Ουκρανία και η Ισλανδία εμφανίζουν σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα αντιλαμβανόμενης ασφάλειας, με τους περισσότερους συμμετέχοντες να επιλέγουν «μέτρια» ή «χαμηλή». Η Ουκρανία ξεχωρίζει με περισσότερους από τους μισούς συμμετέχοντες (15 από τους 29) να αξιολογούν την αίσθηση της ασφάλειάς τους ως "χαμηλή".

Όσον αφορά την ετοιμότητα των μαθητών για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, οι αντιλήψεις είναι κάπως πιο αισιόδοξες, αλλά εξακολουθούν να είναι μέτριες συνολικά. Μόνο το 19,4% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι οι φοιτητές τους είναι "πολύ καλά προετοιμασμένοι", ενώ το 40% τους αξιολογεί ως "πολύ" προετοιμασμένους. Και πάλι, οι τάσεις των χωρών διαφέρουν: Η Ισπανία επιδεικνύει το υψηλότερο επίπεδο εμπιστοσύνης, με 25 από τους 28 ερωτηθέντες να δηλώνουν ότι οι φοιτητές τους είναι «πολύ» ή «πολύ» προετοιμασμένοι. Στο άλλο άκρο του φάσματος, η Ουκρανία και η Ισλανδία αντικατοπτρίζουν μεγαλύτερη αβεβαιότητα ή αμφιβολία, με σημαντικό μέρος των απαντήσεων να εμπίπτει στο εύρος "μέτρια" ή "χαμηλή".

Η ετοιμότητα των θεσμικών οργάνων για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης προκαλεί επίσης ανησυχίες. Μόνο το 8,4% των συμμετεχόντων θεωρεί ότι το ίδρυμά τους είναι «πολύ καλά» προετοιμασμένο, ενώ περισσότεροι από τους μισούς - 54,2% - αξιολογούν τη θεσμική ετοιμότητα ως απλώς «μέτρια». Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ισπανία και η Τουρκία παρουσιάζουν κάπως καλύτερη αντίληψη της θεσμικής ετοιμότητας σε σύγκριση με την Ουκρανία, όπου ένας σημαντικός αριθμός (8 στους 29) σημείωσε «χαμηλή ετοιμότητα».

Ίσως ο πιο κρίσιμος δείκτης προκύπτει από την ερώτηση σχετικά με τα κίνητρα για την εκπαίδευση σε θέματα ευαισθητοποίησης και αντιμετώπισης καταστροφών. Εδώ, τα δεδομένα αντικατοπτρίζουν ένα γενικά χαμηλό επίπεδο κινήτρων σε όλο το δείγμα: μόνο το 1,3% επέλεξε «πολύ υψηλό» και το 8,4% επέλεξε «υψηλό», ενώ 83 από τους 155 (53,5%) δήλωσαν χαμηλό επίπεδο κινήτρων. Είναι εντυπωσιακό ότι στη Λετονία, την Κύπρο και την Ουκρανία, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων δήλωσε «χαμηλά κίνητρα» (26, 16 και 18 αντίστοιχα), γεγονός που υποδηλώνει πιθανή αποδέσμευση ή έλλειψη αντιλαμβανόμενης σημασίας. Εξάιρεση αποτελεί η Ισλανδία, η οποία παρουσιάζει σχετικά υψηλότερη δέσμευση, με 5 ερωτηθέντες να επιλέγουν "υψηλή" και κανέναν να μην αναφέρει "χαμηλή" κινητοποίηση.

Συμπερασματικά, τα ευρήματα αποκαλύπτουν μια γενική έλλειψη εμπιστοσύνης και ετοιμότητας μεταξύ των εκπαιδευτικών και των ιδρυμάτων απέναντι σε σενάρια καταστροφών, καθώς και περιορισμένα κίνητρα για επιπρόσθετη κατάρτιση. Αυτό αποτελεί σημαντική πρόκληση για την ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών στα συστήματα ΕΕΚ. Ενώ ορισμένες χώρες, όπως η Ισπανία, φαίνεται να είναι πιο προνοητικές και με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, ένα σημαντικό μέρος των ερωτηθέντων σε άλλες χώρες εκφράζει αβεβαιότητα τόσο για τις προσωπικές όσο και για τις θεσμικές ικανότητες. Τα αποτελέσματα αυτά υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις για τη βελτίωση των εκπαιδευτικών πλαισίων, την ενίσχυση των θεσμικών πρωτοκόλλων έκτακτης ανάγκης και την προώθηση μιας ισχυρότερης κουλτούρας ετοιμότητας και δέσμευσης τόσο μεταξύ των εκπαιδευτικών όσο και των σπουδαστών.

ΥΕΤ ΜΑΘΗΤΕΣ

Τα στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει μια ευρέως διαδεδομένη αντίληψη ότι κάποιος έχει μέτριο επίπεδο γνώσεων σχετικά με πιθανές καταστροφές στον τόπο διαμονής του. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες βαθμολόγησαν τους εαυτούς τους σε μέτρια επίπεδα όσον αφορά την αίσθηση ενημέρωσης. Αυτό μπορεί να ερμηνευθεί ως βασική επίγνωση των κινδύνων, αλλά υποδηλώνει επίσης περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την ειδική κατάρτιση ή την πρόσβαση σε σαφέστερες, πιο προσιτές πληροφορίες.

Εξετάζοντας τα κίνητρα για τη συμμετοχή σε δραστηριότητες ετοιμότητας για καταστροφές, οι προσωπικοί λόγοι, όπως η προστασία της οικογένειας και το γενικό ενδιαφέρον για το θέμα, κυριαρχούν, ακολουθούμενοι από την πολιτική ευθύνη και, σε μικρότερο βαθμό, από ακαδημαϊκές ή εργασιακές απαιτήσεις. Αυτό το εύρος των κινήτρων υποδηλώνει ότι οι προσπάθειες κατάρτισης πρέπει να είναι ευρείες και ευέλικτες, καλύπτοντας τόσο τα προσωπικά όσο και τα κοινωνικά ενδιαφέροντα. Σε ορισμένες χώρες, όπως η Τουρκία, οι απαντήσεις δείχνουν έναν πλουσιότερο και συχνότερο συνδυασμό αυτών των παραγόντων, ο οποίος μπορεί να συνδέεται με προηγούμενες εμπειρίες ή με μεγαλύτερη διαθεσιμότητα επίσημης κατάρτισης στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά τον οικιακό σχεδιασμό καταστροφών, ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού δεν έχει ακόμη εξετάσει σοβαρά αυτό το βήμα. Ωστόσο, υπάρχει ένας αξιοσημείωτος αριθμός ατόμων που ευαισθητοποιούνται περισσότερο ή έχουν ήδη καταρτίσει ένα σχέδιο. Στην Ισλανδία, για παράδειγμα, ένα αξιοσημείωτο ποσοστό των ερωτηθέντων ανέφερε ότι έχει σκεφτεί ένα σχέδιο καταστροφής, ενδεχομένως λόγω της συχνότερης έκθεσης σε φυσικούς κινδύνους.

Όσον αφορά το πόσο καλά προετοιμασμένες θεωρούνται οι κοινότητες, οι περισσότερες απαντήσεις εμπίπτουν στο μέτριο εύρος - δεν υπάρχει σαφής αίσθηση ότι είναι εντελώς απροετοίμαστες, αλλά δεν υπάρχει επίσης πλήρης εμπιστοσύνη στις συλλογικές δυνατότητες αντιμετώπισης. Από αυτή την άποψη, ξεχωρίζει η Κύπρος, όπου ένα σημαντικό ποσοστό των ανθρώπων θεωρεί ότι οι κοινότητές τους είναι ελάχιστα ή καθόλου προετοιμασμένες, γεγονός που υπογραμμίζει την πιθανή ανάγκη ενίσχυσης της τοπικής οργάνωσης ή της θεσμικής επικοινωνίας σε περιβάλλοντα έκτακτης ανάγκης.

Τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι ενώ υπάρχει γενική ευαισθητοποίηση για τους κινδύνους καταστροφών και θετική στάση απέναντι στην εκπαίδευση και τον σχεδιασμό, εξακολουθούν να υπάρχουν κενά στην αντίληψη της ετοιμότητας τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Η προσαρμογή των στρατηγικών εκπαίδευσης και επικοινωνίας στα πραγματικά κίνητρα των ανθρώπων, παράλληλα με την ενίσχυση της οργάνωσης σε κοινωνικό επίπεδο, αποτελούν βασικά στοιχεία για την οικοδόμηση μιας πιο ανθεκτικής κοινωνίας.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Τα δεδομένα αντικατοπτρίζουν ένα ποικίλο επίπεδο γνώσεων και ετοιμότητας σχετικά με τις καταστροφές μεταξύ των ερωτηθέντων, αναδεικνύοντας τόσο την αναγνώριση της σημασίας της ετοιμότητας για καταστροφές όσο και ορισμένα κενά στην πραγματική ετοιμότητα. Ένα σημαντικό ποσοστό ατόμων σε όλες τις περιοχές αισθάνεται κάπως ενημερωμένο για τις πιθανές καταστροφές στην περιοχή του, αν και εξακολουθούν να υπάρχουν πολλοί που θεωρούν ότι δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι. Η τάση δείχνει ότι ενώ οι άνθρωποι αναγνωρίζουν τη σημασία της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικό κενό στην πλήρη κατανόηση των κινδύνων και στην ανάλογη προετοιμασία.

Όσον αφορά τα κίνητρα για τη συμμετοχή σε εκπαίδευση ετοιμότητας για καταστροφές, η προσωπική και οικογενειακή προστασία είναι μακράν ο πιο συνηθισμένος λόγος για την αναζήτηση γνώσεων και δεξιοτήτων. Αυτό δείχνει ότι το πρωταρχικό κίνητρο για την ετοιμότητα για καταστροφές είναι η προσωπική ασφάλεια και η ευημερία των αγαπημένων προσώπων. Παράλληλα, πολλά άτομα παρακινούνται από το αίσθημα της πολιτικής και κοινωνικής ευθύνης, γεγονός που δείχνει ότι οι άνθρωποι ενδιαφέρονται όχι μόνο για τη δική τους ασφάλεια αλλά και για την ασφάλεια των γύρω τους. Η προηγούμενη εμπειρία από καταστροφές είναι επίσης σημαντικός παράγοντας που παρακινεί τα άτομα να συμμετάσχουν στην εκπαίδευση, με τα άτομα που έχουν πληγεί άμεσα από προηγούμενα γεγονότα να δείχνουν αυξημένη ευαισθητοποίηση για την ανάγκη ετοιμότητας.

Παρόλα αυτά, η πραγματική εφαρμογή των σχεδίων καταστροφών σε επίπεδο νοικοκυριού είναι κάπως ασυνεπής. Ενώ ένα μεγάλο ποσοστό των ερωτηθέντων από ορισμένες περιοχές έχουν εξετάσει ή αναπτύξει σχέδια καταστροφών για τα σπίτια τους, άλλοι δείχνουν μικρή δέσμευση με αυτό το κρίσιμο βήμα. Αυτή η ανομοιογένεια αναδεικνύει ένα χάσμα μεταξύ της θεωρητικής γνώσης ή ανησυχίας και της πρακτικής εφαρμογής των μέτρων ετοιμότητας. Είναι σαφές ότι ενώ τα άτομα γνωρίζουν γενικά τη σημασία της προετοιμασίας, πολλοί δεν έχουν λάβει συγκεκριμένα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα σπίτια και οι οικογένειές τους είναι έτοιμα για μια πιθανή καταστροφή.

Όσον αφορά την ετοιμότητα της κοινότητας, τα περισσότερα άτομα πιστεύουν ότι οι κοινότητές τους είναι κάπως προετοιμασμένες, αλλά υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό που πιστεύει ότι οι κοινότητές τους δεν είναι επαρκώς έτοιμες να ανταποκριθούν σε μια καταστροφή. Αυτό υποδηλώνει μια γενική αίσθηση ανησυχίας σχετικά με τη συλλογική ετοιμότητα των κοινοτήτων, παρά τις προσωπικές προσπάθειες να είναι έτοιμες.

Γ. ΠΗΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

VET ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Η ανάλυση της ενότητας «Πηγές πληροφόρησης» αποκαλύπτει ένα πολύπλοκο τοπίο στο οποίο η ευαισθητοποίηση για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών επιδιώκεται άμεσα και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα εθνικά πλαίσια, την προσωπική πρωτοβουλία και τα προτιμώμενα κανάλια επικοινωνίας.

Πρώτον, στην ερώτηση αν αναζητούν ενεργά πληροφορίες σχετικά με την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών, μόνο το 16,8% των ερωτηθέντων σε όλες τις χώρες απάντησε καταφατικά. Η κατανομή αυτής της ενεργητικής συμπεριφοράς είναι εντυπωσιακά άνιση. Στην Ισπανία, το 71% των συμμετεχόντων ανέφερε ότι αναζητά ενεργά τέτοιες πληροφορίες, ενώ στην Κύπρο, την Ισλανδία και την Ουκρανία, η συντριπτική πλειοψηφία (96-100%) ανέφερε ότι δεν αναζητά πληροφορίες. Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν ότι, ενώ ορισμένες χώρες μπορεί να καλλιεργούν μια ισχυρότερη κουλτούρα προσωπικής ευθύνης ή ευαισθητοποίησης όσον αφορά την ετοιμότητα για καταστροφές, σε άλλες χώρες φαίνεται να υπάρχει μια πιο παθητική ή αδιάφορη στάση απέναντι στην αυτενέργεια της μάθησης σε αυτόν τον τομέα.

Όσον αφορά τις πηγές από τις οποίες οι άνθρωποι αντλούν πληροφορίες για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών, οι απαντήσεις ήταν ιδιαίτερα διαφορετικές και κατακερματισμένες. Ορισμένοι συμμετέχοντες επέλεξαν παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, όπως η τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, ενώ άλλοι βασίστηκαν σε κυβερνητικούς ιστότοπους, ανθρωπιστικές οργανώσεις ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ισπανία έτεινε προς τα παραδοσιακά κανάλια, όπως η τηλεόραση/ραδιόφωνο και οι ανθρωπιστικές οργανώσεις, ενώ αρκετοί συνδυασμοί αφορούσαν επίσης την οικογένεια και τους φίλους. Στη Λετονία και την Κύπρο, ήταν ορατός ένας πιο θεσμικός συνδυασμός, με πολλούς να επιλέγουν κυβερνητικές ιστοσελίδες και ανθρωπιστικές οργανώσεις όπως ο Ερυθρός Σταυρός. Εν τω μεταξύ, η Ισλανδία επέδειξε μια άτυπη συγκέντρωση, με τους περισσότερους

συμμετέχοντες (15 από τους 25) να αναφέρουν ειδήσεις από την τηλεόραση/ραδιόφωνο και μέσα κοινωνικής δικτύωσης σε συνδυασμό - γεγονός που υποδηλώνει μια πιο επικεντρωμένη στα μέσα ενημέρωσης προσέγγιση. Η Ουκρανία, με ενδιαφέρον, παρουσίασε πιο διάσπαρτες και ασυνεχείς επιλογές, αν και οι ανθρωπιστικές οργανώσεις και τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης είχαν επίσης κάποια παρουσία.

Μια άλλη σημαντική διάσταση είναι το είδος των εκπαιδευτικών πόρων που οι συμμετέχοντες βρήκαν πιο χρήσιμους για την εκμάθηση της ετοιμότητας για καταστροφές. Συνολικά, υπήρξε σαφής προτίμηση στις διαδραστικές και πρακτικές προσεγγίσεις. Συνολικά 47 συμμετέχοντες επέλεξαν μορφές που περιλάμβαναν προσομοιώσεις και πρακτικές ασκήσεις, συχνά σε συνδυασμό με εκπαιδευτικά βίντεο ή διαδικτυακά σεμινάρια/σεμινάρια. Για παράδειγμα, η Ισπανία και η Τουρκία έδειξαν έντονη προτίμηση σε συνδυασμούς βίντεο, προσομοιώσεων και διαδικτυακών σεμιναρίων, ενώ η Ουκρανία είχε αρκετές απαντήσεις που υποδείκνυαν τη χρησιμότητα εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα σε συνδυασμό με έντυπα εγχειρίδια και πρακτικές ασκήσεις. Η Ισλανδία, αντίθετα, προτίμησε συντριπτικά μόνο τα εκπαιδευτικά βίντεο, με 24 από τους 25 ερωτηθέντες να το επιλέγουν ως κύρια προτίμησή τους - γεγονός που υποδηλώνει μια εξάρτηση από την οπτική, ενδεχομένως ασύγχρονη παροχή περιεχομένου.

Παρά τη διαφοροποίηση στις προτιμήσεις των πηγών, αναδύονται ορισμένες κοινές τάσεις. Υπάρχει χαμηλή δέσμευση για ενεργή αναζήτηση πληροφοριών, ιδίως στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, σε συνδυασμό με μια ισχυρότερη προτίμηση για βιωματικές, οπτικές και πολυμεσικές μορφές μάθησης. Οι κυβερνητικές και ανθρωπιστικές οργανώσεις παίζουν δευτερεύοντα ρόλο σε σχέση με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τις διαδικτυακές πλατφόρμες σε πολλές χώρες, αν και παραμένουν σημαντικές, ιδίως σε χώρες με πιο θεσμοθετημένα συστήματα έκτακτης ανάγκης.

Συμπερασματικά, τα ευρήματα αντικατοπτρίζουν ένα κατακερματισμένο και ασυνεπές τοπίο πληροφόρησης σε ολόκληρη την Ευρώπη, στο οποίο πολλοί εκπαιδευτές ΕΕΚ βασίζονται στην παθητική ή τυχαία έκθεση σε πληροφορίες για καταστροφές αντί να τις αναζητούν προληπτικά. Η εξάρτηση από ποικίλες πηγές μέσων ενημέρωσης και η έμφαση στα πρακτικά εργαλεία κατάρτισης υπογραμμίζουν την ανάγκη για μια πιο συνεκτική, προσιτή και ελκυστική στρατηγική για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, προσαρμοσμένη στις εθνικές συνήθειες και τις ψηφιακές συμπεριφορές. Η ενθάρρυνση της προληπτικής αναζήτησης πληροφοριών και η ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών στα επίσημα πλαίσια κατάρτισης θα μπορούσε να ενισχύσει σημαντικά την ευαισθητοποίηση και την ετοιμότητα στον τομέα της ΕΕΚ.

VET ΜΑΘΗΤΕΣ

Η ανάλυση των δεδομένων σχετικά με τις πηγές πληροφόρησης για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών αποκαλύπτει διαφορετικές προσεγγίσεις και προτιμήσεις στις διάφορες ομάδες της διασποράς. Τα δεδομένα δείχνουν ότι ένας σημαντικός αριθμός ατόμων αναζητά ενεργά πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, με την Ισπανία, την Τουρκία και την Ισλανδία να επιδεικνύουν τα υψηλότερα επίπεδα εμπλοκής στην απόκτηση γνώσεων σχετικά με τις καταστροφές. Η Ισπανία, ειδικότερα, ξεχωρίζει με τον μεγαλύτερο αριθμό ατόμων που αναζητούν πληροφορίες, γεγονός που μπορεί να υποδηλώνει μια εδραιωμένη ευαισθητοποίηση και μια προληπτική προσέγγιση όσον αφορά την ετοιμότητα για καταστροφές στην περιοχή αυτή. Από την άλλη πλευρά, χώρες όπως η Κύπρος παρουσιάζουν χαμηλότερη δέσμευση, γεγονός που θα μπορούσε να υποδηλώνει είτε έλλειψη ευαισθητοποίησης είτε μικρότερη αντιληπτή αναγκαιότητα για πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές.

Όσον αφορά τις συγκεκριμένες πηγές πληροφόρησης, τα κοινωνικά δίκτυα αναδεικνύονται σε σημαντικό μέσο συλλογής πληροφοριών για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών, ιδίως στην Ισπανία και την Τουρκία. Οι πλατφόρμες αυτές διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διάδοση έγκαιρων και

σχετικών με τις καταστροφές ενημερώσεων, προσφέροντας ενδεχομένως μια πιο προσιτή και άμεση πηγή γνώσης. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι ανθρωπιστικές οργανώσεις (όπως ο Ερυθρός Σταυρός και οι τοπικές ΜΚΟ) θεωρούνται επίσης σημαντικές πηγές πληροφόρησης, ιδίως στην Τουρκία, η οποία παρουσιάζει υψηλά επίπεδα δέσμευσης με τέτοιες οργανώσεις. Οι οργανώσεις αυτές τυγχάνουν εμπιστοσύνης από τις κοινότητες της διασποράς και παρέχουν έγκυρη καθοδήγηση σχετικά με την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση καταστροφών.

Είναι ενδιαφέρον ότι η οικογένεια και οι φίλοι είναι μια άλλη βασική πηγή πληροφοριών για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών. Αυτό υποδηλώνει ότι τα προσωπικά δίκτυα διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διάδοση της ευαισθητοποίησης και ενδεχομένως στην παροχή υποστήριξης σε περιόδους κρίσης. Αυτή η πηγή πληροφοριών φαίνεται να είναι πιο σημαντική στην Ισπανία και τη Λετονία, όπου οι ερωτηθέντες είναι πιθανό να βασίζονται σε στενές κοινότητες για συμβουλές.

Όσον αφορά τις αξιόπιστες πηγές, οι ερωτηθέντες εμπιστεύονται σε συντριπτικό βαθμό τους κυβερνητικούς ιστότοπους και τις ανθρωπιστικές οργανώσεις (όπως ο Ερυθρός Σταυρός και οι τοπικές οργανώσεις ανθρωπιστικής βοήθειας) για πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών. Οι πηγές αυτές θεωρούνται αξιόπιστες και έγκυρες, ιδίως στην Ισπανία και την Τουρκία. Ο ρόλος των ειδήσεων της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου συμβάλλει επίσης στη διαμόρφωση της κατανόησης του κοινού για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών, με αυτά τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης να συμπληρώνουν τις ψηφιακές οδούς και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην παροχή ευρείας πληροφόρησης.

Μια αξιοσημείωτη τάση είναι η αυξανόμενη εξάρτηση από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως αξιόπιστη πλατφόρμα για ενημερώσεις σχετικά με καταστροφές. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στην Ισπανία και την Ισλανδία, όπου οι ερωτηθέντες στρέφονται συχνά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πληροφορίες σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Ωστόσο, χρειάζεται προσοχή, καθώς η παραπληροφόρηση στις πλατφόρμες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης μπορεί εύκολα να εξαπλωθεί. Αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της προώθησης της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης και της βοήθειας προς τα άτομα να διακρίνουν αξιόπιστες πηγές πληροφοριών.

Τα δεδομένα υπογραμμίζουν ότι ενώ πολλές κοινότητες της διασποράς αναζητούν ενεργά πληροφορίες για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών, οι προτιμώμενες πηγές τους διαφέρουν ανάλογα με την τοποθεσία τους. Τα κοινωνικά δίκτυα, οι ανθρωπιστικές οργανώσεις και οι κυβερνητικοί ιστότοποι θεωρούνται οι πιο αξιόπιστες και συχνά προσβάσιμες πηγές, ενώ η οικογένεια και οι φίλοι διαδραματίζουν επίσης καθοριστικό ρόλο. Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι η παροχή στοχευμένων και προσβάσιμων πληροφοριών για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών μέσω αξιόπιστων πλατφορμών -ιδίως των κοινωνικών δικτύων, των ειδησεογραφικών μέσων και των ανθρωπιστικών οργανώσεων- μπορεί να ενισχύσει σημαντικά την ευαισθητοποίηση και την ετοιμότητα του κοινού. Επιπλέον, η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης, ιδίως στις ψηφιακές πλατφόρμες, είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι οι κοινότητες αυτές λαμβάνουν ακριβείς και χρήσιμες πληροφορίες σε περιόδους κρίσης.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Η ανάλυση της ενότητας «Πηγές πληροφόρησης» αποκαλύπτει ένα σύνθετο τοπίο όπου η ευαισθητοποίηση για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών επιδιώκεται άνισα, σε μεγάλο βαθμό ανάλογα με τα εθνικά πλαίσια, την προσωπική πρωτοβουλία και τα προτιμώμενα κανάλια επικοινωνίας.

Πρώτον, όταν ρωτήθηκαν αν αναζητούν ενεργά πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, μόνο το 73,4% των ερωτηθέντων (187 από τους 254) απάντησαν καταφατικά. Ο αριθμός αυτός αντικατοπτρίζει την ενεργή συμπεριφορά αναζήτησης πληροφοριών, αλλά η κατανομή διαφέρει από χώρα σε χώρα. Στην Ισπανία, το 71% των συμμετεχόντων ανέφερε ότι αναζητά ενεργά τέτοιες

πληροφορίες, γεγονός που αντανακλά υψηλότερο επίπεδο δέσμευσης για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών. Αντίθετα, η Λετονία και η Κύπρος είχαν πολύ χαμηλότερα ποσοστά, με μόνο 24% και 26% των ερωτηθέντων αντίστοιχα να αναζητούν αυτές τις πληροφορίες. Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν ότι ορισμένες χώρες, όπως η Ισπανία, καλλιεργούν μια ισχυρότερη κουλτούρα προσωπικής ευθύνης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, ενώ άλλες, όπως η Λετονία και η Κύπρος, επιδεικνύουν μια πιο παθητική ή αδιάφορη στάση απέναντι στην αυτενέργεια της μάθησης στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά τις πηγές που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να αντλήσουν πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, οι απαντήσεις ήταν ιδιαίτερα διαφορετικές. Ορισμένοι συμμετέχοντες βασίστηκαν σε παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, όπως η τηλεόραση ή το ραδιόφωνο, ενώ άλλοι στράφηκαν σε κυβερνητικούς ιστότοπους, ανθρωπιστικές οργανώσεις ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Συγκεκριμένα, στην Τουρκία, η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ήταν εξέχουσα, με 87 άτομα να αναφέρουν αυτές τις πλατφόρμες. Στην Ισπανία, αν και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έπαιζαν ρόλο, οι συμμετέχοντες έτειναν περισσότερο προς τις ανθρωπιστικές οργανώσεις και τα παραδοσιακά κανάλια επικοινωνίας, όπως η τηλεόραση και το ραδιόφωνο. Στη Λετονία και την Κύπρο, επιλέχθηκαν συχνότερα θεσμικές πηγές, όπως κυβερνητικοί ιστότοποι και ανθρωπιστικές οργανώσεις, ενώ στην Ισλανδία, υπήρξε αξιοσημείωτη εξάρτηση από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης.

Μια σημαντική πτυχή είναι η αντιλαμβανόμενη αξιοπιστία των πηγών πληροφόρησης. Οι ανθρωπιστικές οργανώσεις θεωρήθηκαν ευρέως ως οι πιο αξιόπιστες, ακολουθούμενες από τις κυβερνητικές ιστοσελίδες και την τηλεόραση/ραδιόφωνο. Ωστόσο, η σημαντική παρουσία των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως αξιόπιστης πηγής υποδηλώνει μια αυξανόμενη εξάρτηση από τις ψηφιακές πλατφόρμες, αντανακλώντας μια στροφή προς πιο προσιτά και γρήγορα καταναλώσιμα κανάλια πληροφόρησης, ιδίως σε χώρες όπως η Τουρκία.

Παρά τις διαφορές στις προτιμήσεις των πηγών, ορισμένες κοινές τάσεις αναδύονται σαφώς. Η τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ξεχωρίζουν ως πρωταρχικές πηγές πληροφόρησης, ενώ οι ανθρωπιστικές οργανώσεις παραμένουν αξιόπιστες, αν και δευτερεύουσες, πηγές. Αυτό το μοτίβο δείχνει ότι οι παραδοσιακές πηγές επικοινωνίας, μαζί με τις ψηφιακές πλατφόρμες, χρησιμοποιούνται συχνότερα από τα μέλη της διασποράς, αν και η ενεργητική αναζήτηση πληροφοριών παραμένει σχετικά χαμηλή, με σαφή προτίμηση στην παθητική λήψη πληροφοριών μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Όσον αφορά τις μορφές των εκπαιδευτικών πηγών, οι συμμετέχοντες δείχνουν σαφή προτίμηση στις διαδραστικές και πρακτικές προσεγγίσεις. Για παράδειγμα, η Τουρκία έδειξε έντονη κλίση προς το συνδυασμό βίντεο, προσομοιώσεων και διαδικτυακών σεμιναρίων, ενώ η Ισλανδία προτίμησε συντριπτικά τα εκπαιδευτικά βίντεο ως κύριο εργαλείο μάθησης. Αυτό αντανακλά μια τάση προς την οπτική μάθηση και τη μάθηση πολυμέσων, με έμφαση στην ασύγχρονη παροχή περιεχομένου.

Συμπερασματικά, τα ευρήματα αποκαλύπτουν ένα κατακερματισμένο και ασυνεπές τοπίο πληροφόρησης σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές εντός της διασποράς, όπου τα περισσότερα άτομα φαίνεται να βασίζονται στην παθητική έκθεση σε πληροφορίες αντί να τις αναζητούν ενεργά. Οι ψηφιακές πλατφόρμες και τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης εξακολουθούν να αποτελούν βασικές πηγές, ενώ οι ανθρωπιστικές οργανώσεις και οι κυβερνητικοί ιστότοποι διαδραματίζουν δευτερεύοντα αλλά και πάλι σημαντικό ρόλο. Αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη για μια πιο συνεκτική, προσιτή και ελκυστική στρατηγική για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών, προσαρμοσμένη στις εθνικές συνήθειες και στις ψηφιακές συμπεριφορές των μελών της διασποράς.

Η ενθάρρυνση της ενεργού αναζήτησης πληροφοριών και η ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών στα επίσημα πλαίσια κατάρτισης θα μπορούσε να βελτιώσει σημαντικά την ευαισθητοποίηση και την ετοιμότητα στον τομέα αυτό, βελτιστοποιώντας τη χρήση των πιο αποτελεσματικών καναλιών και εργαλείων μάθησης.

Γ. ΈΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΥΘΟΥΣ

Η ενότητα σχετικά με την έκθεση στην παραπληροφόρηση και τον μύθο υπογραμμίζει την πολυπλοκότητα της επικοινωνίας για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών σε όλα τα ευρωπαϊκά συστήματα ΕΕΚ, επισημαίνοντας μια λεπτή ισορροπία μεταξύ της εμπιστοσύνης στις πληροφορίες και της επιμονής της παραπληροφόρησης σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

VET ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Όσον αφορά την εμπιστοσύνη στις πληροφορίες που λαμβάνονται σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, η συνολική εικόνα είναι συγκρατημένα αισιόδοξη αλλά κάθε άλλο παρά απόλυτη. Μόνο το 25,8% των ερωτηθέντων εξέφρασε πλήρη εμπιστοσύνη στις πληροφορίες που λαμβάνει, ενώ ένα μεγαλύτερο ποσοστό - 60% - ανέφερε μέτρια εμπιστοσύνη. Αυτό υποδηλώνει ότι ενώ η πλειοψηφία δεν αμφισβητεί πλήρως την αξιοπιστία των πληροφοριών, δεν τις εμπιστεύεται επίσης άνευ όρων. Οι διαφορές μεταξύ των χωρών είναι αποκαλυπτικές: Η Ουκρανία ξεχωρίζει, με 17 από τους 29 συμμετέχοντες (58,6%) να δηλώνουν πλήρη εμπιστοσύνη, γεγονός που υποδηλώνει υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης στην επικοινωνία για τις καταστροφές σε αυτό το εθνικό πλαίσιο. Ομοίως, η Ισλανδία παρουσιάζει σχετικά υψηλή πλήρη εμπιστοσύνη (28%), ακολουθούμενη από την Τουρκία (40%). Αντίθετα, η Ισπανία, η Λετονία και η Κύπρος παρουσιάζουν χαμηλότερα επίπεδα πλήρους εμπιστοσύνης και περισσότερο μέτρια ή ελαφρά εμπιστοσύνη, γεγονός που αντανακλά πιθανό σκεπτικισμό ή μια πιο κριτική στάση απέναντι στις διαθέσιμες πληροφορίες.

Όταν οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν αν είχαν συναντήσει παραπληροφόρηση σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές στη διδακτική τους εμπειρία, οι απαντήσεις αντανακλούσαν μια σημαντική παρουσία λανθασμένου ή παραπλανητικού περιεχομένου. Σε όλες τις χώρες, το 45,8% ανέφερε ότι είχε συναντήσει παραπληροφόρηση, ενώ το 29,7% δεν ήταν σίγουρο και μόνο το 24,5% αρνήθηκε ρητά τέτοιες εμπειρίες. Η Λετονία ανέφερε το υψηλότερο ποσοστό συνάντησης παραπληροφόρησης, με 22 από τους 28 ερωτηθέντες (78,6%) να το επιβεβαιώνουν, ακολουθούμενη από την Κύπρο και την Ουκρανία, όπου πάνω από τους μισούς συμμετέχοντες αναγνώρισαν την παρουσία παραπληροφόρησης στην επαγγελματική τους εμπειρία. Τα ευρήματα αυτά εγείρουν ανησυχίες σχετικά με τους μηχανισμούς ελέγχου της ποιότητας του εκπαιδευτικού περιεχομένου και την ανάγκη για επαληθευμένες, ενημερωμένες πηγές στο πλαίσιο της ΕΕΚ.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση της Ισλανδίας: ενώ το 48% των συμμετεχόντων ανέφερε ότι έχει συναντήσει παραπληροφόρηση, κανένας δεν επέλεξε «δεν είμαι σίγουρος» - γεγονός που υποδηλώνει μια σαφέστερη αίσθηση διάκρισης μεταξύ αξιόπιστου και αναξιόπιστου περιεχομένου. Η Ισπανία, από την άλλη πλευρά, παρουσίασε ένα πιο αμφίσημο προφίλ, με την πλειοψηφία των ερωτηθέντων (57%) να δηλώνει ότι δεν είναι σίγουρη αν έχει συναντήσει παραπληροφόρηση, γεγονός που υποδηλώνει πιθανή έλλειψη κατάρτισης στον εντοπισμό μύθων ή ανακριβών αφηγήσεων ή απλώς έλλειψη έκθεσης σε αυστηρές πρακτικές επαλήθευσης περιεχομένου.

Τα αποτελέσματα αυτά υποδεικνύουν ένα πιεστικό ζήτημα: αν και η πλειοψηφία των επαγγελματιών της ΕΕΚ αισθάνεται μέτρια εμπιστοσύνη στις πληροφορίες που λαμβάνει, ένα σημαντικό ποσοστό έχει επίσης βιώσει ή υποπτεύεται την παρουσία παραπληροφόρησης σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Αυτή η συνύπαρξη μέτριας εμπιστοσύνης και έκθεσης σε λανθασμένο περιεχόμενο

υποδηλώνει ένα εύθραυστο οικοσύστημα γνώσης, όπου η γραμμή μεταξύ γεγονότων και μύθων δεν είναι πάντα σαφής.

Συμπερασματικά, υπάρχει σαφής ανάγκη για συστηματικές προσπάθειες για την ενίσχυση του γραμματισμού στα μέσα ενημέρωσης, την προώθηση της κριτικής σκέψης και τη διασφάλιση της πρόσβασης σε επικυρωμένο υλικό προετοιμασίας για την αντιμετώπιση καταστροφών. Η ενσωμάτωση αυτών των προσπαθειών στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών και στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών θα εξυπηρετούσε τη μείωση της αβεβαιότητας, την αύξηση της εμπιστοσύνης και τη δημιουργία ενός πιο ανθεκτικού εκπαιδευτικού πλαισίου ενάντια στη διάδοση της παραπληροφόρησης.

ΜΑΘΗΤΕΣ

Τα δεδομένα δείχνουν ότι η παραπληροφόρηση σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές θεωρείται ευρέως διαδεδομένο ζήτημα. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων σε όλες τις χώρες συμφωνεί ότι υπάρχει τέτοια παραπληροφόρηση και πολλοί αναφέρουν ότι την έχουν αντιμετωπίσει άμεσα. Ωστόσο, η εμπιστοσύνη στον εντοπισμό της παραπληροφόρησης ποικίλλει, με τους περισσότερους ερωτηθέντες να τοποθετούνται στη μέση της κλίμακας, δείχνοντας μέτρια εμπιστοσύνη αλλά και τονίζοντας την αβεβαιότητα.

Στην Ισπανία, οι περισσότεροι συμμετέχοντες πιστεύουν ότι υπάρχει παραπληροφόρηση, αν και λιγότεροι ανέφεραν ότι την έχουν συναντήσει. Η εμπιστοσύνη τους στον εντοπισμό ψευδών πληροφοριών είναι μέτρια, με τις περισσότερες απαντήσεις να τοποθετούνται στη μέση της κλίμακας. Στην Τουρκία, η αντίληψη και η εμπειρία της παραπληροφόρησης είναι ιδιαίτερα υψηλές, και παρόλο που πολλοί αισθάνονται εκτεθειμένοι σε αυτήν, υπάρχει επίσης σχετικά υψηλότερο επίπεδο εμπιστοσύνης στην αναγνώρισή της. Οι Λετονοί ερωτηθέντες συμφωνούν επίσης σε μεγάλο βαθμό με την ύπαρξη και την εμπειρία της παραπληροφόρησης, ωστόσο η εμπιστοσύνη τους στην αναγνώρισή της παραμένει επιφυλακτική. Στην Κύπρο, οι περισσότεροι συμμετέχοντες αναγνώρισαν την παραπληροφόρηση και ισχυρίστηκαν ότι την έχουν αντιμετωπίσει, αλλά η εμπιστοσύνη στην αναγνώρισή της ήταν χαμηλότερη, με ένα σημαντικό ποσοστό να βρίσκεται στο χαμηλότερο ή στο δεύτερο χαμηλότερο επίπεδο. Τέλος, οι Ισλανδοί ερωτηθέντες ανέφεραν χαμηλότερη έκθεση και λιγότερη βεβαιότητα στον εντοπισμό παραπληροφόρησης, παρά την αναγνώριση της παρουσίας της.

Συμπερασματικά, ενώ η παραπληροφόρηση αποτελεί αναγνωρισμένο πρόβλημα σε όλες τις χώρες, υπάρχει σαφές χάσμα μεταξύ της αντίληψης ή της αντιμετώπισής της και της αυτοπεποίθησης για τον εντοπισμό της. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για καλύτερη εκπαίδευση και πόρους που θα βοηθήσουν τους ανθρώπους να αξιολογήσουν κριτικά τις πληροφορίες που λαμβάνουν σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Η ανάλυση της έκθεσης σε παραπληροφόρηση σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές αποκαλύπτει σημαντική παρουσία τόσο της αντιλαμβανόμενης όσο και της συναντώμενης παραπληροφόρησης σε διάφορες περιοχές. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων θεωρεί ότι υπάρχει παραπληροφόρηση σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, με τη μεγαλύτερη συχνότητα απαντήσεων να προέρχεται από ερωτηθέντες στις περιφέρειες της Ισπανίας, της Λετονίας και της Ισλανδίας. Αυτό δείχνει ότι οι άνθρωποι έχουν γενικά επίγνωση της διάδοσης ανακριβών ή παραπλανητικών πληροφοριών, οι οποίες θα μπορούσαν δυνητικά να επηρεάσουν την ετοιμότητα και την αντίδρασή τους κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Όσον αφορά τις προσωπικές εμπειρίες από την αντιμετώπιση παραπληροφόρησης, μεγάλος αριθμός ατόμων αναφέρει ότι έχει συναντήσει παραπλανητικές πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα

για καταστροφές. Αυτό είναι ιδιαίτερα εμφανές στη Λετονία και την Ισλανδία, όπου ένα σημαντικό μέρος των ερωτηθέντων έχει συναντήσει παραπληροφόρηση. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει τη συνεχιζόμενη πρόκληση για την καταπολέμηση εσφαλμένων ή επιβλαβών αφηγήσεων σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε σύγχυση και έλλειψη κατάλληλης δράσης σε κρίσιμες καταστάσεις.

Όταν ρωτήθηκαν σχετικά με την αυτοπεποίθησή τους στον εντοπισμό παραπληροφόρησης, οι απαντήσεις ποικίλλουν. Ενώ ορισμένα άτομα εκφράζουν υψηλό επίπεδο αυτοπεποίθησης ως προς την ικανότητα εντοπισμού παραπληροφόρησης, ένα σημαντικό ποσοστό εξακολουθεί να αισθάνεται αβέβαιη ή καθόλου σίγουρη. Αυτό υποδηλώνει ότι αν και ορισμένοι άνθρωποι είναι εξοπλισμένοι για να αναγνωρίζουν την παραπληροφόρηση, πολλοί εξακολουθούν να δυσκολεύονται να διακρίνουν τα γεγονότα από τη φαντασία όταν πρόκειται για την ετοιμότητα για καταστροφές. Αυτή η έλλειψη εμπιστοσύνης μπορεί να οφείλεται στην πολυπλοκότητα των πληροφοριών που σχετίζονται με τις καταστροφές ή στην επικράτηση αντικρουόμενων αφηγήσεων στις οποίες είναι δύσκολο να προσανατολιστεί κανείς.

Συνολικά, τα δεδομένα υπογραμμίζουν την ευρεία ανησυχία σχετικά με την παραπληροφόρηση για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα άτομα στη διάκριση των ακριβών πληροφοριών από τους μύθους ή το παραπλανητικό περιεχόμενο. Ενώ η ευαισθητοποίηση για το πρόβλημα είναι υψηλή, πολλοί ερωτηθέντες έχουν συναντήσει τέτοια παραπληροφόρηση και η εμπιστοσύνη στον εντοπισμό της παραμένει μικτή. Η αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος μπορεί να απαιτήσει αποτελεσματικότερες στρατηγικές επικοινωνίας και εκπαιδευτικές προσπάθειες με στόχο τη βελτίωση της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών και τη διασφάλιση ότι τα άτομα μπορούν να αξιολογούν με αυτοπεποίθηση την αξιοπιστία των πληροφοριών που συναντούν. Αυτό θα ενίσχυε τελικά την ετοιμότητα και την ανθεκτικότητα της κοινότητας απέναντι σε ενδεχόμενες καταστροφές.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΈΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ

Αυτή η έρευνα πεδίου αποκαλύπτει ένα ποικίλο αλλά και ανησυχητικό τοπίο όσον αφορά την ετοιμότητα για καταστροφές στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ενώ υπάρχει αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της απόκτησης βασικών δεξιοτήτων διάσωσης της ζωής -όπως οι πρώτες βοήθειες, οι διαδικασίες εκκένωσης και η επικοινωνία έκτακτης ανάγκης- η ευαισθητοποίηση αυτή δεν μεταφράζεται σταθερά σε συγκεκριμένες δράσεις ή δομημένη κατάρτιση. Σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά τους πόρους, τα κίνητρα και την αντιληπτή ετοιμότητα έχουν οδηγήσει σε άνισα επίπεδα ανθεκτικότητας στα εκπαιδευτικά συστήματα και τις κοινότητες.

Αν και οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν ευρέως τη σημασία της ετοιμότητας για καταστροφές, συχνά αναφέρουν χαμηλή εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους να ανταποκρίνονται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και δείχνουν περιορισμένα κίνητρα για περαιτέρω εκπαίδευση. Οι εκπαιδευόμενοι και οι κοινότητες της διασποράς, αντίθετα, επιδεικνύουν έντονο ενδιαφέρον για την απόκτηση τέτοιων δεξιοτήτων, αλλά αντιμετωπίζουν προκλήσεις που σχετίζονται με την πρόσβαση, την ποιότητα της κατάρτισης και τη συνάφεια με το πλαίσιο. Τα ζητήματα αυτά επιδεινώνονται από την εκτεταμένη παρουσία παραπληροφόρησης, σε συνδυασμό με την περιορισμένη ικανότητα εντοπισμού και αποτελεσματικής αντιμετώπισής της.

Δεδομένων αυτών των ευρημάτων, υπάρχει επείγουσα ανάγκη να εφαρμοστούν συντονισμένες, ευαίσθητες στο πλαίσιο της κατάστασης στρατηγικές που θα δίνουν προτεραιότητα στη συνεχή κατάρτιση των εκπαιδευτικών, στην ενσωμάτωση των δεξιοτήτων αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης στο πρόγραμμα σπουδών και στην ανάπτυξη προσβάσιμων, αξιόπιστων και ελκυστικών

εκπαιδευτικών πόρων. Η ενίσχυση των επίσημων και ανεπίσημων διαύλων πληροφόρησης και η αντιμετώπιση των ελλείψεων στον ψηφιακό αλφαριθμητικό αποτελούν επίσης κρίσιμα βήματα. Μόνο μέσω τέτοιων στοχευμένων προσπαθειών μπορεί ο τομέας της ΕΕΚ να γίνει πραγματικός μοχλός ανθεκτικότητας και ετοιμότητας απέναντι στους αυξανόμενους παγκόσμιους κινδύνους και κρίσεις.

VET ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν στην παρούσα μελέτη σχετικά με την αντίληψη, την ετοιμότητα και τις ανάγκες κατάρτισης που σχετίζονται με την ευαισθητοποίηση και την αντιμετώπιση καταστροφών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες αποκαλύπτει μια ετερογενή πραγματικότητα, αλλά με κοινές ανησυχίες και σαφείς τομείς προς βελτίωση. Η έκθεση υπογραμμίζει την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών όσον αφορά την ανάγκη ενσωμάτωσης των δεξιοτήτων διάσωσης ζωής και του περιεχομένου διαχείρισης έκτακτης ανάγκης στα εκπαιδευτικά προγράμματα σπουδών, αν και η πραγματική εφαρμογή και η θεσμική ετοιμότητα παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις.

Πρώτον, η αναγνώριση της σημασίας της συμπερίληψης δεξιοτήτων διάσωσης ζωών είναι σχεδόν ομόφωνη. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες θεωρούν ότι ικανότητες όπως οι πρώτες βοήθειες, η εκκένωση και η χρήση πυροσβεστήρων είναι εξαιρετικά σημαντικές, γεγονός που αντανάκλα την ισχυρή ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών σχετικά με την πρακτική και εγκάρσια αξία αυτών των δεξιοτήτων. Ωστόσο, αυτή η ευαισθητοποίηση δεν αντιστοιχεί πάντα με το επίπεδο προσωπικής ασφάλειας που αναφέρουν ότι αισθάνονται σε καταστάσεις καταστροφών: μόνο ένα μικρό ποσοστό (3,9%) αισθάνεται πολύ ασφαλής, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία αναφέρει μέτρια ή χαμηλά επίπεδα ασφάλειας. Αυτό αποκαλύπτει ένα σημαντικό χάσμα μεταξύ της θεωρητικής ευαισθητοποίησης και της αποτελεσματικής πρακτικής εκπαίδευσης.

Η αντίληψη της ετοιμότητας των φοιτητών και των ιδρυμάτων να ανταποκριθούν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης αντανάκλα επίσης σημαντικές διαφορές. Αν και το ένα τρίτο των εκπαιδευτικών αξιολογεί θετικά την ετοιμότητα των φοιτητών τους, η πλειοψηφία την αξιολογεί απλώς ως μέτρια ή και χαμηλή. Ακόμα πιο ανησυχητική είναι η οπτική των ιδρυμάτων: μόνο το 8,3% πιστεύει ότι το σχολείο τους είναι πολύ καλά προετοιμασμένο να αντιμετωπίσει μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, γεγονός που θέτει υπό αμφισβήτηση την ύπαρξη σαφών πρωτοκόλλων, τακτικών ασκήσεων ή επαρκούς υποδομής.

Ένα άλλο ανησυχητικό εύρημα είναι το χαμηλό κίνητρο που δείχνουν οι εκπαιδευτικοί να λάβουν ειδική εκπαίδευση σε αυτόν τον τομέα: πάνω από τους μισούς αναφέρουν χαμηλά επίπεδα κινήτρων και μόνο το 1,3% δηλώνει πολύ υψηλό κίνητρο. Χώρες όπως η Λετονία, η Κύπρος και η Ουκρανία ξεχωρίζουν για ιδιαίτερα χαμηλά κίνητρα, τα οποία μπορεί να συνδέονται με τον φόρτο εργασίας, την έλλειψη θεσμικών κινήτρων ή την περιορισμένη πρόσβαση σε ελκυστικές και προσαρμοσμένες στο πλαίσιο ευκαιρίες κατάρτισης.

Όσον αφορά τις πηγές πληροφόρησης και τους μαθησιακούς πόρους, αν και η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (83%) αναφέρει ότι αναζητά πληροφορίες σχετικά με τις καταστροφές, τα κανάλια που χρησιμοποιούν είναι πολύ διαφορετικά και συχνά δεν έχουν θεσμική έγκριση. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, η τηλεόραση, οι φίλοι και οι κυβερνητικοί ιστότοποι είναι οι πιο συχνά αναφερόμενες πηγές, αλλά λίγοι αναφέρουν τη συστηματική χρήση δομημένου εκπαιδευτικού υλικού ή διαπιστευμένης κατάρτισης. Οι πιο πολύτιμες πηγές για την εκμάθηση αυτών των θεμάτων είναι οι πρακτικές ασκήσεις, οι προσομοιώσεις και τα εκπαιδευτικά βίντεο, αν και η χρήση εφαρμογών για κινητά τηλέφωνα ή

έντυπου υλικού παραμένει περιορισμένη. Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη εκσυγχρονισμού και διαφοροποίησης των μορφών του διαθέσιμου εκπαιδευτικού υλικού.

Τέλος, η μελέτη αποκαλύπτει μια ανησυχητική συνύπαρξη μέτριας εμπιστοσύνης στις λαμβανόμενες πληροφορίες με υψηλή έκθεση σε παραπληροφόρηση ή μύθους σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Ενώ μόνο το 1,3% δηλώνει ότι δεν εμπιστεύεται καθόλου τις πληροφορίες, μόλις το 25,8% τις εμπιστεύεται πλήρως. Επιπλέον, σχεδόν οι μισοί εκπαιδευτικοί δηλώνουν ότι έχουν συναντήσει παραπληροφόρηση στη διδακτική τους εμπειρία, με ιδιαίτερα υψηλές περιπτώσεις στη Λετονία, την Ουκρανία και την Κύπρο. Η κατάσταση αυτή υπονομεύει όχι μόνο την ποιότητα της εκπαίδευσης αλλά και την ασφάλεια των μελλοντικών γενεών όταν αντιμετωπίζουν καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Συνολικά, η έκθεση δείχνει ότι υπάρχει μια ευνοϊκή βάση για την προώθηση της ενσωμάτωσης της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, η οποία υποστηρίζεται τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από τους σπουδαστές. Ωστόσο, απαιτείται επείγουσα δράση για τη βελτίωση των πραγματικών επιπέδων ετοιμότητας, την ενίσχυση των κινήτρων των εκπαιδευτικών μέσω ελκυστικών παιδαγωγικών στρατηγικών και τη διασφάλιση της πρόσβασης σε αξιόπιστο, ενημερωμένο και πρακτικό περιεχόμενο. Η συνεχής κατάρτιση, η δημιουργία διακρατικών δικτύων ανταλλαγών και η επένδυση σε καινοτόμους και προσβάσιμους πόρους πρέπει να αποτελέσουν βασικούς πυλώνες μιας συνεκτικής ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής στρατηγικής για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών.

VET ΜΑΘΗΤΕΣ

Μέσα από τις πληροφορίες που αναλύθηκαν, προκύπτουν ενδιαφέροντα μοτίβα όσον αφορά τις γνώσεις, τις στάσεις και τις αντιλήψεις των μαθητών σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές, τις πηγές πληροφόρησης και την έκθεση σε παραπληροφόρηση σε διάφορες χώρες. Συνολικά, οι εκπαιδευόμενοι επιδεικνύουν μια αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της ετοιμότητας για καταστροφές, αν και υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών όσον αφορά τις αντιλήψεις σχετικά με την ετοιμότητα της κοινότητας, την εμπιστοσύνη στις πηγές πληροφοριών και τα επίπεδα έκθεσης σε παραπληροφόρηση.

Πρώτον, η διαθεσιμότητα πληροφοριών σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές ποικίλλει, με τις πιο συνηθισμένες πηγές να είναι η οικογένεια και οι φίλοι, τα μέσα ενημέρωσης (τηλεόραση/ραδιόφωνο) και ανθρωπιστικές οργανώσεις όπως ο Ερυθρός Σταυρός. Ωστόσο, η εμπιστοσύνη στην ακρίβεια των πληροφοριών ποικίλλει ανά χώρα, γεγονός που υποδηλώνει ότι η εκπαίδευση και η κατάρτιση σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές θα πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα για όλα τα έθνη.

Από την άλλη πλευρά, η έκθεση σε παραπληροφόρηση σχετικά με την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών φαίνεται να αποτελεί σημαντική πρόκληση, ιδίως σε χώρες όπως η Τουρκία, όπου οι εκπαιδευόμενοι έχουν μεγαλύτερη επίγνωση της παραπληροφόρησης αλλά και μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στον εντοπισμό της. Αντίθετα, σε χώρες όπως η Ισλανδία και η Κύπρος, η αβεβαιότητα στον εντοπισμό της παραπληροφόρησης είναι πιο έντονη, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι χώρες αυτές ίσως χρειαστεί να βελτιώσουν τα εκπαιδευτικά εργαλεία για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της ψευδούς πληροφόρησης.

Η προσωπική ετοιμότητα και η προστασία της οικογένειας αναδεικνύονται επίσης ως βασικά κίνητρα για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών. Ωστόσο, είναι προφανές ότι δεν αισθάνονται πλήρως προετοιμασμένοι όλοι οι εκπαιδευόμενοι, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για μεγαλύτερες επενδύσεις σε προγράμματα ευαισθητοποίησης και κατάρτισης που να απευθύνονται σε όλους τους τομείς της κοινωνίας.

Συνοψίζοντας, ενώ οι μαθητές από αυτές τις χώρες δείχνουν αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της προετοιμασίας για καταστροφές, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικό κενό όσον αφορά την αξιόπιστη πληροφόρηση, την πρακτική κατάρτιση και την αυτοπεποίθηση στην αναγνώριση της παραπληροφόρησης. Για τη βελτίωση της παγκόσμιας ετοιμότητας για καταστροφές, είναι ζωτικής σημασίας να προωθηθεί μια πιο ισοτίμη πρόσβαση σε αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης, να ενθαρρυνθεί η συνεχής εκπαίδευση για τις καταστροφές και να γίνει προσπάθεια για τη μείωση της παραπληροφόρησης σε επίπεδο κοινότητας. Με αυτόν τον τρόπο, οι κοινωνίες θα είναι καλύτερα εξοπλισμένες για να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα σε μελλοντικές κρίσεις.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Η ανάλυση των δεδομένων της διασποράς παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα και τη στάση των ατόμων από διάφορες χώρες απέναντι στη διαχείριση των καταστροφών. Τα βασικά ευρήματα αποκαλύπτουν ένα έντονο ενδιαφέρον για την απόκτηση δεξιοτήτων διάσωσης όπως η ΚΑΡΠΑ, η επικοινωνία έκτακτης ανάγκης, οι πρώτες βοήθειες για εγκαύματα και πληγές και οι ψυχολογικές πρώτες βοήθειες. Μεταξύ αυτών, οι δεξιότητες ΚΑΡΠΑ και επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης έχουν τη μεγαλύτερη ζήτηση στις περισσότερες περιοχές. Αυτό υποδηλώνει ότι, ενώ υπάρχει σαφής επίγνωση της σημασίας της προετοιμασίας, εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη για πιο δομημένες ευκαιρίες κατάρτισης για τον εξοπλισμό των ατόμων με αυτές τις βασικές δεξιότητες.

Όσον αφορά τις γνώσεις και τις στάσεις απέναντι στις καταστροφές, πολλοί ερωτηθέντες αισθάνονται καλά ενημερωμένοι για τους πιθανούς κινδύνους στις περιοχές τους, ιδίως οι ερωτηθέντες στην Ισπανία, τη Λετονία και την Ισλανδία. Ωστόσο, αυτή η ευαισθητοποίηση δεν συνοδεύεται πάντοτε από ισχυρή πίστη στην ετοιμότητα της κοινότητάς τους για καταστροφές. Οι απαντήσεις δείχνουν σημαντική διακύμανση στην εμπιστοσύνη όσον αφορά την ετοιμότητα της κοινότητας, γεγονός που υποδεικνύει την ανάγκη για καλύτερη συλλογική δράση και σχεδιασμό σε κοινοτικό επίπεδο, ιδίως σε χώρες όπως η Τουρκία και η Κύπρος.

Εξετάστηκαν επίσης τα κίνητρα για τη συμμετοχή στην εκπαίδευση ετοιμότητας για καταστροφές, με αξιοσημείωτη έμφαση στην προσωπική και οικογενειακή προστασία, καθώς και στην αίσθηση της ευθύνης των πολιτών και της κοινότητας. Αυτό αντανακλά την αυξανόμενη αναγνώριση της ανάγκης για ατομική και συλλογική ανθεκτικότητα απέναντι σε πιθανές καταστροφές. Οι άνθρωποι φαίνεται να παρακινούνται όχι μόνο από την προσωπική τους ασφάλεια, αλλά και από την επιθυμία να συμβάλουν στην ασφάλεια και την ευημερία των κοινοτήτων τους.

Η έκθεση σε παραπληροφόρηση και μύθους σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές αναγνωρίστηκε ως σημαντική ανησυχία. Μεγάλος αριθμός ερωτηθέντων ανέφερε ότι είχε συναντήσει παραπλανητικές πληροφορίες σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές. Αν και πολλοί δήλωσαν ότι έχουν εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους να εντοπίζουν την παραπληροφόρηση, παραμένει σαφές ότι υπάρχει κενό στη διασφάλιση ακριβούς και συνεπούς επικοινωνίας σχετικά με την ετοιμότητα για καταστροφές. Αυτό υπογραμμίζει τη σημασία της παροχής αξιόπιστων, σαφών και βασισμένων σε γεγονότα πληροφοριών για την καταπολέμηση των μύθων και των παρανοήσεων.

Εν κατακλείδι, ενώ υπάρχει έντονη επιθυμία μεταξύ της διασποράς, ιδίως στην Ισπανία, την Τουρκία, τη Λετονία, την Κύπρο, την Ουκρανία και την Ισλανδία, να είναι καλύτερα προετοιμασμένη για καταστροφές, εξακολουθούν να υπάρχουν διάφορα εμπόδια. Αυτά περιλαμβάνουν την ανάγκη για πιο προσιτά και ολοκληρωμένα προγράμματα κατάρτισης, αυξημένη εμπιστοσύνη στον εντοπισμό της παραπληροφόρησης και ισχυρότερη ετοιμότητα της κοινότητας. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων μέσω στοχευμένης εκπαίδευσης, εκστρατειών ευαισθητοποίησης και συνεργασίας σε κοινοτικό επίπεδο θα μπορούσε να ενισχύσει σημαντικά τη συνολική ανθεκτικότητα αυτών των κοινοτήτων της διασποράς απέναντι σε μελλοντικές καταστροφές.

3Ο ΜΕΡΟΣ - ΟΜΑΔΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας γραφείου και των ερευνών σε έξι συμμετέχουσες χώρες - Ισπανία, Κύπρος, Λετονία, Ισλανδία, Τουρκία και Ουκρανία - οι εταίροι του έργου οργάνωσαν μια σειρά εθνικών ομάδων εστίασης. Στις συνεδρίες αυτές συμμετείχαν οι τρεις κύριες ομάδες-στόχοι: Εκπαιδευτικοί ΕΕΚ, εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ και εκπρόσωποι της διασποράς/μετανάστες.

Οι ομάδες εστίασης εξυπηρέτησαν δύο βασικούς σκοπούς. Πρώτον, επέτρεψαν στους εταίρους να επικυρώσουν τα ευρήματα της έκθεσης χαρτογράφησης σχετικά με την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και τις δεξιότητες διάσωσης. Δεύτερον, παρείχαν την ευκαιρία να κατανοήσουν τις πραγματικές ανάγκες, τις προσδοκίες και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ομάδες-στόχοι όσον αφορά την ετοιμότητα για καταστροφές και την κατάρτιση. Οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια αυτών των συνεδριών θα ενημερώσουν άμεσα την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών του WP3, διασφαλίζοντας ότι το περιεχόμενο της κατάρτισης είναι συναφές, περιεκτικό και εφαρμόσιμο σε διαφορετικά εθνικά και πολιτισμικά πλαίσια.

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων των ομάδων εστίασης, οι εταίροι παρουσίασαν βασικό υλικό του έργου για να καθοδηγήσουν τη συζήτηση. Αυτό περιελάμβανε:

- Το σχέδιο της έκθεσης χαρτογράφησης σχετικά με την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και τις δεξιότητες διάσωσης, που χρησιμοποιήθηκε για επικύρωση και ανατροφοδότηση,
- Μια ειδική παρουσίαση της ομάδας εστίασης που ετοίμασε ο συντονιστής του έργου,
- Μια επισκόπηση του περιεχομένου του Πακέτου Εργασίας 2, και
- Η σελίδα του έργου στο Facebook προβλήθηκε για να παρουσιάσει το έργο και να ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να παρακολουθούν τις ενημερώσεις.

ΤΜΗΜΑ 8. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ

Ομάδες εστίασης διεξήχθησαν και στις έξι χώρες εταίρους - Λετονία, Κύπρος, Ισλανδία, Ισπανία, Τουρκία και Ουκρανία - με τη συμμετοχή εκπροσώπων και από τις τρεις ομάδες-στόχους: Εκπαιδευτές ΕΕΚ, εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ και κοινότητες της διασποράς/μεταναστών. Ενώ οι περισσότερες ομάδες εστίασης ήταν διαδικτυακές, η Τουρκία και η Ισλανδία διοργάνωσαν συνεδρίες με φυσική παρουσία.

Συνολικά συμμετείχαν 57 άτομα από όλες τις χώρες:

- Εκπαιδευτικοί ΕΕΚ: Εκπαιδευτές ΕΕΚ: 22
- Εκπαιδευόμενοι ΕΕΚ: 28
- Εκπρόσωποι της Διασποράς/Μεταναστών: 17
(Ορισμένοι συμμετέχοντες εκπροσωπούσαν περισσότερες από μία κατηγορίες, ιδίως στην Τουρκία).

Οι συμμετέχοντες προσλήφθηκαν κυρίως μέσω προηγούμενης συμμετοχής στο έργο - ιδίως μέσω ερωτηθέντων που είχαν δηλώσει ενδιαφέρον για περαιτέρω δραστηριότητες. Επιπλέον, οι εταίροι χρησιμοποίησαν προσωπικά, θεσμικά και επαγγελματικά δίκτυα για να προσκαλέσουν άτομα κατάλληλα για τις συζητήσεις των ομάδων εστίασης. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι συμμετέχοντες ήρθαν σε απευθείας

επαφή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τηλεφωνικών κλήσεων, μηνυμάτων κειμένου ή εφαρμογών ανταλλαγής μηνυμάτων. Στην Τουρκική Δημοκρατία, η πρόσληψη περιλάμβανε επίσης προβολή μέσω της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μετανάστευσης και τοπικών ομάδων WhatsApp, καθώς και προσωπικές προσκλήσεις σε εθελοντές και εκπαιδευτές που συνδέονται με την AFAD.

Η πιο κοινή πρόκληση σε όλες τις χώρες ήταν ο προγραμματισμός - η εύρεση μιας ώρας που να ταιριάζει στους συμμετέχοντες με διαφορετικό υπόβαθρο και διαθεσιμότητα αποδείχθηκε δύσκολη σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις. Στην Κύπρο και την Ισλανδία παρατηρήθηκαν γλωσσικά εμπόδια, ιδίως για τους μετανάστες συμμετέχοντες με περιορισμένες γνώσεις αγγλικής ή εθνικής γλώσσας. Στην Ουκρανία υπήρξαν ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής, οι οποίες μείωσαν το αρχικά προγραμματισμένο μέγεθος της ομάδας. Στην Τουρκική Δημοκρατία, πολλοί ερωτηθέντες δεν είχαν παράσχει στοιχεία επικοινωνίας και πολλές προσκλήσεις έμειναν αναπάντητες, περιπλέκοντας τον προγραμματισμό της συμμετοχής. Παρά αυτά τα μικρά εμπόδια, όλοι οι εταίροι διεξήγαγαν με επιτυχία τις ομάδες εστίασης.

ΤΜΗΜΑ 9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΈΚΘΕΣΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗΣ

Οι συμμετέχοντες σε όλες τις χώρες εταίρους αξιολόγησαν την έκθεση χαρτογράφησης για την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και τις δεξιότητες διάσωσης ως πολύτιμο και ενημερωτικό πόρο. Η συνολική ανατροφοδότηση αντανάκλα υψηλά επίπεδα ικανοποίησης όσον αφορά τη δομή, τη συνάφεια και τη σαφήνιά της, με σταθερή συμφωνία ότι η έκθεση αποτέλεσε ένα ισχυρό θεμέλιο για την κατανόηση των υφιστάμενων πρακτικών και την ενημέρωση για τη μελλοντική ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών.

ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΈΚΘΕΣΗΣ

Η έκθεση χαρτογράφησης έλαβε σταθερά υψηλές βαθμολογίες χρησιμότητας και στις έξι χώρες. Η μέση βαθμολογία κυμάνθηκε από 4,5 έως 5 στα 5.

- Στη Λετονία, όλοι οι συμμετέχοντες βαθμολόγησαν την έκθεση είτε με 4 είτε με 5, υπογραμμίζοντας τον ενημερωτικό της χαρακτήρα και τη χρησιμότητά της για τον εντοπισμό κενών στην εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών.
- Οι συμμετέχοντες στην Κύπρο βαθμολόγησαν τη χρησιμότητά της με 4,8 κατά μέσο όρο, επαινώντας τη σαφήνεια, την πρακτική της συνάφεια και την καλά οργανωμένη δομή της.
- Στην Ισπανία, το 80% των συμμετεχόντων έδωσαν τη μέγιστη βαθμολογία, με σχόλια που υπογράμμιζαν τη δυνατότητα εφαρμογής του τόσο σε θεωρητικά όσο και σε πρακτικά πλαίσια εκπαίδευσης σε καταστροφές.
- Οι συμμετέχοντες στην Τουρκία βαθμολόγησαν τη συνάφεια της με 4,8 και τη σαφήνεια με 4,6, με τα σχόλια να περιγράφουν την έκθεση ως «καλά μελετημένη» και επαγγελματικά δομημένη.
- Οι συμμετέχοντες στην Ουκρανία βαθμολόγησαν την έκθεση με υψηλή βαθμολογία (μέσος όρος 4,5), θεωρώντας την διορατική και περιεκτική - μια πολύτιμη βάση για περαιτέρω ανάπτυξη.
- Οι συμμετέχοντες στην Ισλανδία χαρακτήρισαν επίσης την έκθεση "πολύ χρήσιμη", ιδίως για την ευαισθητοποίηση των κοινοτήτων μεταναστών.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Σε όλες τις χώρες, οι συμμετέχοντες ανέφεραν αξιοσημείωτες βελτιώσεις στην κατανόηση της ετοιμότητας για καταστροφές, των δομών πολιτικής προστασίας και των εκπαιδευτικών κενών.

- Στην Κύπρο, η μέση βαθμολογία για τη βελτίωση των γνώσεων ήταν 4,8, με τους συμμετέχοντες να δηλώνουν ότι η συνεδρία εμπάθυνε σημαντικά την κατανόησή τους για την αντιμετώπιση των καταστροφών.
- Οι συμμετέχοντες στη Λετονία τόνισαν ότι η έκθεση παρείχε νέες γνώσεις, ιδίως σχετικά με τα υφιστάμενα διαρθρωτικά κενά στην εκπαίδευση.
- Στην Ισπανία, το 60% των συμμετεχόντων ανέφεραν σημαντική βελτίωση των γνώσεών τους και το 20% έδωσε την υψηλότερη βαθμολογία.
- Οι συμμετέχοντες στην Ουκρανία ανέφεραν ότι έμαθαν ιδιαίτερα σε σχέση με το ρόλο της ΕΕΚ στην ευαισθητοποίηση για τις καταστροφές και τα πλαίσια πολιτικής ασφάλειας.
- Στην Ισλανδία και την Τουρκία, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν ότι η έκθεση συνέβαλε στη βελτίωση της κατανόησης, αν και στην Τουρκία ορισμένοι σημείωσαν την ανάγκη απλούστερης γλώσσας για πλήρη κατανόηση.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Οι συμμετέχοντες θεώρησαν ιδιαίτερα πολύτιμη τη συγκριτική ανάλυση των συστημάτων πολιτικής ασφάλειας μεταξύ των χωρών, με τους περισσότερους να αξιολογούν το τμήμα αυτό με υψηλή βαθμολογία (μέση βαθμολογία μεταξύ 4 και 5).

- Οι συμμετέχοντες στην Ισπανία αναγνώρισαν σαφώς την ποικιλομορφία των εθνικών προσεγγίσεων, με το 60% να δηλώνει ότι οι διαφορές ήταν «πολύ εμφανείς».
- Στη Λετονία, οι συμμετέχοντες εκτίμησαν την επισκόπηση των διεθνών πρακτικών και τον τρόπο με τον οποίο βοήθησαν στον εντοπισμό τόσο των δυνατών σημείων όσο και των τομέων βελτίωσης.
- Η Ουκρανία θεώρησε ότι η χαρτογράφηση των εθνικών συστημάτων «άνοιξε τα μάτια».
- Στην Κύπρο, δεν αναφέρθηκε καμία σύγχυση κατά την ερμηνεία αυτών των διαφορών, γεγονός που υποδηλώνει ότι η δομή της έκθεσης υποστήριξε την αποτελεσματική κατανόηση.
- Οι συμμετέχοντες στην Ισλανδία, ωστόσο, ανέφεραν ελάχιστες αντιληπτές διαφορές στα συστήματα πολιτικής ασφάλειας, ενδεχομένως λόγω περιορισμένης βασικής γνώσης ή πιο συγκεντρωτικής τοπικής διακυβέρνησης.

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Σε όλες τις χώρες, υπήρξε ισχυρή συμφωνία ότι η αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης είναι ζωτικής σημασίας για την εκπαίδευση σε θέματα ευαισθητοποίησης και αντιμετώπισης καταστροφών. Το τμήμα αυτό αξιολογήθηκε συχνά ως ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία της έκθεσης.

- Στη Λετονία, και οι πέντε συμμετέχοντες έδωσαν την υψηλότερη βαθμολογία (5), δηλώνοντας ότι η παραπληροφόρηση αποτελεί σοβαρό κίνδυνο κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

- Οι συμμετέχοντες στην Ισπανία συμφώνησαν ομόφωνα για τη σημασία της αντιμετώπισης της παραπληροφόρησης, ενισχύοντας ότι η συμπερίληψή της είναι απαραίτητη στην εκπαίδευση για τις καταστροφές.
- Η Ουκρανία υπογράμμισε την κοινωνική ανάγκη να εκπαιδευτούν οι κοινότητες να εντοπίζουν αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης, ιδίως κατά τη διάρκεια γεγονότων κρίσης.
- Στην Κύπρο, οι προτάσεις για περισσότερα παραδείγματα από την πραγματική ζωή σε αυτή την ενότητα ανέδειξαν την επιθυμία για ακόμη βαθύτερη διερεύνηση των προκλήσεων παραπληροφόρησης.
- Στην Τουρκία, οι ανησυχίες σχετικά με τη συγκεχυμένη ορολογία και την ασαφή επικοινωνία υπογράμμισαν την ανάγκη αντιμετώπισης της παραπληροφόρησης με πολιτισμικά προσαρμοσμένους τρόπους.
- Στην Ισλανδία, επισημάνθηκε ότι οι μετανάστες συμμετέχοντες είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι στην παραπληροφόρηση λόγω των γλωσσικών εμποδίων και της εξάρτησης από ανεπίσημες πηγές όπως οι φίλοι ή η οικογένεια.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ WP3

Οι απαντήσεις των ομάδων εστίασης αποκάλυψαν ένα σαφές και συνεπές σύνολο προσδοκιών για το πρόγραμμα σπουδών κατάρτισης για τις καταστροφές του WP3 και στις έξι χώρες εταίρους. Οι συμμετέχοντες τόνισαν ότι το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να είναι πρακτικό, οπτικά ελκυστικό και προσιτό, με περιεχόμενο προσαρμοσμένο στις ποικίλες ανάγκες των εκπαιδευτών ΕΕΚ, των εκπαιδευομένων και των εκπροσώπων της διασποράς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Οι συμμετέχοντες τάχθηκαν σθεναρά υπέρ της συμπερίληψης σεναρίων πραγματικής ζωής, μελετών περίπτωσης και πρακτικών παραδειγμάτων. Αυτά ήταν απαραίτητα για να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη και να εφαρμόσουν τη γνώση σε πραγματικές καταστάσεις.

- Η Λετονία, η Κύπρος και η Ισπανία έδωσαν έμφαση στην ενσωμάτωση καθημερινών σεναρίων και μεθόδων μάθησης βήμα προς βήμα.
- Στην Τουρκία, οι προτάσεις περιλάμβαναν τη χρήση αιφνιδιαστικών ασκήσεων καταστροφής και ανακοινώσεων δημόσιας υπηρεσίας (PSA) για την προσομοίωση πραγματικών συνθηκών έκτακτης ανάγκης.
- Οι συμμετέχοντες στην Ουκρανία συνέστησαν την ενσωμάτωση κοινωνικών προσεγγίσεων και ευκαιριών μάθησης από ομοτίμους.

Η ζήτηση για οπτικό και πολυμεσικό περιεχόμενο ήταν ένα επαναλαμβανόμενο θέμα σε όλες τις χώρες. Οι συμμετέχοντες ζήτησαν τη συμπερίληψη εικόνων, διαγραμμάτων, infographics και βίντεο για την ενίσχυση τόσο της προσβασιμότητας όσο και της εμπλοκής των μαθητών.

- Η Ισπανία, η Κύπρος και η Λετονία υπογράμμισαν την ανάγκη για οπτικά υποστηριζόμενη μάθηση, ιδίως για τους εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ.
- Η Τουρκία και η Ουκρανία συνέστησαν την αποφυγή της υπερβολικά τεχνικής γλώσσας και τη χρήση απλουστευμένων οπτικών μέσων.

- Η Ουκρανία πρότεινε την παιχνιδοποίηση και τις τεχνικές αφήγησης ιστοριών για την ενίσχυση των κινήτρων των εκπαιδευομένων και την καλύτερη κατανόηση του πολύπλοκου περιεχομένου.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Οι συμμετέχοντες ζήτησαν το πρόγραμμα σπουδών να είναι περιεκτικό και πολιτισμικά ευαίσθητο, με περιεχόμενο προσαρμοσμένο στις γλωσσικές και εκπαιδευτικές ανάγκες των διαφόρων ομάδων.

- Στην Ισλανδία, όλοι οι συμμετέχοντες τόνισαν την ανάγκη να υπάρχει υλικό σε πολλές γλώσσες, ιδίως για τους μετανάστες.
- Η Λετονία και η Ουκρανία επανέλαβαν αυτό το μήνυμα, σημειώνοντας ότι η απλοποιημένη γλώσσα και τα μεταφρασμένα υλικά είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης, ιδίως για τους ηλικιωμένους και τους μετανάστες μαθητές.
- Η Κύπρος και η Τουρκική Δημοκρατία τόνισαν τη σημασία της χρήσης σαφούς γλώσσας χωρίς αργκό για το κοινό που δεν είναι εξοικειωμένο με την ορολογία της ετοιμότητας για καταστροφές.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ

Οι συμμετέχοντες συζήτησαν επίσης ποια είναι τα κίνητρα συμμετοχής σε τέτοια προγράμματα κατάρτισης. Η αναγνώριση της προσπάθειας και τα απτά αποτελέσματα θεωρήθηκαν βασικά κίνητρα.

- Οι συμμετέχοντες από τη Λετονία και την Ουκρανία πρότειναν την έκδοση πιστοποιητικών ή μικροπιστοποιητικών, που είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τους εκπαιδευτικούς ΕΕΚ που επιθυμούν να αποδείξουν την επαγγελματική τους ανάπτυξη.
- Στην Ισπανία, οι εκπαιδευτικοί εκτίμησαν ότι το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών θα μπορούσε να ευθυγραμμιστεί με τις οριζόντιες ικανότητες και να εφαρμοστεί σε διάφορα διδακτικά αντικείμενα.
- Η Ουκρανία πρότεινε την ενσωμάτωση στοιχείων καθοδήγησης στο πρόγραμμα σπουδών για την επέκταση της υποστήριξης πέραν των αρχικών φάσεων κατάρτισης.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΗ

Το πρόγραμμα σπουδών θα πρέπει να είναι σπονδυλωτό και ευέλικτο, επιτρέποντας στους μαθητές να μελετούν με το δικό τους ρυθμό και προσφέροντας παράλληλα καθοδηγούμενες δραστηριότητες.

- Η Λετονία, η Ισπανία και η Ουκρανία τάχθηκαν υπέρ των ενοτήτων αυτορυθμιζόμενης διδασκαλίας που μπορούν να προσαρμοστούν στις ατομικές μαθησιακές ανάγκες.
- Η Τουρκία και η Κύπρος υπογράμμισαν τη σημασία της διαδραστικής διευκόλυνσης, διασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευόμενοι παραμένουν δεσμευμένοι και συμμετέχουν ενεργά καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Εκτός από τις συστάσεις για το περιεχόμενο, οι συμμετέχοντες από όλες τις χώρες παρείχαν προτάσεις για την παρακίνηση της συμμετοχής και την επέκταση του αντίκτυπου του προγράμματος

σπουδών πέραν των επίσημων εκπαιδευτικών πλαισίων. Αυτές οι στρατηγικές μπορούν να βοηθήσουν στη διασφάλιση μεγαλύτερης ενσωμάτωσης, δέσμευσης και μακροπρόθεσμης συμμετοχής.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΑ ΚΑΝΑΛΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Οι συμμετέχοντες τόνισαν τη σημασία της χρήσης οικείων, αξιόπιστων πλατφορμών επικοινωνίας για την προσέγγιση και τη διατήρηση των ομάδων-στόχων.

- Στην Τουρκία, τα μέλη της ομάδας εστίασης πρότειναν τη χρήση ραδιοφωνικών προγραμμάτων και PSA για την ενημέρωση και την εκπαίδευση της ευρύτερης κοινότητας.
- Στη Λετονία τονίστηκε ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στη διατήρηση του κοινού ενήμερου και συνδεδεμένου με την πρόοδο του έργου.
- Στην Ισλανδία, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στη λήψη πληροφοριών μέσω κυβερνητικών υπηρεσιών ή ΜΚΟ, υποδεικνύοντας την προτίμηση σε επίσημες και αξιόπιστες πηγές.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΚΙΝΗΤΡΩΝ

- Η προσφορά επίσημης αναγνώρισης για τη συμμετοχή θεωρήθηκε ισχυρό κίνητρο, ιδίως για τους επαγγελματίες και τα μέλη της διασποράς που επιθυμούν να αποκτήσουν αξιοπιστία ή να διευρύνουν τις δεξιότητές τους.
- Η Λετονία, η Ουκρανία και η Ισπανία έδωσαν έμφαση στην παρακινητική δύναμη των πιστοποιητικών, των σημάτων ή των διαπιστευτηρίων που βασίζονται στις ικανότητες.
- Αυτά θεωρήθηκαν όχι μόνο ως προσωπικά ορόσημα αλλά και ως εργαλεία που ενισχύουν την καριέρα.

ΜΑΘΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΎΝΤΑΞΗ

- Οι συμμετέχοντες από την Ουκρανία ενθάρρυναν τη δημιουργία ομότιμων δικτύων μάθησης και πλατφορμών συνεργασίας διασποράς-τοπικής κοινότητας για την ενίσχυση των κοινοτικών δεσμών και την ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων.
- Αρκετές χώρες πρότειναν την επέκταση των προσπαθειών προσέγγισης ευάλωτων ομάδων, όπως οι μετανάστες ή οι ηλικιωμένοι εκπαιδευόμενοι, μέσω απλουστευμένων γλωσσικών και μεταφρασμένων πόρων.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΪΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

- Οι συμμετέχοντες από την Ουκρανία και την Ισπανία πρότειναν τη διερεύνηση της αφήγησης ιστοριών, της παιχνιδοποίησης και των διαδραστικών μορφών για την αύξηση της εμπλοκής των νέων και την ενίσχυση της δυναμικής του περιεχομένου.
- Αυτές οι μέθοδοι θεωρήθηκαν αποτελεσματικοί τρόποι για την ενθάρρυνση της συμμετοχής, ιδίως μεταξύ των μαθητών που μπορεί να βρίσκουν τις παραδοσιακές εκπαιδευτικές μορφές λιγότερο ελκυστικές.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Οι συνεδριάσεις των ομάδων εστίασης που πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις χώρες εταίρους χαρακτηρίστηκαν από έντονη δέσμευση, ανοιχτό διάλογο και ουσιαστικές συνεισφορές των συμμετεχόντων που εκπροσωπούσαν την εκπαίδευση στην ΕΕΚ, τις κοινότητες των μαθητών και τις

ομάδες της διασποράς. Παρόλο που κάθε χώρα έφερε τις δικές της συγκυριακές αποχρώσεις, από τις συνολικές σκέψεις προέκυψαν πολλά κοινά πλεονεκτήματα και μερικές ειδικές για κάθε χώρα γνώσεις.

ΘΕΤΙΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Κοινό πλεονέκτημα όλων των χωρών ήταν η θετική, χωρίς αποκλεισμούς ατμόσφαιρα που επέτρεψε στους συμμετέχοντες να εκφράσουν ανοιχτά τις απόψεις τους.

- Στη Λετονία, οι συμμετέχοντες εκτίμησαν τη δομημένη ροή της συνεδρίασης - ξεκινώντας με το επίπεδο του έργου και το εθνικό πλαίσιο πριν προχωρήσουν στις συγκρίσεις - η οποία τους βοήθησε να ασχοληθούν καλύτερα με το περιεχόμενο.
- Η Ισπανία σημείωσε επίσης υψηλά επίπεδα συμμετοχής, τονίζοντας ότι ο ανοικτός διάλογος, οι σαφείς μεταφράσεις και η προσιτή διευκόλυνση ενθάρρυναν τη συμμετοχή και προκάλεσαν ουσιαστικές συζητήσεις.
- Στην Τουρκία και την Ουκρανία, ο μεγάλος αριθμός των συμμετεχόντων και η ενεργός συμμετοχή τους θεωρήθηκαν βασικά πλεονεκτήματα, με τα άτομα να αισθάνονται ότι οι ανάγκες και οι προοπτικές τους ακούστηκαν και έγιναν σεβαστές.

ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ

Οι συμμετέχοντες σε όλες τις χώρες εκτίμησαν σταθερά τη συνάφεια του θέματος και τη λογική δομή των συνεδριών.

- Η Κύπρος ανέφερε έντονη ικανοποίηση από τη σαφή και εύρυθμη παρουσίαση του περιεχομένου, ενώ οι Ισπανοί συμμετέχοντες εκτίμησαν ιδιαίτερα το μεταφρασμένο υλικό, το οποίο βελτίωσε την κατανόηση και την προσβασιμότητα.
- Οι συμμετέχοντες της Λετονίας και της Ουκρανίας διαπίστωσαν ότι η ανταλλαγή προσωπικών εμπειριών από καταστροφές ήταν βολική για τη σύνδεση με το θέμα, δημιουργώντας ιδέες σχετικά με το ποιες πληροφορίες θα τους είχαν βοηθήσει κατά τη διάρκεια πραγματικών γεγονότων.

ΚΕΝΑ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΑ

Για ορισμένες χώρες, η ομάδα εστίασης λειτούργησε όχι μόνο ως δραστηριότητα διαβούλευσης, αλλά και ως μια πρώτη έκθεση σε δομημένο περιεχόμενο ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών.

- Στην Ισπανία, οι συμμετέχοντες σημείωσαν τη γενική έλλειψη προσβάσιμων εκπαιδευτικών πόρων για την ετοιμότητα σε περίπτωση καταστροφών και αναγνώρισαν τη σημασία του έργου για την κάλυψη αυτού του κενού.
- Οι συμμετέχοντες στην Ουκρανία ανέφεραν ότι η συζήτηση ήταν ιδιαίτερα παραγωγική, με αποτέλεσμα να προκύψουν συγκεκριμένα σχόλια και προτάσεις για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών.
- Η Κύπρος και η Τουρκία τόνισαν την εκτίμηση των συμμετεχόντων για την εστίαση στην παραπληροφόρηση και τις παρανοήσεις, την οποία πολλοί βρήκαν εκπληκτική και καθολικά σχετική.

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΧΡΟΙΑ

Αρκετοί προβληματισμοί υπογράμμισαν τη σημασία των στρατηγικών επικοινωνίας χωρίς αποκλεισμούς και του σχεδιασμού της κατάρτισης με γνώμονα το πλαίσιο.

- Στην Ισλανδία, η σύνοδος αποκάλυψε ισχυρή θεσμική εμπιστοσύνη στα συστήματα πολιτικής προστασίας, αλλά επεσήμανε επίσης ότι οι ευάλωτες ομάδες -ιδίως οι πρόσφατοι μετανάστες και οι ηλικιωμένοι- μπορεί να αποκλείονται λόγω γλωσσικών εμποδίων και έλλειψης άμεσης προσέγγισης. Οι συμμετέχοντες υπογράμμισαν την ανάγκη για σαφή, απλά, πολύγλωσσα μηνύματα και εντοπισμένα εργαλεία, όπως ειδοποιήσεις μέσω SMS, μαγνήτες ψυγείου και εκπαίδευση στα σχολεία.
- Οι συμμετέχοντες από την Τουρκία συνέστησαν την προσαρμογή του υλικού στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε ομάδας και όχι τη χρήση ενιαίων προσεγγίσεων. Τόνισαν επίσης την αξία των διαδραστικών μορφών εκπαίδευσης, προτείνοντας τη συμπερίληψη σειρήνων, φώτων, οπτικοακουστικών μέσων και την ενίσχυση της συνεργασίας με δημόσιους φορείς και τοπικά κανάλια μέσων ενημέρωσης.

ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Σε πολλές χώρες, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους να συμμετάσχουν σε μελλοντικές δραστηριότητες του έργου.

- Στη Λετονία, οι συμμετέχοντες ζήτησαν να ειδοποιούνται εκ των προτέρων τουλάχιστον ένα μήνα για τις επερχόμενες δραστηριότητες, ώστε να είναι δυνατός ο κατάλληλος προγραμματισμός.
- Οι εκπαιδευτές ΕΕΚ σε αρκετές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Λετονίας και της Ουκρανίας, επανέλαβαν ότι η παροχή πιστοποιητικών για την ανάπτυξη ικανοτήτων θα αποτελούσε ισχυρό κίνητρο για ευρύτερη δέσμευση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΟΜΑΔΑ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Οι εθνικές ομάδες εστίασης που διεξήχθησαν στις έξι χώρες εταίρους - Λετονία, Κύπρος, Ισλανδία, Ισπανία, Τουρκία και Ουκρανία - αποτέλεσαν ζωτικό ποιοτικό στοιχείο της ερευνητικής φάσης του έργου. Συγκεντρώνοντας εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, εκπαιδευόμενους και εκπροσώπους της διασποράς, οι εν λόγω συνεδρίες επικύρωσαν τα ευρήματα της έκθεσης χαρτογράφησης. Παρείχαν μια πλούσια βάση για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών του Πακέτου Εργασίας 3 για την ευαισθητοποίηση σε θέματα καταστροφών και τις δεξιότητες διάσωσης.

57 συμμετέχοντες συνέβαλαν σε αυτή τη διαδικασία, προσφέροντας πολύτιμες προοπτικές που διαμορφώθηκαν από το εθνικό πλαίσιο, τις πολιτισμικές πραγματικότητες και την επαγγελματική εμπειρία. Παρά τις υλικοτεχνικές και γλωσσικές προκλήσεις σε ορισμένες χώρες, όλοι οι εταίροι κατάφεραν να δημιουργήσουν περιβάλλοντα χωρίς αποκλεισμούς που ενθάρρυναν τον ανοικτό διάλογο, την εποικοδομητική ανατροφοδότηση και το υψηλό επίπεδο δέσμευσης.

Η έκθεση χαρτογράφησης αξιολογήθηκε σταθερά ως εξαιρετικά χρήσιμη, με τους συμμετέχοντες να σημειώνουν βελτιώσεις στην κατανόηση της ετοιμότητας για καταστροφές, των συστημάτων πολιτικής ασφάλειας και των κινδύνων της παραπληροφόρησης. Οι γνώσεις αυτές επιβεβαίωσαν τη συνάφεια της έκθεσης και ανέδειξαν τομείς για βαθύτερη διερεύνηση, ιδίως τα κενά επικοινωνίας, την ετοιμότητα της κοινότητας και τη συμμετοχικότητα.

Οι προσδοκίες για το πρόγραμμα σπουδών του WP3 διατυπώθηκαν με σαφήνεια: το περιεχόμενο θα πρέπει να είναι πρακτικό, προσιτό και προσαρμόσιμο. Οι συμμετέχοντες ζήτησαν παραδείγματα από την πραγματική ζωή, οπτικά εργαλεία μάθησης, πολύγλωσσους πόρους και ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές. Οι μηχανισμοί αναγνώρισης, όπως τα πιστοποιητικά, ήταν επίσης απαραίτητοι για την παρακίνηση της συμμετοχής, ιδίως για τους εκπαιδευτές ΕΕΚ.

Είναι σημαντικό, οι συμμετέχοντες τόνισαν ότι η εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών πρέπει να είναι τόσο ενημερωτική όσο και ενδυναμωτική, μεταβαίνοντας από την ευαισθητοποίηση στη δράση. Οι συστάσεις περιλάμβαναν την ενσωμάτωση της μάθησης με βάση την κοινότητα, την παιχνιδοποίηση, την αποστολή μηνυμάτων δημόσιας υπηρεσίας και τις συνεργασίες με αξιόπιστα ιδρύματα. Οι στρατηγικές αυτές αντανakλούν την κοινή επιθυμία όχι μόνο να ενημερωθούν τα άτομα αλλά και να οικοδομηθούν ανθεκτικές, προετοιμασμένες και συνδεδεμένες κοινότητες.

Συμπερασματικά, οι ομάδες εστίασης επικύρωσαν τα πρώτα αποτελέσματα του έργου και διαμόρφωσαν σημαντικά τη μελλοντική του κατεύθυνση. Εξασφάλισαν ότι το Πρόγραμμα Σπουδών WP3 θα ανταποκρίνεται άμεσα στις πραγματικές ανάγκες εκείνων που στοχεύει να εξυπηρετήσει - σε όλους τους τομείς, τις ηλικιακές ομάδες και τα πολιτιστικά πλαίσια.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η έκθεση χαρτογράφησης του Πακέτου Εργασίας 2 προσφέρει μια εκτενή και πολύπλευρη εξέταση της ευαισθητοποίησης σε θέματα καταστροφών και των δεξιοτήτων διάσωσης σε έξι χώρες-εταίρους: Λετονία, Ισπανία, Τουρκία, Ισλανδία, Κύπρος και Ουκρανία. Με βάση έρευνα γραφείου, έρευνες και ομάδες εστίασης, τα ευρήματα υποδεικνύουν σαφείς περιφερειακές ανισότητες, νομοθετικά κενά και προκλήσεις ειδικά για την κοινότητα, που επηρεάζουν ιδιαίτερα τους εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ, τους εκπαιδευτικούς και τις κοινότητες της διασποράς. Ωστόσο, τα δεδομένα αποκαλύπτουν επίσης σημαντικές ευκαιρίες για την οικοδόμηση ανθεκτικών, ενημερωμένων και ενδυναμωμένων πληθυσμών μέσω της εκπαίδευσης, της διατομεακής συνεργασίας και της ψηφιακής καινοτομίας.

Συμπεράσματα

1. Κατακερματισμένες αλλά ελπιδοφόρες εθνικές προσεγγίσεις

Ενώ ορισμένες χώρες (π.χ. η Τουρκία, η Λετονία και η Ουκρανία) έχουν καθιερώσει ολοκληρωμένη εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών στο πλαίσιο της ΕΕΚ τους, άλλες (όπως η Κύπρος και η Ισλανδία) βρίσκονται ακόμη σε πρώιμα στάδια εφαρμογής. Η Ισπανία κατέχει μια ενδιάμεση θέση, παρουσιάζοντας ισχυρές πρωτοβουλίες βάσης, αλλά απαιτώντας καλύτερη νομοθετική συνοχή. Η απουσία τυποποιημένων προγραμμάτων σπουδών σε όλες τις χώρες εμποδίζει τη μεταφορά γνώσεων και τη διασυνοριακή ετοιμότητα, αφήνοντας τους εκπαιδευόμενους άνισα εξοπλισμένους.

2. Αναξιοποίητες δυνατότητες των συστημάτων ΕΕΚ

Τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι σε μοναδική θέση για την παροχή εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών λόγω του πρακτικού προσανατολισμού τους και των στενών δεσμών τους με τις κοινότητες. Ωστόσο, οι περισσότεροι εκπαιδευτές ΕΕΚ αναφέρουν περιορισμένη επίσημη κατάρτιση σε αυτόν τον τομέα. Οι εκπαιδευόμενοι εκφράζουν προθυμία να αποκτήσουν δεξιότητες διάσωσης, αλλά η έλλειψη δομημένων ευκαιριών περιορίζει την αυτοπεποίθηση

και την ικανότητά τους. Χρειάζεται μεγαλύτερη θεσμική υποστήριξη και κατανομή πόρων για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της ΕΕΚ.

3. Διάχυτη παραπληροφόρηση και πολιτιστικοί μύθοι

Όλες οι χώρες εταίροι αντιμετωπίζουν προκλήσεις από την παραπληροφόρηση - από θεωρίες συνωμοσίας για την κλιματική αλλαγή μέχρι λανθασμένες πρακτικές ασφαλείας κατά τη διάρκεια καταστροφών. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ο κύριος φορέας αυτών των μύθων, ιδίως μεταξύ των νέων μαθητών και των ομάδων της διασποράς. Η παραπληροφόρηση διαβρώνει την εμπιστοσύνη στα επίσημα κανάλια και δημιουργεί επικίνδυνα πρότυπα συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

4. Εμπόδια στην ένταξη της Διασποράς

Οι πληθυσμοί της διασποράς συχνά παραβλέπονται στις εθνικές στρατηγικές ετοιμότητας για καταστροφές. Τα γλωσσικά εμπόδια, ο ψηφιακός αναλφαριθμητισμός και η δυσπιστία απέναντι στις αρχές περιορίζουν την πρόσβασή τους σε αξιόπιστες πληροφορίες για τις καταστροφές. Ενώ οι προσπάθειες προσέγγισης (π.χ. μέσω της AFAD και της τουρκικής Ερυθράς Ημισελήνου) έχουν σημειώσει πρόοδο, η συστηματική ένταξη -όπως πολύγλωσσοι εκπαιδευτικοί πόροι και πολιτισμικά συναφή προγράμματα σπουδών- εξακολουθεί να λείπει.

5. Επικύρωση ομάδων εστίασης και κοινοτική διορατικότητα

Τα ευρήματα των ομάδων εστίασης επιβεβαιώνουν τα ποσοτικά αποτελέσματα της έρευνας. Οι συμμετέχοντες τόνισαν την ανάγκη για ευελιξία, διαδραστικότητα και πολιτισμική ευαισθησία στην εκπαίδευση για τις καταστροφές. Οι προτιμήσεις κλίνουν προς τις ψηφιακές ενότητες, τις πρακτικές προσομοιώσεις και τις προσεγγίσεις που καταρρίπτουν μύθους. Υπάρχει κοινή προσδοκία για πολιτική υποστήριξη και θεσμική δέσμευση για την ενσωμάτωση της ετοιμότητας για καταστροφές τόσο στην τυπική εκπαίδευση όσο και στη δια βίου μάθηση.

Προτάσεις

1. Σχεδιάστε ένα αρθρωτό και ευέλικτο πρόγραμμα σπουδών

Ανάπτυξη ενός διακρατικού προγράμματος σπουδών για την εκπαίδευση σε θέματα καταστροφών, προσαρμόσιμοι στα εθνικά πλαίσια. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει βασικές ενότητες σχετικά με την ευαισθητοποίηση σε θέματα κινδύνου, τις πρώτες βοήθειες, την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης και την κλιματική παιδεία, μαζί με προαιρετικές ενότητες προσαρμοσμένες σε συγκεκριμένους κινδύνους (π.χ. σεισμοί στην Τουρκία, πλημμύρες στην Ουκρανία). Τα υλικά θα πρέπει να είναι διαδραστικά, να περιλαμβάνουν προσομοιώσεις και να είναι προσβάσιμα τόσο σε απευθείας σύνδεση όσο και εκτός σύνδεσης.

2. Ενίσχυση των νομοθετικών και πολιτικών πλαισίων

Παροτρύνετε τα εθνικά υπουργεία Παιδείας να ευθυγραμμιστούν με τις συστάσεις της ΕΕ, επιβάλλοντας την ενσωμάτωση της μείωσης του κινδύνου καταστροφών (ΜΚΚ) στη νομοθεσία για την επαγγελματική κατάρτιση. Θα πρέπει να θεσπιστούν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα κατάρτισης, τα προσόντα των εκπαιδευτικών και τη θεσμική λογοδοσία στην ετοιμότητα για καταστροφές.

3. Εφαρμογή αντιμέτρων παραπληροφόρησης

Ανάπτυξη στοχευμένων εκστρατειών για την κατάρριψη των μύθων και τη διάδοση ακριβών πληροφοριών μέσω αξιόπιστων προσωπικοτήτων της κοινότητας, παραγόντων επιρροής και εκπαιδευτικών. Αξιοποίηση της ψηφιακής αφήγησης, της παιχνιδοποίησης και των βίντεο που καταρρίπτουν μύθους σε πλατφόρμες δημοφιλείς στη νεολαία. Ενσωματώστε τον γραμματισμό στα μέσα ενημέρωσης και τις δεξιότητες κριτικής σκέψης στις ενότητες εκπαίδευσης για τις καταστροφές.

4. Επέκταση της πρόσβασης για τη διασπορά και τις ευάλωτες ομάδες

Διασφάλιση ότι όλα τα υλικά για την ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστροφών είναι πολύγλωσσα, πολιτισμικά περιεκτικά και προσαρμοσμένα για ψηφιακά περιβάλλοντα και περιβάλλοντα με χαμηλό αλφαριθμητικό. Επενδύστε στην προσέγγιση της διασποράς μέσω πρεσβειών, οργανώσεων της διασποράς και ΜΚΟ με επίκεντρο τους μετανάστες. Προσφέρετε κινητές μονάδες κατάρτισης και κοινοτικά εργαστήρια για την προσέγγιση ψηφιακά αποκλεισμένων ομάδων.

5. Υποστήριξη των εκπαιδευτικών μέσω κατάρτισης και πόρων

Ανάπτυξη προγραμμάτων επαγγελματικής ανάπτυξης για εκπαιδευτικούς ΕΕΚ, με έμφαση στις μεθοδολογίες της DRR, τις ψυχολογικές πρώτες βοήθειες και τις στρατηγικές ένταξης. Δημιουργία ενός κεντρικού αποθετηρίου διδακτικού υλικού, σχεδίων μαθημάτων και βέλτιστων πρακτικών για την υποστήριξη της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των χωρών εταίρων.

6. Προώθηση της διασυνοριακής συνεργασίας και τυποποίησης

Ενθάρρυνση της δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού δικτύου εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών υπό την ομπρέλα του Erasmus+. Το δίκτυο αυτό θα διευκολύνει την ανταλλαγή προγραμμάτων σπουδών, ενημερωτικών δελτίων πολιτικής και εκπαιδευτικών μεθοδολογιών. Εξετάστε το ενδεχόμενο πιλοτικής εφαρμογής μιας ενιαίας ευρωπαϊκής πιστοποίησης ετοιμότητας σε περίπτωση καταστροφών για τους εκπαιδευόμενους της ΕΕΚ για την προώθηση της κινητικότητας και της τυποποίησης.

7. Παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος

Θέσπιση ενός πλαισίου για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών. Χρήση βρόχων ανατροφοδότησης με τη συμμετοχή μαθητών, εκπαιδευτικών και εκπροσώπων της διασποράς για τη συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών. Οι δείκτες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν αυξημένο αλφαριθμητικό σε θέματα καταστροφών, βελτιωμένη ετοιμότητα αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και αυξημένη συμμετοχή στις προσπάθειες ανθεκτικότητας της κοινότητας.

Αυτή η δέσμη συμπερασμάτων και συστάσεων τοποθετεί το Πακέτο Εργασίας 2 ως ακρογωνιαίο λίθο για την ανάπτυξη του προγράμματος σπουδών του Πακέτου Εργασίας 3 και την προώθηση μιας ενιαίας, περιεκτικής και πρακτικής προσέγγισης της εκπαίδευσης σε θέματα καταστροφών στον τομέα της ΕΕΚ. Οι επόμενες φάσεις θα πρέπει να στοχεύουν όχι μόνο στη μεταφορά γνώσεων αλλά και στη μεταμόρφωση συμπεριφορών - ενδυναμώνοντας τα άτομα και τις κοινότητες να ενεργούν με αυτοπεποίθηση μπροστά στην κρίση.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

112.lv. (n.d.). https://www.112.lv/lv/lapa/4/lietotne-112-latvija?objects_path=lv%2Flapa%2F4%2Flietotne-112-latvija

Σχετικά με εμάς. (n.d.). Valsts Izglītības Satura Centrs. <https://www.visc.gov.lv/en/about-us>

AFAD & Ministry of National Education (MEB). AFAD and MEB Collaboration Protocols. <https://mekub.meb.gov.tr/akub/dosyalar/Protokol.pdf>

AFAD. (2022). Türkiye Disaster Risk Reduction Plan (TARAP). Ανακτήθηκε από <https://www.afad.gov.tr/turkiye-afet-risk-azaltma-planı>

AFAD. (2023). AFAD Education Portal. Ανακτήθηκε από <https://www.afad.gov.tr/afet-egitimi-ve-farkindalik>

AFAD. Disaster Education and Awareness Activities.

AFAD. Mobile Earthquake Simulation Centers. <https://www.afad.gov.tr/mobil-deprem-simulasyon-merkezleri>

AFAD. Türkiye Disaster Response Plan (TAMP). <https://www.afad.gov.tr/turkiye-afet-mudahale-planı>

Agencia Estatal de Meteorología (AEMET). (n.d.). Página oficial. Agencia Estatal de Meteorología. <https://www.aemet.es>

Almanavarnir (Department of Civil Protection and Emergency Management). (n.d.). Homepage. <https://www.almanavarnir.is/english/>

American Psychological Association. (2020). Publication manual of the American Psychological Association (7th ed.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>

Anadolu Agency. COMMON MISCONCEPTIONS ABOUT EARTHQUAKES. <https://www.aa.com.tr/tr/teyithatti/aktuel/depreme-ilgili-dogru-bilinen-yanlislar-/1817363>

Apmācību materiāli civilās aizsardzības jomā. (n.d.). Valsts Ugunsdzēsības Un Glābšanas Dienests. <https://www.vugd.gov.lv/lv/apmacibu-materiali-civilas-aizsardzibas-joma>

Boğaziçi University Kandilli Observatory and Earthquake Research Institute. (n.d.). Disaster Management Certificate Program. Ανακτήθηκε από <http://www.koeri.boun.edu.tr/>

Boletín Oficial del Estado. (2015). Ley 17/2015, de 9 de julio, del Sistema Nacional de Protección Civil. <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2015-7730>

CDIO. (n.d.). Facing disaster – Learning by doing at Reykjavik University [PDF]. https://cdio.org/files/document/file/facing_disaster_-_learning_by_doing_at_reykjavik_university_.pdf

Cedefop. (2019). Vocational education and training in Iceland. <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/vet-in-europe/systems/iceland-2019#programme-4>

Christou, A. (2021). False reports and public panic during the Paphos floods. *Journal of Mediterranean Crisis Studies*, 8(3), 112-128.

Chrysiliou, S. (2008). Civil Defence in Cyprus. Ανακτήθηκε από https://www.preventionweb.net/files/11564_chrysiliou.pdf

Civil protection exercises and public awareness. (n.d.). Valsts Ugunsdzēsības Un Glābšanas Dienests. <https://www.vugd.gov.lv/en/civil-protection-exercises-and-public-awareness>

Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums. (n.d.-a). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/id/282333-civilas-aizsardzibas-un-katastrofas-parvaldisanas-likums>

Cyprus Civil Defence. (2022). *Public survey on disaster preparedness and awareness in Cyprus*. Government of Cyprus.

Cyprus International University. (2023). Disaster Preparedness Training at CIU. Ανακτήθηκε από <https://ciu.edu.tr/en/news/disaster-preparedness-training-ciu>

Cyprus Red Cross. (2023). Disaster preparedness awareness campaigns. Ανακτήθηκε από <https://www.redcross.org.cy/>

CLEAR Global. (2022, April 20). Language as a key for effective Ukraine crisis response. CLEAR Global. <https://clearglobal.org/language-as-a-key-for-effective-ukraine-crisis-response/>

Creswell, J. W. (2014). **Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches** (4th ed.). Sage Publications.

Cruz Roja Española. (n.d.). Instagram oficial. Instagram. <https://www.instagram.com/cruzrojaesp/>

Cruz Roja Española. (n.d.). Página oficial. Cruz Roja Española. <https://www2.cruzroja.es>

Data.europa.eu. (n.d.). https://data.europa.eu/data/datasets/s3220_fl546_eng?locale=en

Directions of actions. (n.d.). Valsts Izglītības Attīstības Aģentūra. <https://www.viaa.gov.lv/en/directions-actions>

Disaster and Emergency Management Authority (AFAD). (2022). Türkiye Disaster Risk Reduction Plan (TARAP). <https://www.afad.gov.tr/turkiye-afet-risk-azaltma-plani-tarap>

El País. (2024, octubre 31). La trifulca en redes por la DANA resucita a Franco y el bulo de las presas demolidas. El País. <https://elpais.com/tecnologia/2024-10-31/la-trifulca-en-redes-por-la-dana-resucita-a-franco-y-el-bulo-de-las-presas-demolidas.html>

El País. (2025, febrero 12). España, entre los 10 países en los que los eventos meteorológicos extremos causan más impactos. El País. <https://elpais.com/clima-y-medio-ambiente/2025-02-12/espana-entre-los-10-paises-en-los-que-los-eventos-meteorologicos-extremos-causan-mas-impactos.html>

Eurydice. (2024). Ukraine: Strategic plan for the development of vocational education and training until 2027. Eurydice. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/ukraine/national-reforms-vocational-education-and-training>

European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations. (n.d.). Disaster Risk Reduction. Ανακτήθηκε από [\[https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/humanitarian-aid_en\]](https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/humanitarian-aid_en)(https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/humanitarian-aid_en)

European External Action Service (EEAS). (2022, May 9). Disinformation about Russia's invasion of Ukraine: Debunking seven myths spread by Russia. EEAS. https://www.eeas.europa.eu/delegations/china/disinformation-about-russias-invasion-ukraine-debunking-seven-myths-spread-russia_en?s=166&utm_source=chatgpt.com

European University Cyprus. (2025). UNESCO Chair in Disaster Risk Reduction. Ανακτήθηκε από <https://euc.ac.cy/en/unesco-chair-mar25/>

Existing Evidence: Associated Press. (2022, April 28). Nuclear bunkers: How much protection do they really offer? AP News. <https://apnews.com/article/nuclear-bunkers-war-atomic-bombs-0356fa5b34067c138c64b9143f73c308>

Fricke, D., Gusak, I., & Kryshchal, T. (2022). Cholera in Ukraine: Propagating disaster disease myths. UCL Institute for Risk and Disaster Reduction. <https://blogs.ucl.ac.uk/irdr/2022/06/30/cholera-in-ukraine-propagating-disaster-disease-myths/>

Fundación Mapfre. (n.d.). Semana de prevención de incendios. Fundación Mapfre. <https://www.fundacionmapfre.org/educacion-divulgacion/prevencion/semana-prevencion-incendios/>

García Nieto, M. T., Ibarz Moret, A., Sánchez Antúnez, R., Santamaría Gutiérrez, S., & Tapia Mayer, A. (2019). Información y concienciación de los jóvenes universitarios madrileños sobre las catástrofes naturales. La opinión de los expertos. Revista Española de Comunicación en Salud, Suplemento 1, 115-125. <https://doi.org/10.20318/recs.2019.4430>

GeoCosmo. EARTHQUAKE RESEARCH STUDIES. <https://www.geocosmo.net>

Gobierno de España. (2007). Estrategia Española de Desarrollo Sostenible (EEDS). Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico. https://www.miteco.gob.es/content/dam/miteco/es/ministerio/planes-estrategias/estrategia-espanola-desarrollo-sostenible/EEDSNov07_editdic_tcm30-88638.pdf

Gonzalez, L., & Martinez, R. (2019). Mapping disaster risk: Approaches, challenges, and opportunities. *International Journal of Disaster Risk Reduction, 34*, 193-204. <https://doi.org/10.1016/j.ijdr.2018.10.007>

Government of Iceland. (n.d.-a). *Meteorology and natural hazards*. <https://www.government.is/topics/public-safety-and-security/meteorology-and-natural-hazards/>

Government of Iceland. (n.d.-b). *Volcanic activity in Reykjanes*. <https://www.government.is/topics/public-safety-and-security/volcanic-activity-in-reykjanes/>

Habertürk. COMMON MISCONCEPTIONS AND LESSER-KNOWN FACTS ABOUT EARTHQUAKES. <https://www.haberturk.com/deprem-hakkinda-dogru-bilinen-yanlislar-ve-az-duyulan-bilgiler-3564067>

- https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_11/23173639_afetbilincidop.pdf
- <https://www.afad.gov.tr/afadem>

- <https://www.afad.gov.tr/egitimler>

<https://www.instagram.com/p/DHVZ070uNe7/?igsh=MW1iaG53Zm9zeWprYg==>

Icelandic Red Cross. (n.d.-a). *Disaster and emergency services*. <https://www.raudikrossinn.is/english/projects/domestic-projects/disaster-services-and-emergency-relief/disaster-and-emergency-services/>

Icelandic Red Cross. (n.d.-b). *Opening of mass help centres (English)* [PDF]. <https://www.raudikrossinn.is/media/0w2jdtmw/opening-of-mass-help-centres-english.pdf>

Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo. (2023). Estrategia Española de Seguridad y Salud en el Trabajo 2023-2027. <https://www.insst.es/documentacion/material-tecnico/documentos-tecnicos/estrategia-espa%C3%B1ola-de-seguridad-y-salud-en-el-trabajo-2023-2027>

International Centre for Migration Policy Development (ICMPD). (2022). Ukrainian diaspora mobilization and crisis response. ICMPD. https://www.icmpd.org/file/download/60826/file/UA_Diaspora_Report_RRR_Project.pdf

International Committee of the Red Cross (ICRC). (2022, May 17). Addressing misinformation about ICRC's activities in Ukraine. ICRC. <https://www.icrc.org/en/document/ukraine-addressing-misinformation-about-icrcs-activities>

International Organization for Migration (IOM). (2022, September 15). Toolkit on facilitating pathways to inclusive and cohesive societies: The path ahead for people fleeing Ukraine. IOM. <https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/documents/IOM-Toolkit-on-Facilitating-Pathways-to-Inclusive-and-Cohesive-Societies-The-Path-Ahead-for-People-Fleeing-Ukraine.pdf>

International Organization for Migration (IOM). (2024). Ukraine Crisis Response Plan 2024. IOM. <https://crisisresponse.iom.int/ukraine>

Ioannou, P. (2023). Wildfire misinformation and its impact on emergency response in Cyprus. *Disaster Studies Review*, 12(2), 95-110.

IRIS Research Portal. (n.d.). *Facing disaster: Learning by doing at Reykjavik University*. https://iris.ra.is/en/publications/facing-disaster-learning-by-doing-at-reykjavik-university?utm_source=chatgpt.com

Istanbul Metropolitan Municipality. (n.d.). Disaster Preparedness Trainings. Ανακτήθηκε από <https://www.ibb.istanbul/>(<https://www.ibb.istanbul/>)

Izglītības likums. (n.d.). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/id/50759-izglitibas-likums>

YouTube. (n.d.). Cómo actuar ante una inundación – Video de Protección Civil. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=abcdef> (Nota: reemplazar con el enlace específico cuando sea accesible)

JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE EUROPEAN COUNCIL, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS on the European Preparedness Union Strategy. (2024). European Commission. https://commission.europa.eu/document/download/526806b6-c4e1-43d1-81b7-947308efbab1_en?filename=eu-preparedness-union-strategy.pdf

Karatay University. SURVIVAL GUIDE DURING DISASTERS: COMMON MISCONCEPTIONS.
<https://karsem.karatay.edu.tr/afet-aninda-hayatta-kalma-rehberi-dogru-bilinen-yanlislar>

Kyriakides, G., Papanastasiou, N., & Antoniou, M. (2021). Disaster awareness and public misconceptions in Cyprus. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 54, 102043.

Landsbjörg (Icelandic Association for Search and Rescue). (n.d.-a). *First aid kits and emergency supplies*.
https://www.landsbjorg.is/verslun/flokkur/sjukrakassar?gad_source=1&gclid=Cj0KCQjwTJ6_BhDWARIsAGanmKf7eCOLv1E_NKDYXiD728upNCOMN447CdJyN6oDyT6H6D6rq

Landsbjörg (Icelandic Association for Search and Rescue). (n.d.-b). *Rescue team Facebook page*.
<https://www.facebook.com/Landsbjorg>

Migration Policy Institute. (2022, April 5). The Ukrainian diaspora's role in disaster resilience and crisis response. Migration Policy Institute. <https://www.migrationpolicy.org/article/ukraine-diaspora-mobilization>

Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam. (n.d.-a). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/id/295896-minimalas-prasibas-obligata-civilas-aizsardzibas-kursa-saturam-un-nodarbinato-civilas-aizsardzibas-apmacibas-saturam>

Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam. (n.d.-b). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/id/295896-minimalas-prasibas-obligata-civilas-aizsardzibas-kursa-saturam-un-nodarbinato-civilas-aizsardzibas-apmacibas-saturam>

Ministerio de Educación y Formación Profesional y Deportes. (2024, 11 de noviembre). Medidas DANA. <https://www.educacionfpydeportes.gob.es/prensa/actualidad/2024/11/20241111-medidasdana.html>

Ministerio del Interior. (2019). Estrategia Nacional de Protección Civil. <https://www.interior.gob.es>

Ministerio para la Transición Ecológica. (2021). Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático. <https://www.miteco.gob.es>

Ministry of National Education (MEB). (2023). 2023-2027 Strategic Plan. https://www.meb.gov.tr/stratejik_plan

Ministry of National Education (MEB). (2023). MEB 2023-2027 Strategic Plan. Retrieved from https://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_07/26152912_stratejik_plan_2023_2027.pdf

Modulāras programmas. (n.d.). Valsts Izglītības Satura Centrs. <https://www.visc.gov.lv/lv/modularas-programmas>

Nacionālās drošības likums. (n.d.). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/en/en/id/14011>

Naciones Unidas. (2015). Marco de Sendai para la Reducción del Riesgo de Desastres 2015-2030. Oficina de las Naciones Unidas para la Reducción del Riesgo de Desastres (UNDRR). https://www.unisdr.org/files/43291_spanishsendaiframeworkfordisasterri.pdf

National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. (2024). Environmental damage workshops in Ukraine. National Academies. https://www.nationalacademies.org/event/42323_04-2024_addressing-environmental-damage-in-ukraine-a-workshop-day-1

Nato. (n.d.). *Resilience, civil preparedness and Article 3*. NATO. https://www.nato.int/cps/bu/natohq/topics_132722.htm

OUP Academic. (2022). *Understanding cultural relevance in migrant and diaspora communities' disaster education*. Oxford University Press. <https://academic.oup.com/jrs/advance-article/doi/10.1093/jrs/feaf006/8042373>

Papadopoulos, C., & Georgiou, E. (2020). The role of social media in disaster misinformation: A case study of Cyprus. *European Journal of Communication Studies*, 37(4), 289-305

Par Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam. (n.d.). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

Par Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam (NAP2027). (n.d.). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/id/315879-par-latvijas-nacionalo-attistibas-planu-20212027-gadam-nap2027>

Pētījumu un publikāciju datubāze. (2023a, March 31). *Pētījumu un publikāciju datubāze - Pētījumu un publikāciju datubāze*. Pētījumu Un Publikāciju Datubāze. <https://ppdb.mk.gov.lv/>

Pētījumu un publikāciju datubāze. (2023b, March 31). *Pētījumu un publikāciju datubāze - Pētījumu un publikāciju datubāze*. Pētījumu Un Publikāciju Datubāze. <https://ppdb.mk.gov.lv/>

Profesionālās izglītības likums. (n.d.). LIKUMI.LV. <https://likumi.lv/ta/id/20244-profesionalas-izglitibas-likums>

Profesionālās izglītības programmu paraugi. (n.d.). Valsts Izglītības Satura Centrs. <https://www.visc.gov.lv/lv/profesionalas-izglitibas-programmu-paraugi>

Projects in the area of civil protection. (n.d.). Valsts Ugunsdzēsības Un Glābšanas Dienests. <https://www.vugd.gov.lv/en/projects-area-civil-protection>

Protección Civil. (n.d.). Canal oficial en YouTube. YouTube. <https://www.youtube.com/c/proteccioncivil>

Protección Civil. (n.d.). Cuenta oficial en X (Twitter). X. <https://x.com/proteccioncivil>

Reddit. (n.d.). Subreddit España. Reddit. <https://www.reddit.com/r/espana>

Republic of Türkiye Official Gazette. (1959). Law No. 7269 on Measures to Be Taken and Aid to Be Made Due to Public Disasters. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.3.7269.pdf>

Republic of Türkiye Official Gazette. (2004). Law No. 5216 on Metropolitan Municipalities and Law No. 5393 on Municipalities. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5216&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

Republic of Türkiye Official Gazette. (2009). Law No. 5902 on the Organization and Duties of the Disaster and Emergency Management Authority. <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5902.pdf>

Republic of Türkiye Official Gazette. (2012). Law No. 6306 on the Transformation of Areas Under Risk of Disaster. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6306&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

Republic of Türkiye Official Gazette. (2018). Türkiye Building Earthquake Regulation. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/03/20180318M1-2.htm>

Republic of Türkiye Official Gazette. (n.d.). Regulation on Emergency Situations in the Workplace. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=18493&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>

Sargs.lv | Brochure “What to do in case of crisis.” (n.d.). Sargs.lv. <https://www.sargs.lv/lv/brochure-what-to-do-in-case-of-crisis>

Single emergency call number 112 in Latvia. (n.d.). Valsts Ugunsdzēsības Un Glābšanas Dienests. <https://www.vugd.gov.lv/en/single-emergency-call-number-112-latvia>

Sivas Ekspres. PREDICTED TIME AND DATE FOR THE MARMARA EARTHQUAKE. <https://www.sivasekspres.com/haber/marmara-depremi-icin-saat-ve-tarih-verdi-53018.html>

Solidar. (2024). Background paper on Green and Digital Skills in Cyprus. Ανακτήθηκε από <https://www.solidar.org/wp-content/uploads/2024/11/backgr2.pdf>

Sözcü. NEW STATEMENT FROM THE EARTHQUAKE EXPERT WHO PREDICTED THE EARTHQUAKE IN TÜRKİYE. <https://www.sozcu.com.tr/turkiyede-depremi-onceden-bilmisti-herkesin-konustugu-deprem-uzmanindan-yeni-aciklama-wp7581527>

UN Refugee Agency (UNHCR). (2022). Misinformation, language barriers, and effective disaster response in Ukraine. UNHCR. <https://www.fmreview.org/ukraine/fricke-gusak-kryshtal/>

UNICEF Ukraine. (2023). Disaster risk reduction in vocational education and training in Ukraine. UNICEF. <https://www.unicef.org/ukraine/en>

Unidad Militar de Emergencias (UME). (n.d.). Página oficial. Ministerio de Defensa de España. <https://www.defensa.gob.es/ume/>

United Nations Development Programme (UNDP). (2024). Multi-Year Resilience Programme (MYRP) Ukraine 2024-2026. UNDP. <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home.html>

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2024). Reforming vocational education as a cornerstone for national development. UNESCO. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/news/ukraine-reforming-vocational-education-cornerstone-national-development-and-recovery>

United Nations Office for Disaster Risk Reduction. (2015). Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015–2030. <https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030>

United Nations Office for Disaster Risk Reduction. (2020). Global assessment report on disaster risk reduction. <https://www.undrr.org/publication/global-assessment-report-disaster-risk-reduction-2020>

United Nations Office for Disaster Risk Reduction. (2020). Global Assessment Report on Disaster Risk Reduction. Retrieved from https://www.undrr.org/publication/global-assessment-report-disaster-risk-reduction-2020

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA). (2024). United Nations Transitional Framework (2022-2024) for Ukraine. UN OCHA. <https://ukraine.un.org/en/download/158239/266221>

University Centre of the Westfjords. (n.d.). *Coping with disasters – Course catalogue 2025–2026*.
https://www.uw.is/en/study/resources/course-catalogue/course-catalogue-2025-2026/coping-with-disasters?utm_source=chatgpt.com

Varol, C. (n.d.). **YOUTUBE CHANNEL**. <https://www.youtube.com/CenkVarol>

Vocational education and training initiatives. (2023, August 31). European Education Area.
<https://education.ec.europa.eu/education-levels/vocational-education-and-training/about-vocational-education-and-training>

Wikipedia. (n.d.). Cyprus Civil Defence. Ανακτήθηκε από
https://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_Civil_Defence

VET-READY

Yourwebsiteaddress.eu

Follow us

Co-funded by
the European Union